

**ZBIERKA
TRESTNOPRÁVNEHO KOLÉGIA
Krajského súdu v Žiline**

ročník 2009

TRESTNOPRÁVNE KOLÉGIUM Krajského súdu v Žiline
(ďalej len “kolégium”)

Predseda kolégia:

JUDr. Martin Bargel

Členovia kolégia:

JUDr. Adriana Gallová

JUDr. Zuzana Jančárová

Juraj Krupa

JUDr. Eva Kyselová

JUDr. Pavol Polka

JUDr. Milan Repáň

JUDr. Vladimír Sučík

JUDr. Mária Urbanová

JUDr. Dana Wänkeová

asistent predsedu kolégia:

JUDr. Zuzana Krivdová

OBSAH

Stanovisko Stk 1/09	6
<i>Opakované oznámenie zaujatosti sudcom (§ 32 ods. 1 Tr. por.)</i>	
Judikát Jtk 1/09	14
I. <i>Zvukový záznam priebehu hlavného pojednávania (§ 58 Tr. por.)</i>	
II. <i>Poučenie obžalovaného podľa § 257 ods. 3 Tr. por.</i>	
Judikát Jtk 2/09	26
<i>Rozhodovanie o väzbe po podaní obžaloby</i>	
Judikát Jtk 3/09	30
<i>Zákonné pomenovanie trestného činu (§ 163 ods. 3 Tr. zák.)</i>	
Judikát Jtk 4/09	44
<i>Odmietnutie obžaloby (§ 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por.) a zásada rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.)</i>	
Judikát Jtk 5/09	50
<i>Odmietnutie obžaloby (§ 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por.)</i>	
I. <i>Doručovanie obžaloby (§ 240 ods. 1 Tr. por.)</i>	
II. <i>Náležitité zistenie skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Tr. por.)</i>	
III. <i>Postup súdu podľa § 2 ods. 11 Tr. por.</i>	
Judikát Jtk 6/09	58
I. <i>Výsluch svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por., ako dôkazný prostriedok pri rozhodovaní o väzbe</i>	
II. Vykonanie výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por., spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku (§ 263 ods. 4 Tr. por.)	
Judikát Jtk 7/09	65
I. <i>Právo obvineného a obhajcu zúčastňovať sa vyšetrovacích úkonov (§ 213 ods. 1, 2 Tr. por.)</i>	
II. <i>Povinnosť policajta (§ 213 ods. 3 Tr. por.)</i>	
Judikát Jtk 8/09	71
I. <i>Výsluch svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por., ako dôkazný prostriedok v konaní pred súdom</i>	
II. <i>Trestné oznámenie (§ 119 ods. 2 Tr. por., § 196 ods. 1 Tr. por.)</i>	

Judikát Jtk 9/09	80
<i>Odmietnutie obžaloby (§ 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por.)</i>	
I. <i>Vzdanie sa práva obvineného na preštudovanie spisu (§ 208 Tr. por.)</i>	
II. <i>Nedodržanie kontradiktórneho postupu pri vykonaní výsluchu svedka, ktorý nie je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por.</i>	
Judikát Jtk 10/09	90
<i>Úkladna vražda (§ 144 Tr. zák.)</i>	
Judikát Jtk 11/09	106
<i>Výpoved' svedka ako jediný dôkaz</i>	
Rokovací poriadok trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline	115

STANOVISKÁ KOLÉGIA

Stanovisko trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijaté

8.9.2009

Stk 1/09

O ďalšej námietke zaujatosti, oznámenej sudcom v tej istej veci, sa opakovane nerozhoduje, ak sa už raz o takejto námietke, založenej na tých istých dôvodoch, rozhodlo, aj keď pri predchádzajúcom rozhodovaní o námietke bola vec vedená na súde pod inou spisovou značkou.

Odôvodnenie

Senát 2To vo veci sp. zn. 2Nto/17/2008 opakovane rozhodol o vylúčení sudcu z vykonávania úkonov trestného konania vo veci, v ktorej už o vylúčení tohto sudcu bolo v minulosti rozhodnuté iným senátom krajského súdu (senátom 1To pod sp. zn. 1Nto/13/2008), keď v predchádzajúcom konaní o vylúčení sudcu bola vec na okresnom súde vedená pod inou spisovou značkou.

Senát 3To o ďalšej (v poradí tretej) námietke zaujatosti vznesenej tým istým sudcom a založenej na tých istých dôvodoch, pre ktoré bolo o vylúčení tohto sudcu už

dvakrát rozhodnuté, opakovane nerozhodoval s tým, že o vylúčení sudcu v tejto veci – aj keď vedenej na okresnom súde pod inou spisovou značkou už bolo rozhodnuté.

Nakoľko išlo o odlišný postup dvoch senátov krajského súdu, bolo žiadúce, do budúcnosti pre obdobné prípady zjednotiť prax.

prílohy : uznesenia KS ZA - sp. zn. 1Nto/13/2008, sp. zn. 2Nto/17/2008
prípisy KS ZA sp. zn. 3Nto/14/2009

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a JUDr. Evy Kyselovej, na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2008 v trestnej veci obvineného ml. M. D. a spol., vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 12T/34/2007 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. **v y l u č u j e** sudcu JUDr. Rastislava Stieranku z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného ml. M. D. a spol., vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 12T/34/2007.

O d ô v o d n e n i e

Dňa 8.11.2007 podal okresný prokurátor v Dolnom Kubíne na Okresnom súde Dolný Kubín obžalobu na obvineného ml. M. D. a spol. za spáchanie zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v bode 2/ obžaloby pre skutok uvedený v predmetnej obžalobe.

Uvedená trestná vec bola na základe rozvrhu práce na Okresnom súde Dolný Kubín pridelená sudcovi JUDr. Rastislavovi Stierankovi.

Dňa 14.5.2008 sudca JUDr. Rastislav Stieranka oznámil podľa § 32 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. svoju zaujatosť, ktorá má spočívať v tom, že obvineného ml. M. D. už cca 10 rokov pozná, keďže bývajú v tom istom dome. Ďalej uviedol, že ide o nevelký bytový dom, kde sa jeho obyvatelia navzájom poznajú. Navyiac, v rámci tohto bytového spoločenstva niekoľko rokov vykonával funkciu predsedu spoločenstva a aj z toho dôvodu bol v užšom kontakte s obyvateľmi bytového domu. Z uvedených dôvodov navrhol, aby bol vylúčený z rozhodovania v predmetnej veci.

Krajský súd preskúmal dôvodnosť návrhu sudcu JUDr. Rastislava Stieranku v zmysle § 32 ods. 1 Tr. por. z hľadísk uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a zistil, že tento je opodstatnený.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého

možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Účelom citovaného ustanovenia je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto zákon vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán činný v trestnom konaní, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti z dôvodov taxatívne uvedených vo vyššie citovanom ustanovení. Týmto procesným postupom je zabezpečené ústavné právo každého, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde tak, ako je toto právo obsiahnuté v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por., ďalej môže ísť o úzke priateľstvo či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah.

Skutočnosť, že v predmetnej trestnej veci sudca JUDr. Rastislav Stieranka oznámil, že sa s obvineným ml. M. D. poznajú 10 rokov a bývajú v tom istom bytovom dome, môže vo verejnosti vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu, najmä ak on sám vyslovil, že sa cíti vo veci zaujatý.

Nakoľko krajský súd so zreteľom k vyššie uvedenému zistil, že sú splnené podmienky na vylúčenie sudcu JUDr. Rastislava Stieranku z vykonávania ďalších úkonov pre jeho vzťah k obvinenému, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o jej nezaujatosti, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 20. mája 2008

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu Juraja Krupu a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. novembra 2008 v Žiline, o oznámení sudcu Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislava Stieranku o svojej zaujatosti

r o z h o d o l :

Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka **je vylúčený** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obvinenému ml. M. D. a spol., pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9T/80/2008.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podala dňa 13.10.2008 na Okresnom súde Dolný Kubín návrh na schválenie dohody o vine a treste, spisanej na Okresnej prokuratúre Dolný Kubín dňa 1.10.2008 medzi Okresnou prokuratúrou Dolný Kubín a obvinenými ml. M. D., nar., trvale bytom Dolný Kubín, ul. J. Ťatliaka, prechodne bytom Dolný Kubín, Aleja Slobody č., ml. M. G., nar., bytom Dolný Kubín, ul. J. Ťatliaka a M. B., nar., bytom Dolný Kubín, Športovcov č., stíhaných pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné.

Sudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka, ktorému vec v súlade s rozvrhom práce pripadla, podľa § 32 ods. 1 Tr. por. z dôvodu § 31 ods. 1 Tr. por. oznámil svoju zaujatosť a požiadal o vylúčenie z rozhodovania v tejto veci z dôvodu, že vo vzťahu k obvinenému M. D. sú tu také konkrétne skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Obvineného už cca desať rokov pozná, bývajú v tom istom bytovom dome. Ide o nevelký bytový dom, kde sa jeho obyvatelia navzájom poznajú, pričom v rámci tohto bytového spoločenstva niekoľko rokov vykonával funkciu predsedu spoločenstva a aj z tohto titulu bol v užšom osobnom kontakte s obyvateľmi domu. Poukazuje zároveň na skutočnosť, že síce ide o tzv. novonapadnutú vec, o ktorej však už bolo na základe podanej obžaloby na tamomšom súde vedené konanie pod sp. zn. 12T/34/2007, pričom v tejto veci bol rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Nto/13/2008 zo dňa 20.5.2008 vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania a vec bola pridelená inému sudcovi, ktorý obžalobu vrátil prokurátorovi. Následne uzavretá dohoda o vine a treste bola doručená súdu a náhodným výberom bol trestný spis pod novou spisovou značkou pridelený jemu ako zákonnému sudcovi.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Dôvody, ktoré uvádza sudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka možno považovať za dostatočné na vyslovenie pochybnosti o jeho nezaujatosti ako sudcu v danej veci, vzhľadom pre jeho pomer k osobe, ktorej sa trestné konanie týka, a to k osobe obvineného M. D.. Z uvedeného dôvodu preto krajský súd sudcu JUDr. Rastislava Stieranku, ktorý navyše už bol v minulosti v tejto trestnej veci pre vzťah k obvinenému M. D. uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Nto/13/2008 zo dňa 20.5.2008 z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený, vylúčil z vykonávania úkonov trestného konania v danej trestnej veci, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9T/80/2008.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, dňa 26. novembra 2008

Juraj **KRUPA**
predseda senátu

KRAJSKÝ SÚD ŽILINA
Oroľská ul. č. 3, pošt. priechinok C-18, 010 01 Žilina
č.t. 041/5626367 - 8, fax 041/5626355

**Okresný súd
Dolný Kubín**

Vaša značka
9T/43/2009

Naša značka
3Nto/14/2009

Žilina
17.6.2009

Vec: obv. ml. M. D. – trestné konanie

V označenej veci Vám vraciam trestný spis bez rozhodnutia o námietke zaujatosti, nakoľko v tejto veci už bolo o námietke zaujatosti sudcu JUDr. Rastislava Stieranku, založenej na tých istých dôvodoch, dvakrát rozhodnuté.

Zo spisu vyplýva, že vo veci obvineného ml. M. D. a spol., pre zločin podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné, podal prvýkrát námietku zaujatosti sudcu JUDr. Rastislav Stieranka dňa 5.5.2008, o ktorej rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1Nto/13/2008 z 20.5.2008 tak, že vylúčil JUDr. Rastislava Stieranku z vykonávania úkonov v predmetnej veci, vedenej v tom čase na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 12T/34/2007.

Dňa 26.11.2008 opätovne rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2Nto/17/2008 o vylúčení sudcu JUDr. Rastislava Stieranku z vykonávania úkonov v tej istej veci, ale vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9T/80/2008. Dôvody vylúčenia boli tie isté, ako v prípade rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Nto/13/2008 z 20.5.2008.

JUDr. Stieranka podal Krajskému súdu v Žiline dňa 28.5.2009 opätovne námietky zaujatosti v tejto veci – vedenej avšak na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9T/43/2009.

Je zrejmé, že ide o námietky toho istého sudcu, založené na tých istých dôvodoch, v tej istej trestnej veci (aj keď vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod rôznymi spisovými značkami). Keďže predchádzajúce rozhodnutia krajského súdu o vylúčení sudcu JUDr. Rastislava Stieranku sú súčasťou spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 9T/34/2009 (viď č. 1. 268, 307), nie je dôvod v tomto štádiu konania opätovne rozhodovať o vylúčení sudcu JUDr. Rastislava Stieranku, nakoľko tento už je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci.

JUDr. Vladimír Sučík
predseda senátu

JUDIKÁTY KOLÉGIA

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.9.2009

Jtk 1/09

I. Zvukový záznam priebehu hlavného pojednávania a jeho písomnú formu ako prepis do obyčajného písma, treba považovať za dôkaz o tom, aký bol priebeh hlavného pojednávania (podobne vid' Rt 50/1969). Tento dôkaz musí byť kompletný a úplný, pretože ako jediný dokumentuje nielen správnosť či nesprávnosť procesného postupu pri vedení hlavného pojednávania a vykonávaní dôkazných prostriedkov, ale aj obsah vykonaných dôkazov. Ak zvukový záznam nie je úplný, nemôže slúžiť ako hodnoverný a plnohodnotný dôkaz o priebehu hlavného pojednávania, najmä keď nie je z neho zrejmé, čo vypovedal obžalovaný a svedkovia.

II. Ak nebol obžalovaný poučený aj v zmysle § 257 ods. 3 Trestného poriadku ide o podstatnú chybu konania, v dôsledku čoho následný výsluch obžalovaného nemožno považovať za dôkazný prostriedok, vykonaný zákonným spôsobom. Súd prvého stupňa tým, že obžalovaného nepoučil aj podľa § 257 ods. 3 Trestného poriadku, neposkytol mu plnú možnosť na uplatnenie jeho práv.

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1To/107/2007

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a Mgr. Miroslava Mazúcha na neverejnom zasadnutí konanom 2. októbra 2007 prejednal odvolanie podané obžalovaným J. D. proti rozsudku Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 3T/116/2006 z 21.5.2007 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 3T/116/2006 z 21.5.2007.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec **v r a c i a** okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný J. D. uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. pre skutok, že:

23.4.2006 v čase asi o 7.15 h. pod vplyvom alkoholu pristúpil k rodinnému domu č. v meste Krásno nad Kysucou, okres Čadca, následne odvesil retiazku z bránky a pravým kľúčom, ktorý sa nachádzal z vnútornej strany bránky, vedúcej na dvor, odomkol bránku, vošiel na dvor a držiac v oboch rukách kamene sa jedným zahnal smerom k oknu, v ktorom stála A. Č., pritom sa jej vyhrážal slovami „ty kurva, ty piča, ja viem, že skapeš a keď neskapeš, tak ťa zabijem, ja ťa zabijem, ty kurva“, na čo ho vyzvala, aby z dvora odišiel preč, avšak naďalej sa jej najmenej dvakrát vyhrážal zabitím a potom odišiel preč.

Za tieto trestné činy okresný súd uložil obžalovanému podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, pričom výkon trestu mu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu jeden rok.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas, v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný. V odvolaní uviedol: „Rozsudok napádam odvolaním preto, lebo bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, je nepreskúmateľný pre jeho nedostatočné odôvodnenie a súd nevykonal dôkazy, ktorých konanie som navrhol prostredníctvom svojho obhajcu na hlavnom pojednávaní a to – vykonať ohliadku miesta činu a v rámci nej vyšetrovací pokus, pribrať do konania znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia ortopédia, zabezpečenie a oboznámenie obsahu súdneho spisu Okresného súdu v Čadci, sp.zn. 5C 578/98

a spisu súdneho exekútora JUDr. Marty Kužmovej. Okresný súd neuviedol v odôvodnení rozsudku, prečo neuveril mojej výpovedi a výpovediam svedkov A. D. a B. B., ktorí vypovedali v môj prospech a ako sa vysporiadal s výpoveďou svedka MUDr. Vladimíra Nehaja a MUDr. Georgíny Žárskej. Tiež nie je z odôvodnenia rozsudku zrejmé, ako sa súd vyposporiadal s rozpormi vo výpovediach svedkov A. Č., P. Č. a P. Č. ml. V tomto smere je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný. Tvrším, že 23.4.2006 som vo dvore domu č. v Krásne nad Kysucou vôbec nebol. Nemal som vôbec motív na konanie voči poškodenej a nedovoľoval mi to ani zdravotný stav. Nie je pravdou, že by som bol ja v spore s rodinou poškodenej. Občianskoprávny spor mala moja matka s otcom A. Č., A. G. ohľadom prístupovej cesty. Pravdivosť týchto mojich tvrdení je možné overiť v súdnom spise Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 5C 578/98 a v exekučnom spise súdneho exekútora JUDr. Marty Kužmovej, sp. zn. EX 120/2004. Súd tento civilný a exekučný spis ako dôkaz neoboznámil. Tiež poukazujem na to, že v prípravnom konaní svedok P. Č. ml. uvádzal, že ma videl vo dvore, že v ruke som mal kameň a zaháňal sa s ním na psa, ktorý bol voľne pustený vo dvore, pričom počul vyhrážky – ty kurva, ja ťa zabijem. Na hlavnom pojednávaní tento svedok vypovedal, že ma videl odchádzať, počul ma nadávať, kliat' a zaháňať sa na psa. Svedok tvrdil, že videl, ako som si otvoril bránku a odišiel. Svedkyňa A. Č. vypovedala v prípravnom konaní, že som v oboch rukách držal dva veľké kamene a bol som od nej vzdialený asi 5 metrov. Na hlavnom pojednávaní 23.1.2007 vypovedala táto svedkyňa, že som bol asi 2 metre od domu, ani tento rozpor nebol odstránený. Svedok P. Č. st. vypovedal v prípravnom konaní, že bežal na dvor, aby ma z dvora vyhnal, ale už som bol za bránkou, pričom na hlavnom pojednávaní 23.1.2007 vypovedal, že ma videl vychádzať z dvora, pričom bránka bola otvorená, ešte som mal hodiť kameň do psa (v prípravnom konaní to neuvádzal) tvrdil, že ma nevidel prichádzať ani odchádzať a že prišiel k A. Č. spolu so svojim synom. Jeho syn P. Č. ml. pritom na hlavnom pojednávaní tvrdil, že som si bránku otvoril a odišiel. A. Č. na hlavnom pojednávaní 23.1.2007 vypovedala, že nikto na dvor nevyšiel. Ani tieto rozpory súd neodstránil a nezaoberal sa ani tvrdením A. Č. z prípravného konania, keď tvrdila, že bránka sa vždy uzamykala, v hornej časti sa dáva závera a retiazka. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, z akého dôvodu odmietol súd vykonať dôkaz, ktorý som navrhol a to oboznámenie obsahu súdneho spisu Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 5C 578/98 a spisu súdneho exekútora JUDr. Marty Kužmovej EX 120/2004. Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. z odôvodnenia rozsudku musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Okresný súd sa týmito ustanoveniami dôsledne neriadil. V tomto smere je jeho rozsudok nepreskúmateľný. Na základe skutočností uvádzaných v tomto odôvodnení podaného odvolania navrhujem, aby krajský súd rozsudok Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 3T/116/2006 z 21.5.2007 zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie“.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

V prvom rade krajský súd poznamenáva, že súd prvého stupňa znemožnil odvolaciemu súdu dôsledné splnenie preskúmvacej povinnosti, vyplývajúcej z ust. § 317 ods. 1 Tr. por. Predseda senátu okresného súdu predložil krajskému súdu spolu so spisom a zápisnicou o hlavnom pojednávaní z 23.1.2007 aj nosič, na ktorom je zachytený vo forme zvukového záznamu priebeh hlavného pojednávania. Po vypočutí si a po vykonaní prepisu zvukového záznamu do obyčajného písma, odvolací súd zistil, že vyjadrenia svedkov A. Č., P. Č., P. Č. ml., A. D. a B. B., nie sú zaznamenané v úplnom znení, **čo je v rozpore s ust. § 58 ods. 4 Tr. por.**

Podľa § 58 ods. 4 Tr. por. výpovede osôb sa do zápisnice o hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí zapisujú, alebo zaznamenávajú v úplnom znení.

Krajský súd poznamenáva, že zvukový záznam priebehu hlavného pojednávania a jeho písomnú formu ako prepis do obyčajného písma, treba považovať za dôkaz o tom, aký bol priebeh hlavného pojednávania (podobne vid' Rt 50/1969). Tento dôkaz musí byť kompletný a úplný, pretože ako jediný dokumentuje nielen správnosť či nesprávnosť procesného postupu pri vedení hlavného pojednávania a vykonávaní dôkazov, ale aj obsah vykonaných dôkazov. Ak zvukový záznam nie je úplný, nemôže slúžiť ako hodnoverný a plnohodnotný dôkaz o priebehu hlavného pojednávania, najmä keď nie je z neho zrejmé, čo vypovedal obžalovaný a svedkovia.

Za takejto situácie nemohol odvolací súd dôsledne a úplne preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť odsudzujúceho rozsudku, nakoľko nevie, čo menovaní svedkovia vypovedali. Ak pre nezrozumiteľnosť zvukového záznamu nemohol odvolací súd zistiť, ako a čo vypovedali svedkovia, potom je otázkou, z akých podkladov vychádzal okresný súd pri rozbere a hodnotení ich výpovedí a pri odôvodňovaní rozsudku. Vychádzal z toho, čo si pamätal? Alebo z výpovedí svedkov z prípravného konania? Alebo si vymýšľal, či domýšľal? Pri hľadaní odpovedí na každú z týchto otázok vznikne stav, že odôvodnenie rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 Tr. por. môže byť skreslené a zavádzajúce. Za takejto situácie je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný a samotné rozhodnutie ľahko spochybniteľné, pretože už teraz, a s ďalším časovým odstupom o to viac, si už málokto spomenie, čo presne vypovedal na hlavnom pojednávaní, konanom 23.1.2007.

Z prepisu zvukového záznamu je zrejmé, že nezrozumiteľné sú tiež ďalšie časti tohto záznamu, ktoré súvisia s postupom predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania a pri vykonávaní listinných dôkazov. Takýto stav opäť znemožnil krajskému súdu dôsledné splnenie preskúmvacej povinnosti a to aj v súvislosti so správnosťou postupu konania súdu prvého stupňa pri vedení hlavného pojednávania a vykonávaní dôkazov.

So zreteľom k uvedenému bude okresný súd povinný na hlavnom pojednávaní opätovne a kompletne vypočuť svedkov A. Č., P. Č., P. Či. ml., A. D. a B. B. Okrem toho na hlavnom pojednávaní, konanom 7.5.2007 bol vypočutý svedok MUDr. Vladimír Nehaj a na hlavnom pojednávaní konanom 21.5.2007 svedkyňa MUDr. Georgína Žarská. Ak tieto výpovede neboli zaznamenané v úplnom znení, potom povinnosť zopakovať tieto dôkazy sa vzťahuje aj na tieto výsluchy. Preto krajský súd odporúča okresnému súdu skontrolovať si úplnosť zvukového záznamu z ich výsluchov.

Tieto vyššie uvedené nedostatky zabránili krajskému súdu preskúmať správnosť a zákonnosť napadnutého rozsudku po jeho obsahovej stránke, nebránili mu však v preskúmaní rozsudku a postupu v konaní po jeho formálnej stránke. Tak **krajský súd zistil, že rozsudok okresného súdu je nepresvedčivý a nepreskúmateľný, ako na to už správne v odôvodnení odvolania poukázal obžalovaný. Odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku nezodpovedá ust. § 168 ods. 1 Tr. por.**

* * *

Podľa **§ 168 ods. 1 Tr. por.** ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom:
A/ stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané,
B/ o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera,
C/ a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú.
D/ Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov,
E/ a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.
F/ Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

K písmenu A/

Ťažisko presvedčivosti rozsudku spočíva v jeho odôvodnení. Len spravodlivý a presvedčivý rozsudok môže splniť výchovný účinok na páchatel'a i na ostatných členov spoločnosti. Každý výrok rozsudku musí byť odôvodnený síce **stručne**, ale z kontextu § 168 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že aj presvedčivo a tak, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné. Musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či dôkazy obstaral súd, prokurátor, policajt alebo obvinený, či jeho obhajca. Nestačí jednoduché vymenovanie vykonaných dôkazov, pretože skutkové zistenia a popisanie priebehu skutkového deja je potom nepreskúmateľné a je to v rozpore s ust. § 2 ods. 12 Tr. por.

Rozsudok okresného súdu je z dôvodu absolútnej stručnosti nepresvedčivý a nepreskúmateľný.

K písmenu B/

Z požiadavky, aby súd uviedol, **o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel** vyplýva, že treba uviesť, ktorá časť skutku, ktorá okolnosť, významná pre rozhodnutie je konkrétnym dôkazom preukázaná, čo je z vykonaného dôkazu relevantné pre skutkové zistenia a následne aj pre právne závery o kvalifikácii skutku.

Konštatácie okresného súdu v odôvodnení rozsudku v zmysle:

- „obžalovaný spáchanie trestného činu poprel“;
- „v prospech obžalovaného vypovedala jeho matka A. D. a sestra B. B.“ (ako vypovedali? čo uviedli?);
- „z listinných dôkazov mal súd preukázané“ (z ktorých?);

sú absolútne neprijateľné na to, aby z nich mohlo byť zrejmé, čo ktorý svedok vypovedal a čo jeho tvrdenia dokazujú. Z rozsudku nie je zrejmé, čo vypovedal obžalovaný a nemožno ani zistiť, aké listinné dôkazy a čo preukazujú.

Krajský súd musí súhlasiť s argumentmi obžalovaného prednesenými v odvolaní, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný, pretože súd prvého stupňa neuviedol, resp. uviedol ale pod prijateľnú mieru primeranosti, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel.

K písmenu C/

Vysvetlenie a odôvodnenie, **akými úvahami sa súd spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov**, najmä ak si navzájom odporujú, je vyjadrením zásady voľného hodnotenia dôkazov, uvedenej v ust. § 2 ods. 12 Tr. por.

Podľa tejto zásady súd hodnotí dôkazy, získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle, ale musí byť založené na logickom úsudku, vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov, získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú ani len náznakom spomenuté a už vôbec nie odôvodnené úvahy súdu v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a ich absencia v odôvodnení preto robí rozsudok chybným.

K písmenu D/

Ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného musí vyplynúť zo skutkových zistení súdu, ktoré musí súd primerane aj odôvodniť. Sila argumentácie odôvodnenia odsudzujúceho rozsudku spočíva v dôslednom vysvetlení, prečo súd neuveril tvrdeniam obžalovaného, prečo tieto tvrdenia považoval za nepresvedčivé a nevierohodné a ktoré dôkazy ich vyvracajú alebo spochybňujú. Povinnosťou súdu je aj náležité vysvetlenie, prečo **nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov**, prednesených či už obžalovaným, jeho obhajcom, prokurátorom, prípadne inou stranou v súdnom konaní.

V odôvodnení napadnutého rozsudku nie je ani jediné slovo, či úvaha súdu o tom, prečo neuveril tvrdeniam obžalovaného a prečo ich považoval za nepravdivé, resp. nevierohodné. Navyiac súd vôbec nevysvetlil, prečo nevyhovel návrhom obžalovaného a jeho obhajcu na vykonanie ďalších dôkazov

- „přibratie do konania znalca traumatológa, znalca cievneho chirurga a vykonanie obhliadky miesta činu“ (č. l. 64),
- „oboznámene spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 5C 578/98 a exekučného príkazu EX 120/2004“ (č. l. 65).

Súd prvého stupňa neodôvodnil ani to, prečo odmietol návrh poškodenej A. Č. na vypočutie svedka Š. Š. (č. l. 65).

Takto súd nielenže porušil ust. § 168 ods. 1 Tr. por., ale zároveň porušil aj právo obžalovaného na obhajobu, uvedené v ust. § 2 ods. 9 Tr. por., pretože mu zmaril možnosť reagovať na úvahy súdu a tak predniesť v odvolaní erudované argumenty.

Odôvodnenie rozsudku ani jednu z vyššie uvedených okolností (ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a prečo nevyhovel návrhu na doplnenie dokazovania) neobsahuje a teda aj preto je napadnutý rozsudok rozporný s ust. § 168 ods. 1 Tr. por.

K písmenu E/

Právne úvahy v odôvodnení rozhodnutia znamenajú podradenie skutkových zistení pod príslušné ustanovenie Trestného zákona v jeho všeobecnej aj osobitnej časti. Pre správne odôvodnenie rozsudku z hľadiska právnych úvah treba konkrétne uviesť, akými dôkazmi sú jednotlivé znaky skutkovej podstaty trestného činu obsiahnuté, v skutkovom zistení súdu preukázané a to z hľadiska všeobecnej aj osobitnej časti. Okresný súd k právnym úvahám uviedol nasledovné:

„Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný prekonal prekážku a neoprávnene vnikol do obydlia iného a tiež, že sa inému vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu. Uvedeným konaním obžalovaný

naplnil skutkovú podstatu prečinu porušovania domovej slobody a prečinu nebezpečného vyhrážania“.

Súd prvého stupňa len stroho opísal právne vety z výroku o vine. Opis právnych viet a teda znenia skutkových podstatí trestných činov z osobitnej časti Trestného zákona bolo zbytočné a duplicitné k výroku o vine a jeho právnej vete.

Absencia relevantnej konkrétnej vysvetľujúcej právnej argumentácie v odôvodnení rozsudku okresného súdu činí tento rozsudok nepreskúmateľným a rozporným s ust. § 168 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd už vyššie uviedol, v čom spočívajú právne úvahy súdu a pripomína, že toto sa týka nielen právnej kvalifikácie trestného činu, ale aj ďalších výrokov v konkrétnom prípade výroku o treste.

Pokiaľ ide o právne úvahy, súvisiace s výrokom o treste, treba mať na zreteli zásady ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.) a v odôvodnení sa konkrétne vyrovnat' najmä s kritériami, uvedenými v § 34 ods. 4 a 5 Tr. zák.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku skonštatoval: „Poľahčujúce okolnosti zistené neboli, za priťažujúcu okolnosť možno považovať, že obžalovaný sa dopustil dvoch trestných činov“.

S ohľadom k takémuto záveru okresného súdu je jeho rozsudok chybný vo výroku o treste. **Nezákonnosť rozsudku súdu prvého stupňa a jeho výroku o treste spočíva v tom, že okresný súd uložil obžalovanému trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.**

Okresný súd pri ukladaní trestu nerešpektoval ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. a najmä ust. § 38 ods. 4 Tr. zák.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery **musí** súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa ods. 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej

trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na 25 rokov alebo doživotie.

V predmetnej veci, ak teda súd zistil prevahu priťažujúcich okolností, bolo potom jeho povinnosťou obžalovanému ukladať trest v zmysle § 38 ods. 2 s ohľadom na ust. § 38 ods. 4 Tr. zák. a § 37 písm. h) Tr. zák. v sadzbe od 28 mesiacov do 5 rokov. Okresný súd tým, že uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, porušil zákon v jeho prospech. Toto porušenie zákona už nie je možné napraviť z dôvodu absencie odvolania prokurátora a rešpektovania zásady zákazu reformatio in peius (§ 322 ods. 3 a § 327 ods. 2 Tr. por.).

Podľa § 163 ods. 1 písm. e) Tr. por. rozsudok musí obsahovať poučenie o opravnom prostriedku.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por. odvolanie sa podáva na súde, proti ktorému rozsudok smeruje a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Súd prvého stupňa poučil strany konania takto: „Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 8 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu v Čadci, ku Krajskému súdu v Žiline“.

Z uvedeného je úplne evidentné, že okresný súd nesprávne poučil strany konania o opravnom prostriedku, a preto je rozsudok okresného súdu chybný aj v tejto časti.

Okrem toho že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný, pretože jeho odôvodnenie nezodpovedá zákonu - § 168 ods. 1 Tr. por., že rozsudok okresného súdu vo výroku o treste je nezákonný, pretože trest nebol uložený v súlade s ust. § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. a že poučenie rozsudku je chybné, **súd prvého stupňa dospel ku konečnému rozhodnutiu aj po nesprávnom procesnom postupe.**

* * *

Podľa § 240 ods. 1 Tr. por. po doručení obžaloby súd **bez meškania** nariadi doručiť rovnopis obžaloby...

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Čadci podal Okresnému súdu v Čadci **30.8.2006** obžalobu na obv. J. D.. Okresný súd **5.9.2006** nariadil doručiť rovnopis obžaloby a poučenie (správne ide o výzvu – vid' § 240 ods. 4 Tr. por.) obvinenému

a poškodeným (č. l. 35). Trestná kancelária okresného súdu však až **29.9.2006** vypravila obžalobu s poučením (č. l. 34 – 35).

Časový úsek 29 dní (od podania obžaloby po jej expedovanie zo súdu) je príliš dlhý nato, aby zodpovedal cieľu, ktorý sa sleduje postupom podľa § 240 ods. 1 Tr. por.

Cieľom postupu podľa prvej vety **§ 240 ods. 1 Tr. por.** je zrýchliť trestné konanie a vytvoriť priestor pre kontradičný charakter hlavného pojednávania. Tým sa najmä obvinenému aj poškodenému vytvorí priestor na oboznámenie sa s dôkazmi, ktoré prokurátor navrhuje vykonať a tým sa vytvorí aj potrebný časový priestor pre navrhovanie vlastných dôkazov obvineným, resp. aj poškodeným. Je to významné aj z hľadiska súdu, ktorý bude môcť reagovať na návrhy strán a vytvoriť si reálnu predstavu o priebehu hlavného pojednávania a o jeho potrebnom rozpise.

Ust. § 240 ods. 1 Tr. por. je nutné vykladať komplexne tak, aby postup podľa neho zodpovedal účelu, ktorému má slúžiť, a preto postup medzi vyšším súdnym úradníkom, resp. sudcom, vedením súdu, správou súdu a trestnou kanceláriou musí byť koordinovaný tak, aby obžaloba spolu s výzvou boli expedované (vypravené) zo súdu najneskôr do 7 dní od podania obžaloby. Tu je nutné si uvedomiť, že ide o jednoduchý procesný úkon, vykonaniu ktorého nemá čo a nemôže nič brániť. Časový úsek 7 dní vrátane dní pracovného voľna je maximálnou hranicou, kedy ešte možno považovať postup súdu v zmysle § 240 ods. 1 Tr. por. za postup bez meškania. Prekročenie tejto časovej hranice už znamená porušenie ust. § 241 ods. 1 Tr. por. (v samotnej jeho podstate – zrýchliť trestné konanie), ale aj § 2 ods. 7, 9 Tr. por.

Podľa **§ 2 ods. 7 Tr. por.** každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa **§ 2 ods. 9 Tr. por.** každý, proti komu sa vedie trestné konanie má právo na obhajobu.

V predmetnej veci okresný súd „liknavým postupom“ porušil vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku. Túto chybu v procesnom postupe však už nie je možné napraviť, a preto krajský súd na ňu len akademicky poukazuje.

* * *

Na hlavnom pojednávaní súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne podľa § 257 Tr. por., keď obžalovaného nepoučil aj podľa § 257 ods. 3 Tr. por.

Podľa § 257 ods. 3 Tr. por. ak to vyžadujú okolnosti prípadu, záujem verejnosti, alebo obžalovaného, môže súd obžalovanému povoliť, aby namiesto vyhlásenia, že je vinný, vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia bude považovať za priznanie spáchania skutku. **O tom musí byť obžalovaný poučený.**

Poučenie obžalovaného aj podľa § 257 ods. 3 Tr. por. je obligatórne, čo vyplýva zo slovka **musí**, a preto je povinnosťou súdu poučiť obžalovaného aj v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

Nedostatok poučenia obžalovaného aj podľa § 257 ods. 3 Tr. por. je nutné považovať v predmetnej veci s ohľadom ku všetkým okolnostiam prípadu za podstatnú chybu konania, ktorá má za následok nielen porušenie práva obžalovaného na obhajobu v zmysle § 2 ods. 9 Tr. por. ale aj v zmysle § 34 ods. 4 Tr. por.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. por. súd je povinný vždy obvineného o jeho právach poučiť, vrátane významu priznania a **poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.**

Súd prvého stupňa tým, že obžalovaného nepoučil aj podľa § 257 ods. 3 Tr. por., neposkytol mu plnú možnosť na uplatnenie jeho práv. Ak nebol obžalovaný poučený aj v zmysle § 257 ods. 3 Tr. por. ide o podstatnú chybu konania, v dôsledku čoho následný výsluch obžalovaného nemožno považovať za dôkazný prostriedok, vykonaný zákonným spôsobom. Preto bude okresný súd povinný opätovne tento dôkaz na hlavnom pojednávaní vykonať.

* * *

Podľa § 271 ods. 1 Tr. por. obžalovaného a poškodeného sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chcú k nemu vyjadriť a vyjadrenie každého sa zapíše do zápisnice.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 23.1.2007 postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal listinné dôkazy z č. 1, 15, 25 – 26, 27, 28, 36 – 37, 38, 39, 40, 41 – 42, 44 – 45, lekársku správu z 8.1.2007 a záznam kancelárie z 23.1.2007.

Obžalovanému ani poškodeným súd neumožnil **vôbec** sa vyjadriť k týmto dôkazom. Takýmto postupom súd porušil nielen ust. § 271 ods. 1 Tr. por. ale i právo obžalovaného na obhajobu.

Vykonávanie dôkazov „an block“, ako to učinil okresný súd na hlavnom pojednávaní 23.1.2007 je neprípustné. Súd prvého stupňa bude musieť opätovne prečítať listinné dôkazy s tým, že umožní obžalovanému a poškodeným vyjadriť sa ku každému dôkazu osobitne a to hneď po jeho vykonaní tak, ako to predpokladá ust. § 271 ods. 1 Tr. por.

* * *

Okresný súd nepostupoval dôsledne ani podľa § 162 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 162 ods. 1 Tr. por. súd rozhoduje rozsudkom, trestný rozkazom alebo príkazom, kde to zákon výslovne ustanovuje. V ostatných prípadoch rozhoduje, ak zákon neustanovuje niečo iné, **uznesením**.

O tom, že na hlavnom pojednávaní budú prečítané listinné dôkazy podľa § 269 Tr. por. musí súd rozhodnúť v zmysle § 162 ods. 1 Tr. por. uznesením, ktoré vyhlási - § 177 písm. b) Tr. por. Uvedené okresný súd neučinil, čo znamená ďalšiu chybu v procesnom postupe. Nejde však o podstatnú chybu konania, ktorá by mala za následok absolútnu neplatnosť takto vykonaných dôkazov, samozrejme len za predpokladu, že tieto dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom a teda za dodržania ust. § 271 ods. 1 Tr. por.

* * *

Krajský súd pripomína, že úradný záznam na č. 1. 27 spísaný policajtom nemožno v konaní pred súdom použiť ako dôkaz. Ak súd považoval za nevyhnutné dokazovať skutočnosti, uvedené v úradnom zázname, mal postupovať v súlade so zákonom a k skutočnostiam vypočítať poškodenú Annu Č.. Úradný záznam nemá žiadnu dôkaznú váhu, a preto bolo zo strany súdu nekorektné voči poškodenej, že tento úradný záznam na hlavnom pojednávaní vykonal jeho prečítaním.

Až po vykonaní dokazovania v naznačenom smere a po riadne vykonanom procesnom postupe bude môcť okresný súd vo veci opätovne rozhodnúť. So zreteľom k vyššie uvedenému rozhodol krajský súd tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vec tomuto vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 2. októbra 2007

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý 8.9.2009

Jtk 2/09

Po podaní obžaloby nemôže o väzbe obvineného rozhodovať sudca pre prípravné konanie, s výnimkou postupu podľa § 348 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože jeho procesná jurisdikcia končí podaním obžaloby.

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1Tos/85/2008

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a JUDr. Adriany Gallovej na neverejnom zasadnutí konanom 17. septembra 2008 prejednal sťažnosť podanú obžalovaným V. B. proti uzneseniu Okresného súdu v Námestove, sp. zn. 5T/33/2008 z 30.8.2008 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 5T/33/2008 z 30.8.2008.

Podľa § 79 ods. 1 Tr. por.
obžalovaného **V. B.**, nar. v Trstenej, bytom
Trstená, Hviezdoslavova č.,

p r e p ú š ť a z v ä z b y n a s l o b o d u .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením **sudkyňa pre prípravné konanie** Okresného súdu Námestovo rozhodla podľa § 72 ods. 2 Tr. por. o vzatí do väzby obžalovaného V. B. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť 30.8.2008 o 9.00 hod. a menovaný ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Ružomberku.

Svoje rozhodnutia sudkyňa pre prípravné konanie odôvodnila tak, že: „v danom prípade je dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku dôvodný, nakoľko obvinený sa úmyselne vyhýba trestnému konaniu, pretože aj napriek tomu, že dal súdu písomný sľub a bol mu oznámený termín pojednávania sa na tento nedostavil a jeho tvrdenie, že potvrdenie o práceneschopnosti zaslal na súd, nebolo preukázané, pretože sa v spise nijaká takáto písomnosť nenachádza. Z uvedeného dôvodu preto súd neuveril tvrdeniam obvineného, že sa nevyhýba trestnému konaniu, ale vzal ho do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku“.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obžalovaný a to priamo do zápisnice o jeho výsluchu vykonanom sudkyňou pre prípravné konanie pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby. Svoju sťažnosť neodôvodnil.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť obžalovaného je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že okresný prokurátor v Námestove podal 21.1.2008 Okresnému súdu Námestovo obžalobu na V. B., nar., za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. pre skutok podrobne rozvedený vo výrokovvej časti obžaloby.

Vec bola pridelená na ďalšie konanie sudkyňi JUDr. Gabriele Kyselovej (č. l. 47).

Menovaná procesná samosudkyňa vo veci vykonala hlavné pojednávania v dňoch 2.4.2008, 16.4.2008 a 2.7.2008.

Dňa 7.7.2008 samosudkyňa JUDr. Gabriela Kyselová vydala príkaz na zatknutie obžalovaného V. B. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., nakoľko tento sa opakovane nedostavoval na hlavné pojednávania.

Dňa 30.8.2008 po zatknutí obžalovaného V. B. na základe vydaného príkazu na zatknutie rozhodla Mgr. Vanda Mikulášová **sudkyňa pre prípravné konanie** o vzatí obžalovaného V. B. do väzby (č.l. 74-75) z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť 30.8.2008 o 9.00 hod.

Krajský súd konštatuje, že o väzbe obžalovaného rozhodol procesne nekompetentný – sudca pre prípravné konanie.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. vziať do väzby možno len obvinenú fyzickú osobu. Uznesenie o vzatí do väzby sa musí odôvodniť aj skutkovými okolnosťami. **O väzbe rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. ...**

Podľa § 73 ods. 1 Tr. por., ak je daný niektorý z dôvodov väzby a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu alebo na inom úkone **vydá predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie** na návrh prokurátora príkaz, aby bol obvinený zatknutý.

Podľa § 73 ods. 6 Tr. por. o väzbe zatknutého obvineného rozhoduje **súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uznesením.**

Krajský súd pripomína, že v predmetnej veci už od 21.1.2008 (podanie obžaloby) prebieha súdne konanie a nie prípravné konanie, preto o väzbe obžalovaného V. B. v žiadnom prípade nemohol rozhodovať sudca pre prípravné konanie.

Príslušný na rozhodnutie o väzbe obžalovaného V. B. bol súd, v tomto prípade procesná samosudkyňa JUDr. Gabriela Kyselová, alebo podľa rozvrhu práce ju zastupujúci iný samosudca nie však sudca pre prípravné konanie.

S ohľadom k tomu, že v predmetnej veci o väzbe zatknutého obžalovaného rozhodol procesne nekompetentný sudca pre prípravné konanie, je nutné považovať doposiaľ vykonanú väzbu za zákonne aj ústavne neakceptovateľnú, čo znamená, že ďalšie trvanie väzby by nebolo podložené právnym titulom, ktorý by zabezpečil jej legitímnosť a legálnosť a preto nemohol krajský súd sám rozhodnúť o väzbe obžalovaného v rámci konania o sťažnosti. Krajskému súdu neostávalo iné, len zrušiť nezákonné rozhodnutie okresného súdu a obžalovaného prepustiť z väzby na slobodu.

Preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 17. septembra 2008

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.9.2009

Jtk 3/09

Zákonné pomenovanie trestného činu v zmysle § 163 ods. 3 Trestného poriadku je potrebné vykladať tak, že toto musí obsahovať určenie konkrétneho druhu trestného činu (§ 9 Trestného zákona – prečin alebo zločin) a názov súdeného trestného činu (usmrtenie...) tak, aby výrok o vine bol i v tejto časti jasný a zrozumiteľný. S ohľadom k špecifikácii druhov trestných činov je žiaduce, aby aj súdna prax reagovala na ustanovenie § 9 Trestného zákona a aby sa pre procesné účely používali tam uvedené špeciálne pojmy prečin a zločin, namiesto všeobecného pojmu trestný čin.

príloha: rozsudok KS ZA sp. zn. 1To/77/2008

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a JUDr. Adriany Gallovej na verejnom zasadnutí konanom 23. júla 2008 prejednal odvolania podané okresným prokurátorom a obžalovaným proti rozsudku Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 28T/107/2007 z 23. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 28T/107/2007 z 23.4.2008.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovaného M. H., nar. v Táboře, Česká republika,
trvale bytom Trenčín, Ul. Beckovská č.,

u z n á v a z a v i n n é h o , ž e :

30.8.2006 okolo 00.15 hod. viedol po požití alkoholických nápojov, ovplyvnený najmenej 0,71 mg/l (1,48 promile) alkoholu v dychu, po ceste II/583, v smere jazdy od Terchovej na Žilinu, motorové vozidlo zn. Mitsubishi Pajero, ev.č. TN-780BP, kde pred obcou Krasňany v okrese Žilina, pred križovatkou vedúcou do obytnej zóny Krasňany, v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy povaha vozovky, ako aj svojim schopnostiam, nezvládol riadenie vozidla, následne po výjazde z ľavotočivej zákruty prešiel s vozidlom do protismeru, mimo vozovku, kde sa vozidlo dvakrát prevrátilo na strechu a dopadlo späť na kolesá, pričom pri dopravnej nehode spolujazdec Š. B., sediaci na prednom sedadle, vedľa vodiča, utrpel pomliaždenie a prekrvácanie mozgu pri trieštivých a vpáčených zlomeninách kostí klenby a spodiny lebečnej, ktorým zraneniam na mieste nehody podľahol, pričom vodič M. H. svojim konaním porušil ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 3 písm. b), § 15 ods. 1 Zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách,

t e d a

ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť,

č í m s p á c h a l :

prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák.

Z a t o h o o d s u d z u j e :

podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j), l) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere **4 (štyri) roky**.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného M. H. na výkon trestu odňatia slobody **zaraduje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia**.

Podľa § 61 ods. 1,2 Tr. zák. obžalovanému **ukladá** trest zákazu činnosti vodiča, t.j. zákaz vedenia akýchkoľvek motorových vozidiel na dobu **6 (šesť) rokov**.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. **ukladá** obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenému Š. B., nar., trvale bytom Trenčín – Kubrá, Žilinská, vo výške 294.259,- Sk.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný M. H. uznaný za vinného zo spáchania **zločinu** usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona pre skutok uvedený vo výrokovvej časti rozsudku okresného súdu.

Za tento trestný čin okresný súd obžalovanému uložil podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. a s prihliadnutím na § 36 písm. j), l) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd prvého stupňa zároveň uložil obžalovanému trest zákazu činnosti vodiča, t.j. zákaz riadiť akékoľvek motorové vozidlá na dobu 6 rokov a postupom podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenému Š. B. vo výške 294.259,- Sk.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie okresný prokurátor a obžalovaný.

Prokurátor svojim odvolaním napadol rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a uviedol, že výška trestu uložená obžalovanému nezodpovedá zásadám ukladania trestu vyjadrených v § 34 Trestného zákona. Podľa prokurátora dopravné nehody, príčinou ktorých je vedenie motorového vozidla po použití alkoholických nápojov bývajú najtragickejšími dopravnými nehodami často s neodstrániteľnými následkami. Záujem spoločnosti si v takomto prípade vyžaduje skutočnú jednotu prvku represie trestu a hlavne generálnu prevenciu voči ostatným potencionálnym páchatelom aj vzhľadom na mediálnu sledovanosť tohto prípadu. V súvislosti s rýchlosťou jeho jazdy prokurátor podotkol, že obžalovaný mal vedomosť o tom, že jeho spolujazdec B. nie je pripútaný bezpečnostným pásom a aj napriek tomu jazdil s vozidlom rýchlo, pričom si musel byť vedomý, že v prípade náhleho zastavenia vozidla by došlo k jeho zraneniu. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu v časti vo výroku o treste a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 rokov.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom uviedol nasledovné : „Nestotožňujem sa so závermi okresného súdu, pokiaľ ide o vyhodnotenie poľahčujúcich okolností v prospech obžalovaného. Nemožno podľa môjho názoru hovoriť o vedení riadneho života z jeho strany pred spáchaním trestného činu, ak bol viacnásobne a v pomerne krátkej dobe postihnutý za priestupky, a to dokonca práve na úseku cestnej premávky. Taktiež nemožno podľa mňa hovoriť o vedení riadneho života v súvislosti s tou skutočnosťou, že obžalovaný mal v minulosti užiť drogu marihuanu. Realite nezodpovedá ani záver okresného súdu o tom, že obžalovaný sa priznal a úprimne oľutoval trestný čin. K osobe obžalovaného tak potom na základe uvedených skutočností, týkajúcich sa jeho predchádzajúceho života, ale aj samotného skutku, je opodstatnené konštatovať jeho ľahkovážnosť, či v súlade s vyjadrením poškodených až pocit výnimočnosti až primadónstva. Obzvlášť v dnešnej dobe, kedy sú takéto „známejšie osoby“ často vzorom a príkladom pre širšie vrstvy, najmä mladých ľudí. Ak sa takéto nezodpovedné správanie ponechá bez primeraného trestu, akcentujúceho aj prvok generálnej prevencie, nemôžeme na cestách očakávať menej opitých vodičov a menej mŕtvych obetí. Preto žiadam obžalovanému uložiť prísnejší trest. Pokiaľ ide o záruku ponúknutú hokejovým klubom, v ktorom obžalovaný pôsobil, resp. pôsobí, túto považujem za bezpredmetnú. Záruku teda navrhujem neprijat'. Z tohto môjho vyššie uvedeného stanoviska potom vyplýva i to, že odvolanie obžalovaného, resp. podané v zastúpení aj jeho obhajcom, považujem za nedôvodné a toto navrhujem zamietnuť."

Obžalovaný M. H. v odôvodnení svojho odvolania uviedol nasledovné: „Týmto doplňujem odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Žiline sp.zn.28T 107/2007 zo dňa 23.04.2008 čo do výroku o treste, ktoré bolo podané ústne do zápisnice na hlavnom pojednávaní a aj písomne prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu. Svoje doplnenie odvolania odôvodňujem nasledovne:

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozsudku zo dňa 23.04.2008 skonštatoval, že nemá žiadne pochybnosti o skutkových tvrdeniach uvedených v obžalobe napriek skutočnosti, že obsah spisového materiálu bol protirečivý a obsahoval množstvo nejasností, ktoré bolo nevyhnutné objasniť v ďalšom konaní. Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvostupňový súd rozhodol o výške trestu na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a nevykonal dôkazné prostriedky potrebné na objasnenie skutku a rozhodnutie o výške trestu.

Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu napriek skutočnosti, že som počas celého trestného konania nevypovedal. Viaceré okolnosti týkajúce sa osudnej nehody som chcel objasniť, najmä sporné skutočnosti z predloženého znaleckého posudku Ing. Dirnbacha (najmä nezodpovedanie otázky o vplyve nepripútania poškodeného bezpečnostným pásom, vbehnutie zvierat'a do cesty, sporne určená rýchlosť vozidla), vyjadrenia znalca MUDr. Ivana a z výpovedí svedkov. Počas celého konania som bol vystavený silnému psychickému tlaku a nedobre na mňa vplývali tiež verejné útoky. Z týchto dôvodov som sa chcel vyjadriť k osudnej nehode a objasniť sporné skutočnosti. Aj napriek viacerým nevyjasneným okolnostiam súd dospel k rozhodnutiu bez toho, aby som bližšie objasnil a vysvetlil, prečo k osudnej nehode prišlo a tiež čo jej predchádzalo.

Prvostupňový súd nebral do úvahy vyjadrenie znalca MUDr. Jaroslava Ivana zo dňa 06.06.2007, ktorý povedal, že „je pravdepodobné, že pokiaľ by poškodený Š. B. v čase dopravnej nehody bol pripútaný bezpečnostným pásom, utrpel by poranenia menšieho rozsahu a predpokladám, že by z vozidla nevypadol“.

Dňa 29.08.2006 sme hrali v Žiline posledný prípravný zápas a následne sme mali mať posedenie hráčov s vedením klubu v hoteli Terchová v Terchovej. V zápase som nehral, počas stretnutia som s priateľmi vypil na prípitok jeden strik. Ja som odmietol ísť do Terchovej vlastným vozidlom, keďže som vypil jeden strik a po vypití aj malého množstva alkoholu som nikdy neriadil. Preto som požiadal spoluhráča M. O., ktorý v zápase hral a nepil, aby riadil moje auto do Terchovej. Nazad nebolo potrebné ísť autom, lebo nocľah sme mali zabezpečený v Terchovej. Do Žiliny ma prehovárali ísť niektorí spoluhráči aj Š. B. s tým, že chcú ísť na diskotéku. Opakovane som odmietal ísť, zdôvodňoval som to tým, že som pil a nechcem riskovať. Ostatní, vrátane Štefana ma však stále presviedčali, aby som sa nebál, že chalani pôjdu pred nami iným autom. Na opakované naliehanie som sa žiaľ nechal presvedčiť. Nikdy predtým po vypití alkoholu som za volant nesadol. Ak som bol autom a vypil som i malé množstvo alkoholu, auto som nechal zaparkované a domov som šiel taxíkom alebo ma niekto odviezol.

Nesúhlasím s tvrdením, že príčinou dopravnej nehody bola vysoká rýchlosť a nesprávna technika jazdy. Počas cesty som šiel pomaly, viedlo ma vozidlo spoluhráča D. H. a zrazu mi pred autom do cesty vbehlo zviera. Súd túto skutočnosť neskúmal, hoci to vo svojich výpovediach uviedli viacerí svedkovia, napríklad D. H. vo svojej výpovedi zo dňa 27.09.2006 uviedol, že podľa neho išlo moje vozidlo pomaly a muselo sa niečomu náhle vyhnúť, asi nejakej zveri alebo psovi a v čase nehody v protismere nešli oproti žiadne autá.

T. B., spolujazdec vozidla jazdiaceho pred mojím autom, vo svojej výpovedi zo dňa 27.09.2006 uviedol, že som do Žiliny nemal záujem ísť, chalani ma prehovorili,

lebo som tam mal auto. Obe autá počas cesty išli podľa jeho výpovede pomaly a opatrne.

I. Š., spolujazdec v mojom aute, vo svojej výpovedi zo dňa 30.08.2006 uviedol, že ešte Š. B. hovoril, aby sa pripútal bezpečnostným pásom, ale on si ho nezapol. Všetci ostatní v našom vozidle boli pripútaní bezpečnostným pásom.

Pred začiatkom jazdy som požiadal všetkých spolujazdcov – Š. B., T. H. a I. Š., aby sa pripútal. Š. B. sa napriek môjmu upozorneniu nepripútal, čo som si však vôbec nevšimol. Všetci ostatní sme boli pripútaní bezpečnostnými pásmi.

Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní a ani znalecký posudok vypracovaný Ing. Dirnbachom sa nezaoberali otázkou vplyvu nepripútania spolujazdca Š. B. na následky nehody a rozsah zranení. Nebola tiež zodpovedaná otázka, ako by pripútanie bezpečnostným pásom ovplyvnilo priebeh nehody, hoci v znaleckom posudku MUDr. Jaroslava Ivana a MUDr. Lívie Jančiovej, č.j. 76/2006, vypracovaný 13.11.2006 je uvedené, že z charakteru a rozsahu zranení Š. B. vyplýva, že Š. B. v čase dopravnej nehody nebol pripútaný bezpečnostným pásom. MUDr. Jaroslav Ivan na svojom výsluchu dňa 06.06.2007 uviedol, že „je pravdepodobné, že pokiaľ by poškodený Š. B. v čase dopravnej nehody bol pripútaný bezpečnostným pásom, utrpel by poranenia menšieho rozsahu a predpokladám, že z vozidla by nevypadol“. V tejto súvislosti si dovoľujem upozorniť, že znalec Ing. Dirnbach sa vo svojom znaleckom posudku vôbec nezaoberal vplyvom nepripútania Š. B. na následky dopravnej nehody.

Následky osudnej nehody ľutujem, zásadným spôsobom zmenili môj život. Ukončil som aktívnu športovú kariéru a s jej následkami som sa doteraz nevysporiadal. Tieto problémy mi pomáhajú riešiť stretnutia so psychológom MUDr. Zacharom.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že predložené dôkazné prostriedky neboli postačujúce a vzhľadom na viaceré nejasnosti a protirečenia v obsahu spisu, neboli objasnené okolnosti rozhodujúce pre posúdenie skutku a určenie výšky trestu, preto neboli dané dôvody na vynesenie rozsudku bez dokazovania a vykonania kontradiktórneho konania. Výška trestu uvedená v rozsudku zo dňa 23.04.2008 nenapĺňa význam trestu, pretože represia spôsobená výškou trestu je neprimeraná a nezohľadňuje okolnosti a vplyv trestu na môj ďalší život.

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti bude na objasnenie nejasností potrebné vypočuť svedkov J. Z., M. O., P. F., R. T., D. H., T. B., T. H., I. Š. a tiež znalcov MUDr. Jaroslava Ivana, Ing. Igora Dirnbacha a doplniť znalecké dokazovanie.

Navrhujem, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 23.04.2008 a aby na základe doplneného dokazovania, vrátane výsluchov svedkov J. Z., M. O., P. F., R. T., D. H., T. B., T. H., I. Š. a tiež znalcov z odboru zdravotníctva a cestnej premávky ako aj s prihliadnutím na všetky poľahčujúce okolnosti, nepodmienečný trest odňatia slobody znížil podľa § 39 Trestného zákona.“

Obhajca obžalovaného v písomnom odôvodnení odvolania smerujúceho proti výroku o treste poukázal na nasledovné: „Napriek tomu, že uložený trest je na dolnej hranici trestnej sadzby, považujem ho za neprimeraný. Prvostupňový súd nezohľadnil závažné poľahčujúce okolnosti, ktoré mali bezprostredný vplyv na priebeh dopravnej

nehody a spôsobený následok. K smrteľnému zraneniu poškodeného došlo len preto, že vo vozidle, ktoré pred nehodou viedol, nebol pripútaný bezpečnostným pásom. To potvrdzuje skutočnosť, že nikto iný z plne obsadeného vozidla nebol zranený. Uvedené potvrdzuje nepriamo i znalecký posudok z odboru zdravotníctva. Nebolo preukázané, že by svoje motorové vozidlo pred nehodou viedol vysokou rýchlosťou. Znalcom vypočítaná rýchlosť jazdy bola v stanovenom dolnom intervale 91,8 km/hod., pričom medzná rýchlosť za daných podmienok bola 101,7 km/hod. až 112,3 km/hod. Znalec v znaleckom posudku uviedol, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy a označil len s otáznikom za jej príčinu vplyv alkoholu. Poukazujem na skutočnosť, že nemal v úmysle jazdiť s motorovým vozidlom po požití alkoholu z Vrátnej do Žiliny. Na jazdu ho prehovorili len spoluhráči a bezpečnosť jazdy mal zabezpečiť spoluhráč – svedok D. H., ktorý so svojim motorovým vozidlom PEUGEOT išiel pred ním rýchlosťou 80 – 90 km/hod. a sledoval v spätnom zrkadle jeho jazdu. Poškodený vedel, že spolu s ostatnými hráčmi konzumovali alkoholické nápoje. Dobrovoľne sa rozhodol, že pôjde s nami a nastúpil do motorového vozidla. Mám za to, že skutočnosť, že bol známy hokejista a dopravná nehoda, pri ktorej spôsobil smrť spoluhráča, čo nesmierne ľutuje, vyvolala značnú pozornosť médií, nemôže mať vplyv na výšku trestu. Po hlavnom pojednávaní sa zmenili jeho osobné pomery, začiatkom mája uzavrel manželstvo, ukončil svoju športovú činnosť a pracuje v kamenárstve svojho otca. Zo všetkých síl chce odčiniť nenahraditeľnú ujmu, ktorú poškodeným spôsobil. Z týchto dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Žiline opätovne rozhodol o splnení podmienok na použitie ustanovenia § 39 Tr. por. o mimoriadnom znížení trestu. Mám za to, že konanie obžalovaného naplnilo zákonné znaky nie zločinu, ale prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. por. Z týchto dôvodov navrhujem, aby odvolací súd mu uložený nepodmienečný trest po zrušení prvostupňového rozsudku znížil, eventuálne, aby vec vrátil Okresnému súdu v Žiline, aby výsluchom znalcov z odboru zdravotníctva a cestnej premávky boli poľahčujúce okolnosti, ktoré uviedol, dôsledne ozrejmené.“

Hokejový klub Dukla Trenčín, a.s. pred rozhodnutím krajského súdu o podaných odvolaniach ponúkol záruku za nápravu obžalovaného, v ktorej uviedol, že : „Vedenie Hokejového klubu Dukla Trenčín dostalo podnet kolektívu na to, aby ponúklo prevzatie záruky na nápravu M. H.. Vedenie klubu prehodnotilo podrobne tento podnet a rozhodlo sa ponúknuť súdu záruku za nápravu M. H. a navrhnuť, aby súd upustil od výkonu trestu, čo odôvodňujeme nasledujúcimi skutočnosťami:

Obžalovaný M. H. je dlhodobý hráč Dukly Trenčín a patrí medzi najlepších hráčov na ľade. Je nesmierne pracovitý, húževnatý, ochotný pomôcť spoluhráčom aj nad rámec svojich povinností. V kolektíve je obľúbený pre svoju priateľskú a otvorenú povahu. Je nesmierne veľký bojovník a obetavý hráč, ktorý ide do každého súboja naplno. Do hry dáva srdce a pre úspech kolektívu vždy bojoval zo všetkých síl. Veľmi rád a ochotne pomáha aj mladým začínajúcim hráčom, čo má veľký vplyv na ich ďalšie športové napredovanie. Ochotne a rád sa zapája aj do charitatívnych podujatí organizovaných hokejovým klubom ako je napríklad pomoc chovancom detských domovov alebo rôzne charitatívne podujatia zamerané na pomoc zdravotne postihnutým občanom. M. H. žije v usporiadaných rodinných pomeroch a je našim

dlhoročným kľúčovým hráčom a vždy patril medzi najspoľahlivejších. Vzhľadom na jeho zodpovedný prístup a plnenie si povinností, či už v tréningoch alebo v zápasoch a kladný vzťah k spoluhráčom na ľade i mimo ľadu, si ho mužstvo zvolilo za kapitána. V úlohe kapitána bol aj v roku 2004, kedy Dukla Trenčín získala titul Majstra Slovenskej republiky. Vedenie Hokejového klubu Dukla Trenčín sa stotožňuje s názorom členov, že vzhľadom na možnosti výchovného pôsobenia kolektívu Dukly Trenčín možno dôvodne predpokladať, že účel trestného konania sa dosiahne aj tým, že M. H. bude uložený trest, ktorý nie je spojený s odňatím slobody. Vedenie hokejového klubu rovnako ako všetci jeho členovia vzali do úvahy, že M. H. sa činu dopustil na veľký nátlak a za neobvyklých okolností ako to vyplýva aj z výpovedí svedkov. Z týchto výpovedí jednoznačne vyplýva, že M. H. odmietal šoférovať motorové vozidlo. Motorové vozidlo šoféroval až po prehováraní spolu sediacich v aute. Podotýkame, že nikdy predtým neriadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Na podnet Hokejového klubu Dukla Trenčín M. H. prijal záväzky, že sa bude aktívne podieľať na príprave a výchove mladých hráčov a starať sa o ich hokejový rast. Prijal tiež úlohu klubu v oblasti charitatívnej činnosti, a to predovšetkým patronátom hokejového klubu nad detským domovom ako aj charitatívnu činnosť v spolupráci s príslušnými sociálnymi a samosprávnymi orgánmi týkajúcich sa starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov. Vedenie Dukly Trenčín je presvedčené, že spoluhráči a ostatní členovia Dukly Trenčín sú kolektívom dostatočne spôsobilým na to, aby pri výkone záruky na M. H. náležite pôsobili. Vzhľadom na skutočnosť, že M. H. je známy v hokejovom kolektíve Dukly Trenčín ako pokojný a pracovitý človek, ktorý si svoje povinnosti vždy riadne plnil, žije usporiadaným rodinným životom, ponúkame za jeho ďalšie správanie záruku.“

Poškodení J. B. a Š. B. sa vyjadrili k odvolaniu M. H. aj k ponúknutej záruke nasledovne: „V doplnení odvolania obžalovaný M. H. okrem iného tvrdí, že okresný súd nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že náš syn nebol pripútaný, v čom vidí kľúčový moment následkov nehody. K tomu chcem uviesť, že náš syn mal značný rešpekt voči starším hokejistom a sme presvedčení, že keby bol H. dôrazne vyzvaný, bol by sa pripútal. Myslíme si, že obžalovaný význam nepripútania účelovo preceňuje, pričom sa odvoláva na stanovisko znalca MUDr. Ivana, ktorý uviedol, že ak by náš syn bol pripútaný, je pravdepodobné, že by utrpel poranenia menšieho rozsahu a vyslovil predpoklad, že by z vozidla nevypadol. Znalec sa však nevyjadril v tom zmysle, že tieto „menšie“ poranenia by neboli smrteľné. Ako vyplýva z fotodokumentácie nehody a posudku Ing. Dirnbacha vozidlo po prevrátení malo najväčšiu deformáciu strechy a jej stlačenie nad sedadlom spolujazdca vpredu, kde náš syn sedel. Sme nepříjemne prekvapení, že hokejový klub Dukla Trenčín ponúkol prevzatie záruky za nápravu obžalovaného. Hlavne pre spôsob ako to urobil a aké argumenty použil. Z prostredia hokejového mužstva sme získali informáciu, že hráči ani konkrétne nevedeli čo podpisujú. „Povedali nám, že je to niečo na podporu H.“, vyjadrili sa niektorí. V odôvodnení ponuky sa autori zaoberajú podrobnosťami nehody, hovoria o nátlaku na H., hodnotia výpovede svedkov. To je prekvapujúce, nakoľko ani jeden z nich nebol účastníkom tejto udalosti, ani nemal prístup k jej dokumentácii. Je teda zrejmé, že text ponuky nepísal nikto z hokejového klubu.

V texte predstavujú obžalovaného ako čestného, zodpovedného a disciplinovaného človeka, ktorý sa dopustil tragického skutku súhrou nepriaznivých vonkajších okolností. V skutočnosti však H. bol často na ľade i mimo neho problémovým hráčom. Zrejme preto agentúra SITA dňa 31.1.2007 v súvislosti s jeho návratom do Dukly Trenčín uviedla: „Enfant terrible trenčianskeho hokeja sa vracia na ľad B.O.F.Leasing arény...“. Renomovaná agentúra mala zrejme dôvody k tomu, aby H. označila ako zlé dieťa. Dobre známa je H. aféra z r. 2005, kedy mal na tri mesiace zastavenú činnosť, nakoľko pri dopingovej kontrole bolo u neho potvrdené požitie marihuany. O jeho vzťahu k alkoholu by vedeli dlho rozprávať návštevníci trenčianskych nočných podnikov. Ako „disciplinovaný“ hráč sa v marci t.r. počas zápasov play-off nevrátil s mužstvom do Trenčína, ale zabudol sa v jednom z bratislavských kasín.

Aj pohľad do Evidenčnej karty vodiča nesvedčí o veľkom zmysle pre disciplínu obžalovaného. To dokumentuje, že porušovanie stanovených pravidiel bolo u obžalovaného bežné a tragická dopravná nehoda, pri ktorej zahynul náš syn, bola len logickým dôsledkom jeho správania. Aj na tom má nemalý podiel práve hokejový klub, ktorý rôzne prehrešky H., ale aj iných hráčov bagatelizoval, prehliadal a zametal pod koberec. Mladí ľudia potom ľahko nadobúdajú pocit výnimočnosti a primadonstva, že si môžu dovoliť viac ako bežní „smrteľníci“. Podľa toho sa správajú aj niektorí iní hráči. Známe sú rýchlostné preteky hokejistov na Električnej ulici v Trenčíne, bežné je až provokatívne parkovanie na pešej zóne v centre mesta, atď. Športový klub, ktorý je zodpovedný aj za výchovu mladých ľudí, osobitne takých, ktorí sú vzorom tisícom detí, v tomto smere zlyháva, pretože podriaďuje všetko len športovým výsledkom a zisku klubu. Je paradoxné, že takáto inštitúcia, ktorej výchovné zlyhania sú viditeľné na každom kroku, ponúka záruku za nápravu obžalovaného. Vzhľadom k uvedenému sme skeptickí aj k aktivitám, ktoré má obžalovaný vykonávať v rámci nápravy pod gestorstvom hokejového klubu.

Zastávame názor, že doplnok k odvolaniu obžalovaného i ponuka záruky za nápravu obžalovaného zo strany hokejového klubu Dukla Trenčín sú len účelové kroky smerujúce k dosiahnutiu zníženia výmery trestu, resp. jeho podmieneného odkladu. Obžalovaný viackrát od nehody pre médiá uviedol, že si je vedomý svojej viny a bude znášať dôsledky svojho konania. Skutočnosť je ako vidno iná.

Z ľudského hľadiska nám je obžalovaného ľúto a nemáme potrebu pomstiť sa. Žiadny trest nám nášho jediného syna nevráti. Napriek tomu sme presvedčení, že Krajský súd v Žiline by mal odvolanie obžalovaného i ponuku záruky zo strany Dukly Trenčín odmietnuť. S prihliadnutím na skutočnosť, že na cestách denne zbytočne zomierajú ľudia následkom hrubej nezodpovednosti, akej sa dopustil aj obžalovaný H., je prísne potrestanie jedným z mála účinných nástrojov, akým sa musí spoločnosť tomuto hrozivému javu brániť. Pritom by nemalo rozhodovať, či je vinník „celebrita“, boháč alebo známy športovec. Myslíme si, že okresný súd vo svojom rozsudku pri rozhodovaní o výške trestu nedostatočne zohľadnil skutočnosť, že spáchaniu trestného činu obžalovaným predchádzalo opakujúce sa ignorovanie dopravných predpisov, čo zrejme patrilo k bežnému štýlu jazdenia významného hokejistu. Z tohto pohľadu by sme za spravodlivé považovali, ak by Krajský súd v Žiline nielen odmietol odvolanie

obžalovaného a neprijal ponuku záruky Dukly Trenčín, ale aj vyhovel odvolaniu prokurátora, čo do výšky trestu.“

Krajský súd na podklade podaných odvolaní preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste a obžalovaným napadnutého aj výroku o vine a tiež aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadnuc pritom i na chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a tak zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a odvolanie obžalovaného je dôvodné, ale pre iné skutočnosti, ako uviedol v odvolaní.

V prvom rade je potrebné uviesť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní po poučení o možnosti podať proti vyhlásenému rozsudku odvolanie oznámil nasledovne: „Podávam odvolanie proti rozsudku“.

Po takomto vyjadrení obžalovaného bolo povinnosťou okresného súdu (§ 310 ods. 1 Tr. por.) vyzvať obžalovaného, aby spresnil, proti ktorým výrokom rozsudku podáva odvolanie, čo sa ale nestalo. Následne obžalovaný v písomnom odôvodnení odvolania (č.l.233-238) formálne uviedol, že odvolanie smeruje proti výroku o treste, pričom ale z obsahu odvolania je úplne zrejmé, že napadol aj výrok o vine.

Krajský súd preto rešpektujúc ustanovenie § 62 Tr. por., podľa ktorého sa podanie posudzuje vždy podľa obsahu aj keď je nesprávne označené, posúdil odvolanie obžalovaného ako odvolanie podané proti výroku o vine a výroku o treste. V súlade s tým bol potom krajský súd povinný preskúmať správnosť a zákonnosť výroku o treste a výrok o vine v časti použitých zákonných ustanovení (§ 163 ods. 1 písm. c/, ods. 3 Tr. por.).

S ohľadom k tomu, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom 22.4.2008 vyhlásenie o priznaní viny, podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (č.l.212-213) súd druhého stupňa preskúmal i zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného M. H. a zistil, že v tomto smere konal okresný súd správne a neporušil žiadne procesné ustanovenia. Priznanie viny bolo teda prijaté súdom prvého stupňa v súlade so zákonom a stalo sa **nemenným**.

Ani krajský súd podobne ako okresný súd nemal dôvodné pochybnosti o skutkových tvrdeniach uvedených v obžalobe a preto priznanie viny obžalovaným M. H. považoval za logicky dôsledok dôkazného stavu zisteného a prezentovaného prokurátorom v obžalobe.

Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd ako súd odvolací preskúmať, zasahovať, meniť, či prípadne spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa, prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku.

Krajský súd však bol povinný preskúmať **právne posúdenie** skutku z hľadiska správnosti použitých zákonných ustanovení pre označenie a kvalifikáciu súdeného skutku. V tejto časti krajský súd zistil, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil skutok ako **zločin** usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., keď správne ide o **prečin**.

V zmysle § 163 ods. 1 písm. c) Tr. por. rozsudok musí obsahovať výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení.

Podľa § 163 ods. 3 Tr. por. výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, **musí presne** označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka a to nielen **zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie**, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj s uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

Podľa § 9 Tr. zák. sa trestným činom rozumie **prečin a zločin**. Nejde o samoučelné delenie trestných činov. Takéto delenie umožňuje presnejšie vyjadrenie ich rôznej závažnosti a škodlivosti, lepšie dokumentuje štruktúru evidovanej kriminality, podiel závažných trestných činov a ich pomer k menej závažnej kriminalite.

Pojem trestný čin má význam len z hľadiska teoreticko-praktických a výkladových dôvodov ako nadradený spoločný pojem pre prečin a zločin. Pre procesné účely je potrebné používať špeciálne pojmy a to pojmy prečin a zločin.

S ohľadom k vyššie uvedenému dospel krajský súd k záveru, že neoddeliteľnou súčasťou presného označenia trestného činu (§ 163 ods. 3 Tr. por.) vo výroku o vine pri jeho zákonom pomenovaní je uvedenie nielen jeho názvu (usmrtenie), ale aj druhu (prečin, zločin) v zmysle § 9 Tr. zák. Zrozumiteľnosť výroku o vine nemožno oslabovať uvádzaním nepresných údajov a aj preto považoval krajský súd za potrebné napraviť pochybenie okresného súdu v tomto smere.

Zákonné pomenovanie trestného činu v zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. je podľa názoru krajského súdu potrebné vykladať tak, že toto musí obsahovať určenie konkrétneho druhu trestného činu (§ 9 Tr. zák. – **prečin alebo zločin**) a názov súdeného trestného činu (**usmrtenie...**) tak, aby výrok o vine bol i v tejto časti jasný a zrozumiteľný. S ohľadom k špecifikácii druhov trestných činov je žiaduce, aby aj

súdna prax reagovala na ust. § 9 Tr. zák. a aby sa pre procesné účely používali tam uvedené špeciálne pojmy prečin a zločin, namiesto všeobecného pojmu trestný čin. Význam presného označenia druhu trestného činu sa prejavuje v ďalších štádiách trestného konania (§ 66 Tr. zák.), či v ďalšom konaní po právoplatnosti rozsudku (napr. amnestia).

Pokiaľ ide o výrok o treste v napadnutom rozsudku, krajský súd považoval rozsudok okresného súdu v tejto časti za správny a v podstate ho nezmenený prevzal do svojho rozsudku. Za účelom objasnenia všetkých okolností, ktoré mali vplyv na uloženie trestu, krajský súd doplnil dokazovanie prečítaním znaleckých posudkov, čím zároveň vyhovel požiadavke obžalovaného na doplnenie dokazovania.

Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo - súdne lekárstvo jasne vyplynulo, že poškodený v čase nehody nebol pripútaný a preto krajský súd prihliadol aj na túto skutočnosť tak, ako to požadoval obžalovaný. Zo znaleckého posudku z odboru doprava cestná celkom zreteľne vyplynulo, že znalec sa zaoberal aj možnosťou posúdenia možného ovplyvnenia konania vodiča – obž. M. H. pohybom zvierat'a. Krajský súd teda pri rozhodovaní zohľadnil aj túto okolnosť. Obidva tieto posudky a ďalšie dôkazy vykonané už okresným súdom na hlavnom pojednávaní vytvorili pre krajský súd dostatočný podkladový materiál na objektívne a podľa názoru odvolacieho súdu spravodlivé rozhodnutie o treste.

Z hľadiska výmery uloženého trestu okresným súdom – 4 roky, sa môže obžalovanému táto javiť ako príliš prísna, pre poškodených a ani pre prokurátora sa však takýto trest nejavil dostatočným, čo jasne vyplynulo z odvolania okresného prokurátora a vyjadrenia sa poškodených na verejnom zasadnutí pred krajským súdom v rámci konečných návrhov.

Krajský súd považoval uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky za primerané, zodpovedajúce stavu veci a zákonu, keď išlo o najnižšiu možnú výmeru (sadzba 4 – 8 rokov s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), j) Tr. zák.), akú bolo možné obžalovanému uložiť. Krajský súd si v súvislosti s výrokom o treste osvojil nielen úvahy, ale aj závery okresného súdu a môže k nim len dodať, že každý vodič, ktorý vedie vozidlo pod vplyvom alkoholu je ako „časovaná bomba“, ktorá vo väčšine prípadov ublíži iným, nič netušiacim ľuďom. Vedenie vozidla opitým vodičom považuje tento súd za prejav najväčšej arogancie a drzosti, akej sa vodič môže dopustiť voči svojmu okoliu, nehovoriac už o tom, keď navyše vezie vo vozidle ešte tri osoby. Obžalovaný M. H. svojim konaním popísaným v skutkovej vete rozsudku ohrozil a riskoval život svoj, svojich spolucestujúcich, ale aj život iných účastníkov cestnej premávky, čo nakoniec viedlo aj k tragickému následku.

Argumenty obžalovaného na zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby a argumenty prokurátora na zvýšenie trestu odňatia slobody na 6 rokov krajský súd neakceptoval.

V súvislosti s postupom aký navrhol obžalovaný – podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. odvolací súd nezistil také **okolnosti prípadu**, ktoré by odôvodňovali zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu, pričom aj nový Trestný zákon vychádza zo zásady, že znížiť trest z dôvodov, okolnosti prípadu pod dolnú hranicu prípustnej trestnej sadzby zvýšenej na základe okolnosti, ktorá to podmieňuje, je vylúčené.

Je nutné pripustiť, že nepripútanie sa Š. B. bezpečnostným pásom mohlo ovplyvniť konečný následok dopravnej nehody. Táto príčina vzniknutého následku však nie je jediná a nie je ani najpodstatnejšia. Tou je skutočnosť, že obžalovaný opitý viedol vozidlo a práve preto nezvládol kolíznú situáciu, ku ktorej by s najväčšou pravdepodobnosťou nedošlo, ak by vozidlo viedol triezvy. Preto krajský súd neposúdil nepripútanie sa poškodeného bezpečnostným pásom za okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona. Obhajobu obžalovaného spočívajúcu v tom, že mu do cesty vbehlo zviera považoval krajský súd s ohľadom na závery znaleckého posudku za neudržateľnú.

V súvislosti s navrhovaným zmiernením trestu okresný súd pod dolnú hranicu trestnej sadzby krajský súd neovplyvnila ani ponúknutá záruka za nápravu obžalovaného, ktorá na postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. by bola tak či tak nedostatočná. Okrem toho zo strany obžalovaného H. nešlo o prvý „prehrešok“ v rámci hokejového klubu (viď čl. 251-253) a ak si nevedel dať s ním klub rady do nehody, keď mal na to rôzne pracovné a klubové páky, nie je veľký predpoklad, že by pôsobenie klubu na obžalovaného bolo už teraz účinné. Preto krajský súd neprijal ponúknutú záruku a v súlade s doterajšou súdnou praxou na túto skutočnosť poukazuje len v odôvodnení rozsudku a nerozhodoval o tom samostatným výrokom.

Krajský súd taktiež nezistil u obžalovaného M. H. **pomery** takého charakteru, z ktorých by bolo zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. Jeho pomery sa okrem toho, že je osobou všeobecne známou, nevymykajú z pomerov bežných u iných páchatel'ov a preto ani s ohľadom k pomerom páchatel'a krajský súd nezistil dôvod na postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a teda zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu.

Odvolací súd neakceptoval ani argumenty prokurátora prednesené v odvolaní a v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí, pretože trest odňatia slobody vo výmere 4 roky bez podmieneného odkladu jeho výkonu považuje, a to aj z hľadiska generálnej prevencie trestu za dostatočný odstrašujúci príklad pre ďalších potencionálnych páchatel'ov, najmä ak bol trest odňatia slobody uložený obžalovanému v spojení s trestom zákazu činnosti na dobu 6 rokov. Práve pri úvahách o uložení a určení výmery trestu zákazu činnosti krajský súd zohľadnil bohatú priestupkovú minulosť obžalovaného, ktorá ho z hľadiska posúdenia ako osoby – vodiča, robí skutočne ľahkovážnym a nezodpovedným. Odvolací súd nemal dôvod spochybňovať už okresným súdom ustálené poľahčujúce okolnosti, pričom nielen priznanie, ale aj ľútosť obžalovaného považoval krajský súd za úprimnú. Taktiež posúdiť predchádzajúce dopravné priestupky za nevedenie riadneho života považoval

krajský súd za nadnesené a neprimerané a aj preto tieto argumenty prokurátora neprijal.

Preto odvolací súd zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Nakoľko obžalovaný M. H. doposiaľ nebol súdne potrestaný, boli splnené zákonné predpoklady na postup podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a preto krajský súd menovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, tento krajský súd v nezmenenej podobe prevzal z rozsudku okresnému súdu, pričom ho nemohol naprávať, meniť a ani preskúmať, pretože žiadna zo strán konania proti tomuto výroku nepodala odvolanie. V tejto veci bol teda krajský súd limitovaný obmedzeným revíznym princípom, ktorý mu nedovoľoval rozhodnúť vo výroku o náhrade škody inak, ako to učinil súd prvého stupňa.

So zreteľom k vyššie uvedeným skutočnostiam krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Žiline, 23. júla 2008

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.9.2009

Jtk 4/09

Zásada rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Trestného poriadku) i kontradiktórny spôsob vedenia súdneho pojednávania nedovoľuje súdu usmerňovať prokurátora v tom, čo má ešte „urobiť“ v prípravnom konaní, a tak mu zasahovať do jeho výlučnej právomoci vykonávať dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku). Takéto usmerňovanie prokurátora by mohlo byť chápané aj ako pomoc prokurátorovi, a to by už bolo v rozpore so zásadou spravodlivého procesu (čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), so zásadou rovnosti strán v konaní pred súdom a princípom nestrannosti súdu pri rozhodovaní sporu medzi prokurátorom (štátom) a obžalovaným.

príloha: uznesenia KS ZA sp. zn. 1To/137/2007

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a Mgr. Miroslava Mazúcha, na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2007 prejednal sťažnosť podanú okresným prokurátorom v Žiline proti uzneseniu Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 22T/94/2006 z 31.10.2007 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 22T/94/2006 z 31.10.2007, a **u k l a d á** okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením okresný súd postupom podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. odmietol obžalobu okresného prokurátora v Žiline, sp. zn. 4Pv 854/2005 z 19.12.2006 a vrátil mu vec obvineného P. H., stíhaného pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1.1.2006 v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1.1.2006 a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1.1.2006, ktorých sa mal dopustiť tak, že

17.11.2005 asi o 17.15 hod. v obci Nesluša na krajnici cesty vo vzdialenosti asi 200 metrov od Pohostinstva Pod vlekcom, po predchádzajúcom slovnom konflikte, pod vplyvom alkoholu, bezdôvodne fyzicky napadol J. G. tak, že ho bodol odzadu do chrbta kovovými nožnicami s dĺžkou čepele cca 8 cm, čím mu svojím konaním spôsobil bodnú ranu hrudníka vpravo, prenikajúcu do pohrudničnej dutiny a pourazové vniknutie vzduchu do pravej pohrudničnej dutiny, ktoré zranenia si vyžiadali dobu práceneschopnosti a dobu liečenia v trvaní 3 týždne, pričom vzhľadom na spôsob útoku mohlo u poškodeného dôjsť k poškodeniu dôležitých orgánov.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil v podstate tým, že orgány činné v trestnom konaní porušili právo obvineného na obhajobu „ponímané v širšom slova zmysle“. Postup týchto orgánov pri vyšetrowaní vecí nebol zameraný na objasnenie všetkých okolností svedčiacich proti obvinenému ako aj v jeho prospech. Orgány činné v trestnom konaní náležite neobjasnili mechanizmus vzniku zranenia poškodeného ako aj zavinenie obvineného. Obvinený a svedkovia vypovedali k tejto okolnosti rozdielne. Výsluchy uvedených osôb neboli zamerané na samotný spôsob a intenzitu bodnutia poškodeného. Znaleckým skúmaním nebol detailne špecifikovaný charakter poranenia. Orgány činné v trestnom konaní nevenovali náležitú pozornosť obhajobe obvineného, ktorý vypovedal, že poškodeného pichol nožnicami tak, aby mu neublížil, iba brániac sa jeho fyzickému útoku, v čase, keď poškodený na ňom ležal a udieral ho rukami. V prípravnom konaní mali byť tieto okolnosti objasnené

doplnením výsluchov obvineného a svedkov, mal byť vykonaný vyšetrovací pokus alebo rekonštrukcia veci a podľa takto doplneného dokazovania mal byť doplnený znalecký posudok z odvetvia traumatológie a chirurgie a vykonané ďalšie sprievodné úkony, ktorých potreba vyvstane v priebehu vyšetrovania.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas, v zákonom stanovenej lehote sťažnosť okresný prokurátor. V písomnom odôvodnení sťažnosti uviedol, že vykonané dôkazy v prípravnom konaní jednoznačne potvrdili, že obvinený sa žalovaného skutku dopustil a svojím konaním naplnil všetky znaky žalovaných trestných činov. Vina obvineného bola preukázaná jeho čiastočným priznaním sa, výpoveďami poškodeného a svedkov i závermi znaleckého posudku. Obvinený nepoprel, že poškodeného pichol nožnicami. Pochybnosti súdu o smere útoku a jeho intenzite možno odstrániť výpoveďou znalca na hlavnom pojednávaní alebo písomným doplnením podaného znaleckého posudku. Rekonštrukcia v prípravnom konaní vykonaná nebola, pretože poškodený a svedkovia sú občanmi Českej republiky a k úkonu sa neustanovili. Nevykonanie rekonštrukcie však nemožno subsumovať pod pojem závažnej procesnej chyby a porušenia práva na obhajobu v širšom zmysle slova. Samotný Trestný poriadok pojem „práva na obhajobu v širšom slova zmysle“ ani nepozná. Procesné úkony – rekonštrukcia alebo vyšetrovací pokus môžu byť vykonané v rámci kontradiktórneho procesu aj priamo na hlavnom pojednávaní na návrh niektorej z procesných strán. Okresný prokurátor ďalej v písomnom odôvodnení sťažnosti uviedol, že vo veci nedošlo k závažným procesným chybám a nebolo porušené právo na obhajobu obvineného a preto mal súd nariadiť termín hlavného pojednávania. V súdnom konaní mal prokurátorovi umožniť, aby preukázal vinu obvineného. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a) Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a tak zistil, že sťažnosť okresného prokurátora je dôvodná.

Nadriadený súd preskúmaním konania, ktoré napadnutému výroku uznesenia predchádzalo zistil, že okresný súd porušil ustanovenie § 240 ods. 1, 3 Tr. por.

Dňa 19.12.2006 podal okresný prokurátor v Žiline obžalobu Okresnému súdu v Žiline na obv. P. H., pričom doposiaľ súd nepostupoval podľa § 240 ods. 1, 3 Tr. por.

Podľa § 240 ods. 1 Tr. por. po doručení obžaloby súd **bez meškania** nariadi doručiť rovnopis obžaloby... . Podľa § 243 ods. 3 prvá veta Trestného poriadku spolu s rovnopisom obžaloby sa osobám uvedeným v odseku 1 doručí **výzva**, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov.

Doručenie obžaloby a výzvy je jednoduchým procesným úkonom, vykonaniu ktorého nemá čo a nemôže nič brániť, preto časový úsek 7 dní,

vrátane dní pracovného voľna, je maximálnou hranicou, kedy ešte možno považovať postup súdu v zmysle § 240 ods. 1, 3 Tr. por. za postup bez meškania.

V predmetnej veci okresný súd tým, že vôbec nedoručil rovnopis obžaloby a výzvu v zmysle § 240 ods. 1, 3 Tr. por., porušil vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku. Po doručení tohto uznesenia bude musieť okresný súd urýchlene a okamžite postupovať podľa § 240 ods. 1, 3 Tr. por.

Podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. **samosudca obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.**

V zmysle doterajšej právnej praxe závažné procesné chyby prípravného konania sú najmä chyby, ktoré samy osebe alebo v spojení s inými, vážnym spôsobom spochybňujú zákonnosť prípravného konania a jeho výsledkov, alebo ktoré majú za následok, že k niektorým úkonom prípravného konania nemožno prihliadnuť ako k dôkazu, pričom náprava týchto skutočností v konaní pred súdom nie je možná. Závažnými procesnými chybami sú najmä nedoručenie uznesenia o vznesení obvinenia obvinenému, konanie a rozhodnutie nepríslušného orgánu alebo orgánu, ktorý mal byť vylúčený, vykonanie konania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, získanie dôkazov nezákonným donútením alebo hrozbou, vykonanie konania bez obhajcu hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, a neumožnenie obvinenému alebo jeho obhajcovi po skončení vyšetrovania preštudovať spisy.

Prvostupňový súd po preskúmaní podanej obžaloby, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia a tak isto aj nadriadený súd po splnení revíznej povinnosti nezistil závažné procesné chyby v prípravnom konaní, vyššie uvedeného charakteru.

Základným predpokladom na to, aby súd mohol vo veci vykonať súdne pojednávanie, je podanie obžaloby prokurátorom. V zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. prokurátor podá obžalobu vtedy, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania **dostatočne odôvodňujú** postavenie obvineného pred súd.

Posúdenie tejto otázky závisí od toho, či v prípravnom konaní boli dôkazy potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu **obstarané v súlade so zákonom** a úzko súvisí **s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por.** Podľa tohto ustanovenia sú orgány činné v trestnom konaní pred podaním obžaloby povinné postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú **dôvodné pochybnosti**, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Preto aj postup prokurátora podľa § 234 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá **dostatočné objasnenie veci** v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. tak, aby z neho bolo zrejmé, že:

- skutok sa stal
- skutok vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu
- existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený
- nie sú dané okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť (§ 22, 23 Tr. zák.).

Vyššie uvedené podmienky tvoria nevyhnutný základ na posúdenie, či výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. **Len v prípade, ak nebude splnená čo i len jedna z nich, resp. v prípade zistenia závažných procesných chýb, bude oprávnené a opodstatnené prichádzať do úvahy postup súdu podľa § 241 ods. 1 Tr. por.**

Nadriadený súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd po preskúmaní obžaloby a predloženého spisu nesprávne vyhodnotil výsledky vyšetrovania, pretože zo zabezpečených dôkazov možno vyvodiť **dostatočnú odôvodnenosť** postavenia obvineného P. H. pred súd po tom, čo orgány činné v trestnom konaní zistili skutkový stav **v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie** a zároveň o skutkovom stave **neboli dôvodné pochybnosti**.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na tieto zaobstarané dôkazy v prípravnom konaní:

Poškodený J. G. vypovedal, že „**náhle som pocítil príšernú tupú bolesť v chrbte, cítil som, že sa nedokážem vôbec nadýchnuť, keď som sa obzrel, muž, ktorý do mňa predtým narazil sa snažil ujsť**“ (č. 1. 34 spisu). Svedkyňa J. Č. vypovedala, že „**videla som, ako neznámy muž, ktorý narazil predtým do kanistrov, nejakým predmetom pichol G. do hornej pravej časti chrbta**“ (č. 1. 32 spisu) a svedok F. Č. „**zaregistroval som, ako J. G. kričal, že ho pichol a videl som, ako spoza neho vybehol neznámy muž**“ (č. 1. 42 spisu). Svedok J. Š., príslušník privolanej policajnej hliadky, vypovedal, že „**na zastávke autobusu sme zaistili podozrivého P. H., ktorý pri nastupovaní do služobného vozidla odhodil nožnice čiernej farby, ktoré sme zaistili, H. uviedol, že s týmito nožnicami bodol do chrbta muža pri vozidle a skutok putoval**“. Znaleckým skúmaním bolo objasnené, že poškodený utrpel bodnú ranu zadnej časti hrudníka vpravo v dĺžke asi 1,5cm, prenikajúcu do hrudnej dutiny mechanizmom bodnutia.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy, na rozdiel od prvostupňového súdu, dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní náležite zistili skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom na **ich** rozhodnutie a o skutkovom stave **nie sú dôvodné pochybnosti** (§ 2 ods. 10 Tr. por.). Výsledky vyšetrovania potom dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd (§ 234 ods. 1 Tr. por.).

Prvostupňový súd s ohľadom na uvedené nesprávne podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. obžalobu odmietol a vec vrátil prokurátorovi, pretože orgány činné v trestnom

konaní sa v prípravnom konaní **nedopustili závažných procesných chýb a neporušili podstatným spôsobom právo obvineného na obhajobu.**

Obhajoba obžalovaného, ktorý vypovedal, že: „**poškodenému, ktorý ma udieral na zemi som len zľahka prešiel nožnicami po chrbte a následne ho pichol tak, že som si dal ukazovák na čepeľ, aby som mu neublížil**“ a z toho vyplývajúce pochybnosti prvostupňového súdu o sile a intenzite útoku, môžu byť odstránené podrobným výsluchom obvineného, poškodeného a svedkov k týmto čiastkovým okolnostiam a následným vypočutím znalca na hlavnom pojednávaní, prípadne doplnením znaleckého posudku (§ 146 Tr. por.). V prípade neodstránenia pochybností týmito dôkazmi môže byť v krajnom prípade v rámci súdneho konania vykonaný vyšetrovací pokus, ak účel vyšetrovacieho pokusu nebude možné dosiahnuť inak, prípadne i rekonštrukcia, ak iné dôkazy nebudú postačovať na objasnenie veci (§ 157, 159 Tr. por.). Tu dáva krajský súd do pozornosti okresnému súdu ustanovenie § 277 ods. 3 Tr. por.

Krajský súd pripomína, že ak boli v prípravnom konaní objasnené zákonným spôsobom, **len základné otázky a okolnosti prípadu**, ktoré postačujú za dôvodné postavenie obvineného pred súd a pritom neboli objasnené ostatné – doplňujúce okolnosti (v tomto prípade tie, na ktoré poukázal okresný súd v uznesení o odmietnutí obžaloby), vystavuje sa prokurátor riziku, „zrútenia“ sa ním zabezpečenej štruktúry usvedčujúcich dôkazov a tým i riziku „neudržania“ obžaloby a následnému oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby.

Zásada rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.) i kontradiktórny spôsob vedenia súdneho pojednávania nedovoľuje súdu usmerňovať prokurátora v tom, čo má ešte „urobiť“ v prípravnom konaní, a tak mu zasahovať do jeho výlučnej právomoci vykonávať dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Tr. por.). Takéto usmerňovanie prokurátora by mohlo byť chápané aj ako pomoc prokurátorovi, a to by už bolo v úplnom rozpore so zásadou spravodlivého procesu (čl. 6 Európskeho dohovoru), so zásadou rovnosti strán v konaní pred súdom a princípom nestrannosti súdu pri rozhodovaní sporu medzi prokurátorom (štátom) a obžalovaným.

S ohľadom k uvedenému krajský súd rozhodol podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. tak, že napadnuté uznesenie zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 18. decembra 2007

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.9.2009

Jtk 5/09

I. Ustanovenie § 240 ods. 1 Trestného poriadku je nutné vykladať komplexne tak, aby postup podľa neho zodpovedal účelu, ktorému má slúžiť, a preto postup medzi vyšším súdnym úradníkom, resp. sudcom, správou súdu a trestnou kanceláriou musí byť koordinovaný tak, aby obžaloba spolu s výzvou boli expedované (vypravené) zo súdu spravidla do 5 pracovných dní od podania obžaloby.

II. Prokurátor nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku len z domniek a hypotéz a ani z laických úvah, pretože takýto stav vyvoláva vážne pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu veci a v žiadnom prípade neumožňuje úvahy prokurátora o tom, že obvinený by mal byť dôvodne postavený pred súd. Záver prokurátora o náležitom zistení skutkového stavu veci, vyjadrený napr. aj podaním obžaloby musí mať oporu v zhromaždených dôkazoch. Preto je nevyhnutné už v prípravnom konaní objasňovať aj skutočnosti subjektívnej povahy, významné pre právny záver o zavinení. Ak v prípravnom konaní nie sú náležité zistené a dôkazne podložené aj tieto skutočnosti, nemôže prokurátor udržateľne argumentovať, že výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

III. V zmysle § 2 ods. 11 Trestného poriadku môže súd vykonať na hlavnom pojednávaní aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Iniciatíva súdu pri vykonávaní dôkazov má však svoje hranice a tie končia tam, kde začínajú hranice spravodlivého procesu (§ 2 ods. 7) a hranice rovnosti strán v konaní pred súdom a kontradiktórneho procesu (§ 2 ods. 14). Platí teda, že súd má rozhodnúť spor medzi prokurátorom (štátom) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom, ale aj zásady spravodlivého procesu.

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1To/26/2008

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a Mgr. Miroslava Mazúcha na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2008 prejednal sťažnosť podanú okresným prokurátorom v Martine proti uzneseniu Okresného súdu v Martine, sp. zn. 2T/5/2007 z 2.11.2007 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením okresný súd odmietol obžalobu okresného prokurátora v Martine a vec mu vrátil. Podľa obžaloby sa mal obvinený J. R. dopustiť prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zák., tak, že:

28.8.2006 v mieste trvalého bydliska prevzal do vlastných rúk poštovú zásielku z Okresného súdu Martin, obsahujúcu výzvu k nástupu na výkon trestu odňatia slobody určený na 15.9.2006, trest ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp. zn. 3T 19/06 z 3.4.2006, právoplatným 20.4.2006, ktorým bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiacov, o odklad výkonu trestu nepožiadaval, výkon trestu dobrovoľne nenastúpil; do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný až 30.10.2006 príslušníkmi OO PZ Martin – západ.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že: „Zo spisového materiálu je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu, neodstránili dôvodné pochybnosti, vyplývajúce z výpovede obvineného v prípravnom konaní, spočívajúce v tom, že neobjasnili, či uvedený trestný rozkaz, na základe ktorého mal byť obvinený uznaný vinným a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, na základe čoho bol obvinený vyzvaný na nástup trestu a neskoršie dodaný na výkon trestu odňatia slobody, bol obvinenému doručený do vlastných rúk v zmysle § 66 Tr. por., aj keď to obvinený vo svojej výpovedi popiera. Objasnenie tejto skutočnosti (písmoznaleckým dokazovaním) je nevyhnutné na preukázanie subjektívnej stránky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Na základe zistených skutočností a závažných procesných chýb súd dospel k záveru, že závažným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu, nakoľko v zmysle § 2 ods. 10 Tr. zák. (základné zásady trestného konania), orgány činné v trestnom konaní majú postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, pričom orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou majú objasňovať okolnosti

svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch majú vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie“.

Proti tomuto uzneseniu podala riadne a včas, v zákonom stanovenej lehote sťažnosť prokurátorka. V sťažnosti uviedla: „Na základe uvedeného uznesenia som opätovne preskúmala obžalobu, ako aj na vec sa vzťahujúci spisový materiál a dospela som k názoru, že uznesenie samosudcu Okresného súdu v Martine je neopodstatnené. Vyšetrovatelka v prípravnom konaní zabezpečila do spisového materiálu okrem iného návratky úradných zásielok, obsahujúcich výzvu na nástup do výkonu trestu a trestný rozkaz, sp. zn. 3T 19/06 (č.l. 12 - predná a zadná strana listu). Po preskúmaní uvedených dvoch podpisov, ktoré sú takmer totožné, pričom jeden z nich súvisiaci s prevzatím výzvy na nástup do výkonu trestu, ani nebol spochybňovaný obvineným, som nepovažovala za potrebné skúmať ich pravosť, berúc do úvahy aj kriminálnu minulosť obvineného (v čase podania obžaloby bol obvinený 19-krát súdne potrestaný), z čoho vyplýva **pomerne vysoká pravdepodobnosť**, že obvinený si ani nemusel pamätať, resp. evidovať jednotlivé odsúdenia, ak teda neberiem do úvahy účelovosť obrany obvineného (ak by obvinený skutočne neobdržal predmetný trestný rozkaz, je len **málo pravdepodobné**, že by sa v priebehu 2 mesiacov – odo dňa doručenia výzvy na nástup výkonu trestu až do dňa dodania obvineného do výkonu trestu odňatia slobody policajným orgánom – ani len neinformoval na príslušnom súde, z akého dôvodu ma nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, keď rozhodnutie súdu súvisiace s danou vecou mu nebolo doručené a nemá o ňom vedomosť). Na rozdiel od Trestného poriadku, účinného do 1.1.2006, podľa ktorého súd vrátil prokurátorovi na došetrenie vec, ak to bolo potrebné na odstránenie závažných procesných chýb prípravného konania alebo na objasnenie základných skutkových okolností, bez ktorých nebolo možné rozhodnúť na hlavnom pojednávaní a v konaní pred súdom by bolo také došetrenie spojené s výraznými ťažkosťami, alebo by bolo zrejme na ujmu rýchlosti konania, súčasný Trestný poriadok umožňuje vrátenie veci prokurátorovi, vzhľadom na to, že podstata dokazovania skutočností, ktoré je potrebné v trestnom konaní dokazovať, sa vykoná kontradičným spôsobom na hlavnom pojednávaní, len pre závažné procesné chyby prípravného konania, ktorých vecný a procesný dopad na práva obvineného bude porovnateľný s porušením práva na obhajobu, napr. opretie obžaloby o podstatný dôkaz vykonaný nezákonným spôsobom, rozhodnutie nepríslušného orgánu, vykonanie konania orgánom, ktorý mal byť vylúčený a podobne. Vychádzajúc z uvedeného mám za to, že dôvody samosudcom uvádzané v uznesení, na základe ktorých bola obžaloba odmietnutá, nemožno hodnotiť ako závažné procesné chyby, ktoré by sa nedali v konaní pred súdom odstrániť. Ak mal súd pochybnosť o tom, či skutočne obvinený prevzal trestný rozkaz, sp. zn. 3T 16/06 a súvisiacu pochybnosť o pravosti jednotlivých podpisov obvineného, mohol v konaní pred súdom (v období od 17.1.2007- dátum podania obžaloby do 2.11.2007 – dátum vrátenia veci prokurátorovi) potvrdiť, resp. vyvrátiť tvrdenia obvineného písomznameckým dokazovaním, pričom uvedené došetrenie v konaní pred súdom by nepredstavovalo pre súd žiadne ťažkosti. Z uvedených dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Žiline na základe tejto sťažnosti uznesenie

Okresného súdu v Martine, sp. zn. 2T 5/2007 z 2.11.2007 zrušil a súdu uložil, aby v predmetnej veci znovu konal“.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu prechádzalo a tak zistil, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

Nadriadený súd preskúmaním konania, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo zistil, že okresný súd porušil ust. **§ 240 ods. 1, 3 Tr. por.**

Dňa 17.1.2007 podal okresný prokurátor v Martine obžalobu Okresnému súdu v Martine na obvineného J. R.. Okresný súd až 30.7.2007 nariadil doručiť rovnopis obžaloby a výzvu obvinenému R. a jeho obhajcovi.

Časový úsek takmer 7 mesiacov (od podania obžaloby po jej expedovanie zo súdu) je príliš dlhý na to, aby zodpovedal cieľu, ktorý sa sleduje postupom podľa § 240 ods. 1 Tr. por.

Účelom postupu podľa prvej vety § 240 ods. 1 Tr. por. je zrýchliť trestné konanie a vytvoriť priestor pre kontradiktórny charakter hlavného pojednávania. Tým sa najmä obvinenému aj poškodenému vytvorí priestor na oboznámenie sa s dôkazmi, ktoré prokurátor navrhuje vykonať a tým sa vytvorí aj potrebný časový priestor pre navrhovanie vlastných dôkazov obvineným, resp. aj poškodeným. Je to významné aj z hľadiska súdu, ktorý bude môcť reagovať na návrhy strán a vytvoriť si reálnu predstavu o priebehu hlavného pojednávania a o jeho potrebnom rozpise.

Ust. § 240 ods. 1 Tr. por. je nutné vykladať komplexne tak, aby postup podľa neho zodpovedal účelu, ktorému má slúžiť, a preto postup medzi vyšším súdnym úradníkom, resp. sudcom, vedením súdu, správou súdu a trestnou kanceláriou musí byť koordinovaný tak, aby obžaloba spolu s výzvou boli expedované (vypravené) zo súdu najneskôr do 5 pracovných dní od podania obžaloby. Tu je nutné si uvedomiť, že ide o jednoduchý procesný úkon, vykonaniu ktorého nemá čo a nemôže nič brániť. Časový úsek 5 pracovných dní je maximálnou hranicou, kedy ešte možno považovať postup súdu v zmysle § 240 ods. 1 Tr. por. za postup bez meškania. Prekročenie tejto časovej hranice už znamená porušenie ust. § 240 ods. 1 Tr. por. (v samotnej jeho podstate – zrýchliť trestné konania), ale aj § 2 ods. 7, 9 Tr. por.

Podľa **§ 2 ods. 7 Tr. por.** každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa **§ 2 ods. 9 Tr. por.** každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

V predmetnej veci okresný súd „liknavým postupom“ porušil vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku. Túto chybu v procesnom postupe však už nie je možné napraviť, a preto krajský súd na ňu len akademicky poukazuje.

* * *

Podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. **samosudca obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.**

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že podanie obžaloby prokurátorom nebolo dôvodné, nakoľko výsledky vyšetrovania dostatočne neodôvodňujú postavenie obvineného J. R. pred súd.

Základným predpokladom na to, aby súd mohol vo veci vykonať súdne pojednávanie je podanie obžaloby prokurátorom. V zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. prokurátor podá obžalobu vtedy, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania **dostatočne odôvodňujú** postavenie obvineného pred súd.

Posúdenie tejto otázky závisí od toho, či v prípravnom konaní boli dôkazy potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu **obstarané v súlade so zákonom** a úzko súvisí s **ust. § 2 ods. 10 Tr. por.** Podľa tohto ustanovenia sú orgány činné v trestnom konaní pred podaním obžaloby povinné postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú **dôvodné pochybnosti** a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Náležité zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktorú musí v konaní vykonať aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia **náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.**

Prokurátor je v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. povinný zákonom upraveným postupom vždy náležite zistiť skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie a z neho vychádzať pri každom procesnom i hmotnoprávnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia o podaní obžaloby v zmysle § 234 ods. 1 Tr. por.

Preto aj postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. (podanie obžaloby) predpokladá **dostatočné objasnenie veci** minimálne v takom rozsahu, aby z neho bolo zrejmé, že:

- **skutok sa stal,**
- **skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu,**

- **existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený a**
- **nie sú dané okolnosti, vylučujúce trestnú zodpovednosť (§ 22, § 23 Tr. zák.).**

Vyššie uvedené podmienky tvoria nevyhnutný základ na posúdenie, či výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania **dostatočne odôvodňujú podstavenie obvineného pred súd**. Ak nebude splnená čo i len jedna z nich, oprávnene a opodstatnene prichádza do úvahy postup súdu podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por.

Prokurátor nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. len z domniek a hypotéz (vysoká pravdepodobnosť, je len málo pravdepodobné – vid' č. l. 44b a 44c – odôvodnenia sťažnosti prokurátorky) a ani z laických úvah (po preskúmaní uvedených dvoch podpisov, ktoré sú takmer totožné – vid' č. l. 44b – odôvodnenia podanej sťažnosti prokurátorkou), pretože takýto stav vyvoláva vážne pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu veci a v žiadnom prípade neumožňuje úvahy prokurátora o tom, že obvinený by mal byť dôvodne postavený pred súd. Záver prokurátora o náležitom zistení skutkového stavu veci, vyjadrený napr. aj podaním obžaloby musí mať oporu v zhromaždených dôkazoch.

V predmetnej veci orgány činné v trestnom konaní nepostupovali v súlade so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci - § 2 ods. 10 Tr. por., keď nezabezpečili relevantný a procesne spôsobilý dôkazný prostriedok, ktorý by preukazoval naplnenie aj subjektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a teda dôkaz, ktorý by preukazoval, že obvinený J. R. **konal úmyselne** v rozpore so zákonom.

Preto je nevyhnutné už v prípravnom konaní objasňovať aj skutočnosti subjektívnej povahy, významné pre právny záver o zavinení. Ak v prípravnom konaní nie sú náležité zistené a dôkazne podložené aj tieto skutočnosti, nemôže prokurátor udržateľne argumentovať, že výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

K úvahám prokurátorky v sťažnosti, že **pre súd** by nepredstavovalo žiadne ťažkosti, v konaní pred súdom, vyvrátiť tvrdenia obvineného, vykonaním písomznaleckého dokazovania, krajský súd poznamenáva.

Možno pripustiť, že súd v zmysle § 2 ods. 11 Tr. por. môže vykonať na hlavnom pojednávaní aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl. Iniciatíva súdu pri vykonávaní dôkazov má však svoje hranice a tie končia tam, kde začínajú hranice spravodlivého procesu (§ 2 ods. 7) a hranice rovnosti strán v konaní pred súdom a kontradiktórneho procesu (§ 2 ods. 14).

V zmysle § 1 Tr. por. je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán – prokurátora na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu na strane druhej, ktoré budú pred súdom predkladať a vykonávať dôkazy, ktoré obvineného

usvedčujú alebo oslobodzujú, pričom ich posúdenie bude úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu. Platí teda, že súd má rozhodnúť spor medzi prokurátorom (štátom) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať **nestrannosť** a nesmie iniciatívne **napomáhať** jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom, ale aj zásady spravodlivého procesu.

Podľa názoru krajského súdu nie je prípustné, aby prokurátor prenášal svoje povinnosti vyplývajúce mu z ust. § 2 ods. 10 Tr. por. na súd a očakávať, že až súd vyrieši (svojím dokazovaním) základné predpoklady trestnej zodpovednosti obvineného. Je v rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci, ak orgán činný v trestnom konaní nevykoná časť dôkazov, významných pre zistenie skutočností, rozhodujúcich z hľadiska **zákonných znakov trestného činu** s tým, že skutočností na objasnenie ktorých mali smerovať nevykonané dôkazy, prokurátor v podanej obžalobe uplatní. Ak by krajský súd pripustil správnosť úvah prokurátorky v sťažnosti, mohlo by sa stať, že prokurátor obžaluje páchatel'a, ktorý odcudzil telefón bez toho, aby už v prípravnom konaní bola ustálená výška spôsobenej škody a pritom bude argumentovať tým, že postačí, ak si výšku škody zistí súd na hlavnom pojednávaní.

Preto je krajský súd toho názoru, že keď nie je zrejmé, či bol naplnený jeden z formálnych znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, v tomto prípade absentuje subjektívna stránka, nie je možné zaťažovať obvineného J. R. nedôvodným podávaním obžaloby a súd nemôže pripustiť, aby bol menovaný bezdôvodne vystavený procedurálnemu súdnemu konaniu.

Nerešpektovanie zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. a nedôvodný postup prokurátora podľa § 234 ods. 1 Tr. por. považoval krajský súd za závažné pochybenia v procesnom postupe orgánov činných v trestnom konaní, a preto zamietol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú, postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. Takýmto rozhodnutím bolo zamedzené nedôvodnému postaveniu obvineného pred súd.

S ohľadom k vyššie uvedenému rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 28. februára 2008

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 6/09

I. Pri výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Trestného poriadku, musí už procesný policajt predvídateľne postupovať s vedomím, že v ďalšom konaní môže takýto svedok odoprieť výpoveď. Výsluch musí byť vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam zákona, inak naň nemožno prihliadať. Pri rozhodovaní o väzbe, najmä ak ide o osobu, výpoveď ktorej bola základom na vznesenie obvinenia, musí táto i materiálne obvinenie odôvodňovať. Na výsluch svedka nespĺňajúci tieto požiadavky nemožno pri rozhodovaní o väzbe prihliadať.

II. Výsluch svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Trestného poriadku, je v zmysle § 263 ods. 4 Trestného poriadku vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona vtedy, ak bol už pred rozhodnutím o väzbe vyslúchnutý

- po vznesení obvinenia (§ 206 Trestného poriadku),
- po poučení o práve odoprieť výpoveď aj podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku a
- svedok po poučení výslovne vyhlásil, že právo odoprieť výpoveď nevyužíva a
- obvinený bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania tohto výsluchu a ak má obhajcu, jeho obhajca (§ 263 ods. 4, § 263 ods. 3 písm. a/ Trestného poriadku).

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1Tpo/17/2008

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Milana Repáňa a Mgr. Miroslava Mazúcha, na neverejnom zasadnutí konanom 8. apríla 2008 prejednal sťažnosť podanú obvineným V. Ch. proti uzneseniu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 13Tp/9/2008 z 5.3.2008 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu v Čadci, sp. zn. 13Tp 9/08 z 5.3.2008.

Podľa § 79 ods. 1 Tr. por.

obvineného V. Ch., nar. v Čadci, bytom č.,
okres Čadca, t.č. v Ústave na výkon väzby
v Žiline

p r e p ú š ť a z v ä z b y n a s l o b o d u .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. rozhodol o vzatí obvineného V. Ch. do väzby. Lehota väzby začala plynúť 4.3.2008 od 18.00 h. a obvinený ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Žiline.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas, v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obvinený. Sťažnosť podal priamo do zápisnice o výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie a odôvodnil ju tým, že si nie je vedomý toho, že by spáchal skutok, pre ktorý sa proti nemu vedie trestné stíhanie. Požiadal krajský súd, aby rozhodol tak, že ho prepustí z väzby na slobodu.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým mohol sťažovateľ podať sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť obvineného je dôvodná.

Poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ Turzovka uznesením zo **4.3.2008** podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por.

vzniesol obvinenie V. Ch. pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že sa 4.3.2008 vyhrážal svojej manželke B. Ch., že ju odstrelí alebo rozštiepe jej hlavu sekerou alebo nožikom, taktiež sa mal vyhrážať že odstrelí aj okresnú prokurátorku, ktorá v ten istý deň s ním odmietla na okresnom súde uzavrieť dohodu o vine a treste.

Uznesenie o vznesení obvinenia bolo V. Ch. oznámené **5.3.2008 o 7.00 hod.** na začiatku jeho prvého výsluchu. Zadržaný bol už **4.3.2008 o 18.00 hod.**

Po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia V. Ch., ale ešte pred jeho prvým výsluchom, boli vypočutí svedkovia

- manželka obvineného B. Ch. – 4.3.2008 o 19.30 hod. a
- syn obvineného V. Ch. - 4.3.2008 o 20.30 hod.

Títo svedkovia vo svojich výpovediach potvrdzovali spáchanie skutku obvineným, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie.

Postupom orgánov činných v trestnom konaní po vznesení obvinenia došlo k závažnému porušeniu práva na obhajobu obvineného V. Ch. V dôsledku časového postupu pri vykonávaní vyššie uvedených procesných úkonov nemal obvinený reálnu možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu. V čase výsluchov týchto svedkov nemal žiadnu vedomosť o ich vykonávaní, pretože o nich nebol upovedomený, pričom nemal ani vedomosť o svojom trestnom stíhaní. Výpovede svedkov sú z tohto dôvodu nezákonné a súd rozhodujúci o väzbe nemohol na tieto výpovede prihliadať.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. **Právo na obhajobu** je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právo na obhajobu upravuje aj čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv už v prípravnom konaní. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Právom na obhajobu sa rozumie:

-**právo osobnej obhajoby** (§ 34 ods. 1 Tr. por.), teda právo obvineného od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa

mu kladnú za vinu a k dôkazom o nich, právo uvádzať okolnosti, navrhovať a predkladať a obstarávať dôkazy, slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky, **právo žiadať o účasť na vyšetrovacích úkonoch a klásť vypočúvaným svedkom otázky (§ 213 ods. 1 Tr. por.),**

- **právo zvoliť si obhajcu** alebo za situácie, že nemá dostatočné prostriedky, aby si hradil trovy obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu a so zvoleným, či ustanoveným obhajcom sa radiť **a požadovať, aby sa obhajca zúčastnil procesných úkonov už vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní** (§ 34 ods. 1, 3, § 44 ods. 2 Tr. por., § 213 ods. 2, 3 Tr. por.)

- **povinnosť orgánov činných v trestnom konaní** poučiť obvineného o jeho právach a **poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie** (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy SR **obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.**

Podľa článku 154c ods. 1 Ústavy SR **medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.**

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b), c), d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva

- mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby,
- obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujem spravodlivosti vyžaduje,
- vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

Podľa § 2 ods. 9 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Podľa § 2 ods. 14 Tr. por. sú si strany pred súdom rovné.

Podľa § 34 ods. 1 prvá a tretia veta, ods. 3, ods. 4 Tr. por. obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladnú za vinu a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom. Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu; nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu musí

obvinený preukázať najneskôr pri rozhodovaní o náhrade trov trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú vždy povinné obvineného o jeho právach poučiť, vrátane významu priznania a **poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.**

Podľa § 44 ods. 2 Tr. por. obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti, opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený a vo vyšetrowaní alebo v skrátanom vyšetrowaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4.

Podľa § 213 ods. 1 Tr. por. sa môže povoliť účasť obvineného na vyšetrowacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje sa tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.

Podľa § 213 ods. 2 Tr. por. obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, iba ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a obhajcu o ňom vyzrozumieť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajť výsluch skončí.

Podľa § 263 ods. 4 T. por. zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130 možno prečítať len za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný **spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.** Význam úplného a bezchybného rešpektovania práva na obhajobu v prípravnom konaní je znásobený kontradiktórnosťou súdneho konania, najmä v prípade vykonávania dôkazov – výsluchov svedkov, u ktorých je dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ich nebude možné vypočúť.

Špecifickým prípadom je zabezpečenie práva na obhajobu v prípadoch, kde usvedčujúcimi dôkaznými prostriedkami sú najmä výpovede osôb, ktoré sú vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Tr. por.

Zákonodarca z dôvodu, aby obvinenému zaručil reálnu možnosť uplatňovať a realizovať svoje právo na obhajobu v ust. § 213 ods. 1 Tr. por. **umožnil obvinenému účasť na vyšetrowacích úkonoch a kladení otázok vypočúvaným svedkom, najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom.** Účasť a kladenie otázok je viazané na žiadosť obvineného a povolenie policajta.

Týmto procesným postupom sa zaručuje právo na obhajobu obvinenému a realizuje sa tak v trestnom konaní zásada rovnosti zbraní, vyjadrená v ust. § 2 ods. 14 Tr. por. a vychádzajúca z čl. 6 ods. 3 Európskeho dohovoru, pretože vyššie uvedené osoby majú právo v priebehu ďalšieho trestného konania odoprieť výpoveď a zápisnicu o ich výpovedi možno prečítať len vtedy, **ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona (§ 263 ods. 4 Tr. por.).**

Spôsob zodpovedajúci ustanoveniam zákona – Trestného poriadku je zachovaný vtedy, ak svedok, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Tr. por., bol už pred rozhodnutím o väzbe vyslúchnutý

- **po vznesení obvinenia (§ 206 Tr. por.),**
- **po poučení o práve odoprieť výpoveď aj podľa § 130 ods. 1 Tr. por. a**
- **svedok po poučení výslovne vyhlásil, že právo odoprieť výpoveď nevyužíva a**
- **obvinený bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania tohto výsluchu a ak má obhajcu, jeho obhajca (§ 263 ods. 4, § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por.).**

Ide o formálno-procesné podmienky, ktoré musia byť splnené pri výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Tr. por., aby takýto výsluch mohol v ďalšom slúžiť ako právne relevantný dôkazný prostriedok.

Z hľadiska materiálnych predpokladov súvisiacich nielen s možnosťou ďalšieho použitia tohto dôkazného prostriedku v konaní pred súdom, ale aj s jeho právnou relevanciou pri riešení naplnenia materiálnej podmienky väzby je, aby z tohto výsluchu vyplývalo, že:

- **skutkové okolnosti nasvedčujú tomu, že skutok sa stal,**
- **tento skutok má znaky trestného činu a**
- **naďalej pretrváva vyšší stupeň pravdepodobnosti, že skutok spáchal obvinený.**

Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, nebude namieste pozitívne rozhodnutie o návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby. Tu si treba uvedomiť, že s rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesením obvinenia aj s rozhodnutím o väzbe sa spájajú zásahy do práv obvineného. Tieto zásahy sú však na kvalitatívne vyššej úrovni a podstatne závažnejšie pri rozhodovaní o väzbe, pretože sa spájajú s **obmedzením osobnej slobody obvineného.**

Pri výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por. musí už procesný policajt predvídateľne postupovať s vedomím, že v ďalšom konaní môže takýto svedok odoprieť výpoveď, a teda výsluch musí byť kompletný v takom rozsahu, aby výpoveď preukazovala naplnenie skutkových okolností a tým i dôvodnosť oznámeného obvinenia, ktoré je „conditio sine qua non“ pre väzbu (materiálne podmienky).

Pri vykonaní tohto výsluchu musí procesný policajt plne rešpektovať právo obvineného na obhajobu aj v tom, že ho **riadne upovedomí** o vykonaní výsluchov svedkov, zvlášť tých, u ktorých je dôvodný predpoklad, že ich nebude možné na hlavnom pojednávaní vypočuť (jedna z formálnych podmienok).

Materiálnym obsahom práva obvineného na obhajobu a jeho súčasťou je aj právo obhajovať sa prostredníctvom obhajcu **pričom na uplatnenie tohto práva musí byť poskytnutá reálna možnosť (Rt 2/2003).**

Dôkazy s podstatnými procesnými nedostatkami sú absolútne neúčinné (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Tz/9/2006 z 20.6.2006).

V predmetnej veci boli orgánmi činnými v trestnom konaní vykonané výsluchy svedkov – B. Ch. a V. Ch. ml. (obidvaja sú vo vzťahu k obvinenému osoby uvedené v ust. § 130 ods. 1 Tr. por.)

- predtým, ako bolo obvinenému oznámené obvinenie
- predtým, ako bol obvinený poučený o svojich právach
- predtým, ako mu bolo umožnené uplatnenie jeho práv a
- bez toho, aby obvinený bol riadne upovedomený o vykonaní týchto výsluchov.

Takýmto spôsobom orgány činné v trestnom konaní vykonali „poza chrbát obvineného“ najdôležitejšie procesné úkony, čím znemožnili obvinenému uplatnenie jeho práva na obhajobu a do budúcnosti tak zmarili postup súdu podľa § 263 ods. 4, § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por.

Vykonanie výsluchov svedkov v čase predtým, ako bola obvinenému poskytnutá reálna možnosť sa obhajovať, považuje krajský súd za podstatnú chybu konania, v dôsledku porušenia práva obvineného na obhajobu (čl. 6 ods. 1, 3 písm. b), c), d) Európskeho dohovoru, čl. 50 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 9 a § 213 ods. 1, 2, 3 Tr. por.). Za takejto dôkaznej situácie nemožno výsluchy poškodenej B. Ch. a svedka V. Ch. ml. považovať za dôkazy získané zákonným spôsobom, a preto krajský súd považuje tieto dôkazy za nulité.

V takomto dôkaznom prostredí, keď neexistujú iné dôkazy, preukazujúce materiálnu podmienku väzby, nie je žiadny priestor na rozhodnutie o vzatí obvineného do väzby.

Krajský súd z vyššie uvedených dôvodov zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu v Žiline a sám podľa § 79 ods. 1 Tr. por. obvineného V. Ch. prepustil z väzby na slobodu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 8. apríla 2008

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 7/09

I. Obvinený, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť realizovať svoje právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Obvinený tak môže urobiť až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka. Iba všeobecné poučenie obvineného o možnosti zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov podľa § 213 ods. 1 Trestného poriadku nemožno považovať za dostatočné, pretože takéto poučenie nezohľadňuje povinnosť policajta, vyplývajúcu mu z ust. § 213 ods. 3 Trestného poriadku, ktorú musí aplikovať vo vzťahu k obvinenému, ktorý nemá obhajcu a nezohľadňuje ani povinnosť podľa § 263 ods. 3 písm. a), ods. 4 Trestného poriadku. Spomenuté zákonné ustanovenia spolu úzko súvisia a preto musia byť aplikované v jednote a nie izolovane. Iba tak totižto možno docieľiť, aby výsluch svedka bol v súlade nielen s naším Trestným poriadkom, ale aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Obvinený sa môže vzdať práva účasti na úkone, podmienkou ale je, že o tomto úkone bol riadne a včas upovedomený.

II. Aj keď obvinený, resp. obhajca neoznámi, že sa chce zúčastniť výsluchov svedkov (§ 213 ods. 3 Trestného poriadku), ktorí sú vo vzťahu k nemu osobami uvedenými v ust. §130 Trestného poriadku, je policajt povinný vždy ho riadne upovedomiť o vykonaní takéhoto úkonu (čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru).

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1Tos/37/2009

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Márie Urbanovej na neverejnom zasadnutí konanom 12. mája 2009 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením sp. zn. 1T/66/2009 zo 6.5.2009 rozhodol podľa § 238 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por., § 79 ods. 3 Tr. por. o prepustení obvineného S. B. z väzby na slobodu.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil v podstate tým, že nemohol prihliadať a ani neprihliadal na dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, nakoľko obvinenie a prípadné odsúdenie určitej osoby sa nemôže zakladať na nezákonných dôkazoch. Súd ako dôkazy nezákonné, na ktoré pri rozhodovaní o väzbe neprihliadal, vyhodnotil výpovede svedkyne - poškodenej M. B. zo 4.12.2008, 5.2.2009 a z 23.2.2009. Tak isto neprihliadal na zápisnicu o trestnom oznámení zo 4.12.2008 a vysvetlil, že ako dôkaz, preukazujúci dôvodnosť trestného stíhania v konaní nemôže slúžiť ani úradný záznam policajného orgánu z 23.2.2009 na č. l. 34. S ohľadom k tomu potom dospel k záveru, že v tomto štádiu trestného stíhania nie sú dané zákonné dôvody pre väzbu obvineného, nie je naplnená materiálna podmienka väzby, neprichádzalo do úvahy ani rozhodnutie o nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo zárukou dôveryhodnej osoby, a preto rozhodol o prepustení obvineného z väzby.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť prokurátor a to priamo do zápisnice o neverejnom zasadnutí, konanom 6.5.2009. V sťažnosti uviedol: „Obvinený S. B. ku skutku v bode 1/ obžaloby sa v podstate vyjadril v tom smere, že si iba požičiaval peniaze od matky ale nie násilím, iba prosil, aby mu dala peniaze. Ku skutku v bode 2/ obžaloby sa najprv odmietol vyjadriť, využil zákonné právo a odmietol vypovedať, neskôr vypovedal v tom smere, že má problémy s drogami. Matke sa nevyhrážal, priznal, že hodil stoličku ako aj klávesnicu od počítača, ale o stenu a nie do matky. Matka si všetko vymyslela len preto, aby ho prinútila liečiť sa. K uvedenej trestnej veci vypovedala svedkyňa – poškodená M. B.. Ku skutku v bode 1/ a 2/ obžaloby vypovedala rozdielne a to tak, že pri podávaní trestného oznámenia pre skutok v bode 1/ podrobne popísala spáchanie skutku, potom ako svedkyňa pri prvej výpovedi zotrvala na svojich tvrdeniach, následne pri druhej výpovedi zo dňa

5.2.2009 (vykonanej po vznesení obvinenia) pozmenila výpoveď v tom smere, že prípadné vyhrážky a správanie syna nepocítovala ako hrozbu, následne pri tretej výpovedi vykonanej 23.2.2009 (po vznesení obvinenia po výsluchu obvineného, po tom, ako sa vzdal účasti na úkonoch trestného konania) opäť potvrdila spáchanie skutku v bode 1/ obžaloby, taktiež podrobne popisala spáchanie skutku, ako je uvedený aj v bode 2/ obžaloby, uviedla celkovú situáciu v rodine, popisala osobnosť svojho syna, jeho povahové vlastnosti a pod. a pri štvrtej výpovedi 23.3.2009, týkajúcej sa skutkov 1/ a 2/ obžaloby túto opäť zmenila v tom smere, že sa v podstate nič nestalo. Výpoveď poškodenej je jedným z ďalších dôkazov, ktoré usvedčujú obvineného zo spáchania zločinu vydierania. Dávam do pozornosti úradný záznam policajtov na č. l. 34 z 23.2.2009, z ktorého vyplýva, že susedia privolali políciu kvôli hluku a bitke u rodiny B., pričom policajti videli na poškodenej M. B., že je rozrušená, uplakaná a povedala im čo syn robil. Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby Krajský súd v Žiline zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina, ktorým prepustil obvineného na slobodu, nakoľko existuje dôvodná obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti alebo dokoná trestný čin, ktorým hrozil“.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 psím. a), b) Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Výrok o prepustení obvineného S. B. z väzby na slobodu, taktiež zodpovedá stavu veci a zákonu.

Rozhodnutiu okresného súdu o prepustení obvineného z väzby na slobodu, nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie rozhodnutia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom, dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje a poznamenáva.

V predmetnej veci možno za dôkazné prostriedky, získané zákonným spôsobom (podľa Trestného poriadku - § 119 Tr. por.) a teda za dôkazné prostriedky, ktoré sú z procesného hľadiska použiteľné aj v konaní pred súdom a pri rozhodovaní o väzbe považovať len konfrontácie medzi obvineným a poškodenou – jeho matkou z 5.2.2009 na č. l. 97-99, z 12.3.2009 na č. l. 100-101 a výsluch poškodenej z 23.3.2009 na č. l. 90-96. V čase vykonávania týchto úkonov však „korunná svedkyňa bola vo fáze a v stave“, keď neusvedčovala zo stíhaných skutkov svojho syna.

Prečo nemožno prihliadať na výpovede poškodenej – matky obvineného zo 4.12.2008 (č. l. 66-72) z 5.2.2009 (č. l. 73-79) z 23.2.2009 (č. l. 80-87) na trestné oznámenie (č. l. 88-89) a na úradný záznam policajtov (č. l. 34) už vysoko erudovane vysvetlil okresný súd a krajský súd si závery súdu prvého stupňa v tomto smere osvojil, a preto na ne v zásade odkazuje.

Nadriadený súd k odôvodneniu napadnutého uznesenia, k sťažnostným argumentom prokurátora a argumentom obhajkyne dodáva.

Vyšetrovateľ pri výsluchu obvineného, vykonanom 27.1.2009 (č. 1. 47-51), tohto poučil aj podľa § 213 ods. 1 Tr. por. Po takomto poučení obvinený prehlásil: „Bol som upovedomený podľa § 213 ods. 1 Tr. por. o mojej účasti na vyšetrovacích úkonoch s tým, že môžem klásť vypočúvaným svedkom otázky, ako aj o možnosti odopretia mojej účasti vyšetrovateľom z dôvodu ohrozenia vykonania tohto úkonu. **Tomuto som porozumel a nežiadam byť o tejto možnosti vyzrozmienený**“.

Takéto vyjadrenie obvineného nemôže zbaviť a ani nezbavilo policajta (vyšetrovateľa) povinnosti **riadne upovedomiť** obvineného o úkone v tomto prípade o vykonávaní výsluchov svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou, uvedenou v ust. § 130 Tr. por., pretože táto povinnosť vyšetrovateľovi vyplýva priamo zo zákona (§ 34 ods. 4 Tr. por., § 213 Tr. por., § 263 ods. 3 písm. a), ods. 4 Tr. por.).

Obvinený sa nemôže vzdať povinnosti, ktorá patrí výlučne vyšetrovateľovi, môže sa však vzdať práva účasti na úkone, podmienkou ale je, že o tomto úkone bol riadne upovedomený.

Obvinený, resp. jeho obhajca musí mať vždy reálnu možnosť realizovať svoje právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Tu si treba uvedomiť, že obvinený môže realizovať svoje právo na obhajobu – vyjadrené jeho účasťou na výsluchu svedka a možnosťou klásť mu otázky až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka. Iba všeobecné poučenie obvineného o možnosti obvineného zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov podľa § 213 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať za dostatočné, pretože takéto poučenie nezohľadňuje povinnosť policajta, vyplývajúcu mu z ust. § 213 ods. 3 Tr. por., ktorú musí aplikovať vo vzťahu k obvinenému, ktorý nemá obhajcu a nezohľadňuje ani povinnosť podľa § 263 ods. 3 písm. a), ods. 4 Tr. por. Spomenuté zákonné ustanovenia spolu úzko súvisia a podľa názoru krajského súdu musia byť aplikované v jednote a nie izolovane. Iba tak totižto možno docieľiť, aby výsluch svedka bol súladný nielen s naším Trestným poriadkom, ale aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajský súd opakovane pripomína, že obvinený musí mať primeranú a dostatočnú možnosť poprieť výpoveď svedka. Vyvodzovať právne dôsledky z výpovede svedka, ktorému obvinený nemohol klásť otázky, ktorého nemohol vypočuť alebo dať vypočuť je neprípustné, pretože jeho právo na obhajobu by bolo skrátené takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný z čl. 6 Dohovoru (vec Unterpetinger verzus Rakúsko - rozsudok z 24. novembra 1986, vec Kostovski verzus Holandsko - rozsudok z 20. novembra 1999, vec Luca verzus Taliansko - rozsudok z 27. februára 2001, vec Craxi verzus Taliansko - rozsudok z 5. decembra 2002,

a ďalšie, vid' aj uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5To/9/2008 či rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1Tpo/17/2008, sp. zn. 1To/82/2008, sp. zn. 1To/17/2009).

Z judikatúry Európskeho súdu jednoznačne a zrozumiteľne vyplýva bezpodmienečná povinnosť orgánov činných v trestnom konaní i súdu rešpektovať právo obvineného na obhajobu tým, **že sa mu musí dať možnosť** (resp. jeho obhajcovi) zúčastniť sa výsluchu svedka tak, aby tento úkon zodpovedal požiadavkám kontradiktórneho konania.

V zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva

písm. b) – mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby,
písm. c) – obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujem spravodlivosti vyžaduje,
písm. d) – **vypočuť alebo dať vypočuť svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.**

Citovaný čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru okrem „rovnosti zbraní“ zaručuje aj to, že všetky dôkazy prokuratúry musia byť predkladané v prítomnosti obžalovaného a na verejnom pojednávaní, aby sa k nim obžalovaný mohol vyjadriť (Barbera, Messeque a Jabardo).

Použitie výpovedí svedkov z prípravného konania neznamena porušenie čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru, **ak boli v prípravnom konaní rešpektované práva obhajoby.** Dôležité je, aby obvinený mal možnosť spochybniť argumenty a vypočúvať svedkov (Unterpetinger).

Uvedené platí o to viac, ak policajt vypočúva v prípravnom konaní osobu, ktorá je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por.

Preto pri výsluchu takéhoto svedka musí procesný policajt predvídateľne postupovať s vedomím, že v ďalšom konaní môže takýto svedok odoprieť výpoveď, a teda výsluch musí byť kompletný v takom rozsahu, aby výpoveď preukazovala naplnenie skutkových okolností prípadu a tým i dôvodnosť oznámeného obvinenia, ktorý je „conditio sine qua non“ pre väzbu (materiálna podmienka). **Policajt pri tom**

musí plne rešpektovať právo obvineného na obhajobu aj v tom, že ho riadne upovedomí o úkone – v primeranom predstihu (č. 1. 6 ods. 3 písm. b/ Dohovoru) mu oznámi deň, čas, miesto a meno osoby, ktorú bude vypočúvať. Ak tak policajt nepostupuje, podľa názoru krajského súdu, koná v rozpore s čl. 6 ods. 3 Dohovoru, i § 213 ods. 2 Tr. por., bez ohľadu na to, či obvinený „nežiadal byť vyrozumený o úkonoch“ (č. 1. 49).

Preto aj keď obvinený, resp. obhajca neoznámi, že sa chce zúčastniť výsluchov svedkov (§ 213 ods. 3 Tr. por.), ktorí sú vo vzťahu k nemu osobami uvedenými v ust. § 130 Tr. por., je policajt povinný vždy ho riadne upovedomiť o vykonaní takéhoto úkonu (čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru).

S ohľadom k vyššie uvedenému okresný súd správne neprihliadal na už vyššie spomenuté výpovede svedkyne - poškodenej M. B. zo 4.12.2008, 5.2.2009 a 23.2.2009, pretože o mieste a čase vykonania týchto úkonov a ani o osobe, ktorá mala byť (a napokon aj bola) vypočutá, nebol obvinený S. B. riadne upovedomený (v tom čase nemal obhajcu), a teda nemal reálnu možnosť uplatniť svoje právo na obhajobu tak, že by sa týchto úkonov zúčastnil, resp. nezúčastnil.

Z dôkazných prostriedkov, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom a to konfrontácia medzi obvineným a poškodenou z 5.2.2009, konfrontácia medzi obvineným a poškodenou z 12.3.2009 a výsluch poškodenej z 23.3.2009 a ani z iných dôkazných prostriedkov nevyplýva dostatočne odôvodnený záver, že by obvinený spáchal stíhané skutky, a preto je veľmi výrazne spochybnená opodstatnenosť trestného stíhania a dôvodnosť vzneseného obvinenia, ako jedna z podmienok, v tomto prípade na ďalšie trvanie väzby.

V takomto dôkaznom prostredí, keď neexistujú iné dôkazy preukazujúce materiálnu podmienku väzby, nie je žiadny priestor na „držanie“ obvineného S. B. vo väzbe, a preto krajský súd osvojac si argumenty súdu prvého stupňa rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 12. mája 2009

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 8/09

I. Vykonanie výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Trestného poriadku, v čase predtým, ako bola obvinenému poskytnutá reálna možnosť sa obhajovať, je potrebné považovať za podstatnú chybu konania, v dôsledku porušenia práva obvineného na obhajobu (čl. 6 ods. 1, 3 písm. b/, c/, d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd /ďalej len „Dohovor“, čl. 50 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 9 a § 213 ods. 1, 2, 3 Trestného poriadku).

Za takejto dôkaznej situácie nemožno takto vykonaný výsluch svedka považovať v konaní na hlavnom pojednávaní za dôkazný prostriedok získaný zákonným spôsobom, a preto zápisnicu o výsluchu takéhoto svedka nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku.

II. Trestné oznámenie je spravidla dostatočným podkladom na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia slúžiace aj prokurátorovi na to, aby mal relevantné informácie na preskúmanie zákonnosti a dôvodnosti vzneseného obvinenia. V ďalšom však trestné oznámenie nemôže slúžiť ako dôkazný prostriedok (ani ako listinný dôkaz) na preukazovanie viny páchatel'a.

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Márie Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, na verejnom zasadnutí konanom 17. marca 2009 prejednal odvolanie podané obžalovaným J. G. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/79/2008 z 2.10.2008 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/79/2008 z 2.10.2008.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného J. G., nar. v Námestove, trvale bytom

podľa § 285 písm. a) Tr. por. **o s l o b o d z u j e** spod obžaloby okresného prokurátora v Námestove, sp. zn. Pv 684/08 z 30.4.2008, podľa ktorej sa mal dopustiť prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. tak, že

dňa 23.2.2008 v čase asi o 15.00 h. v kuchyni rodinného domu č. v obci Sihelné, okres Námestovo, sa pod vplyvom alkoholu a s kuchynským nožom v ruke vyhrážal svojej sestre M. Z., nar., že ju zabije, po tomto sa rovnakým spôsobom vyhrážal zabitím postupne aj svojej matke A. G., nar. a bratovi M. G., nar., pričom A. G. po slovách, že jej vykrúti krk, chytil krk a krútil hlavou smerom doľava, následne poškodenú udrel rukou do nosa, načo poškodení v obave o svoj života a zdravie privolali na pomoc políciu,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný J. G. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., na skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Za tento prečin bol obžalovaný odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd prvého stupňa zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Svoje rozhodnutie, čo do výroku o vine, súd prvého stupňa odôvodnil v podstate tak, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že obžalovaný svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. Tr. zák. Aj napriek tomu, že obžalovaný popieral spáchanie skutku, jeho protiprávne konanie bolo spoľahlivo preukázané najmä výpoveďou svedkyne poškodenej M. Z., i keď na hlavnom pojednávaní zmenila svoju výpoveď dôvodiac tým, že klamala, nakoľko chcela, aby obžalovaný prestal piť. Pri hodnotení vierohodnosti jej výpovedí okresný súd považoval za vierohodnú jej výpoveď z prípravného konania, kde podľa jeho názoru svedkyňa vypovedala pravdivo. Záver o pravdivosti výpovede svedkyne z prípravného konania vyvodzoval najmä z toho, že v prípravnom konaní svedkyňa vypovedala tesne po skutku a vo svojej výpovedi uvádzala rovnaké skutočnosti ako v zápisnici o trestnom oznámení. Za ďalší dôkaz, svedčiaci v neprospech obžalovaného, považoval výpoveď svedka poškodeného M. G., ktorý tak v prípravnom konaní, ako i na hlavnom pojednávaní popísal konanie obžalovaného. Z uvedeného dôvodu potom okresný súd nemal pochybnosti o vine obžalovaného.

Proti rozsudku okresného súdu podal riadne a včas prostredníctvom obhajcu odvolanie obžalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil a jeho spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil. Tvrdil, že sa necíti byť vinný a poprel spáchanie skutku. Uviedol, že 23.2.2008 prišiel domov opitý a dostal sa do hádky s bratom M. G., pretože tento mu povedal, že má odísť z domu. V kuchyni rodinného domu mal v ruke nôž, ale týmto jedol slaninu a nikomu sa ním nevyhrážal. Poukázal na ust. § 278 ods. 2 Tr. por. Na hlavnom pojednávaní 22.8.2008 sestra M. Z. pod prísahou a po poučení o trestných následkoch krivej výpovede vypovedala, že 23.2.2008 sa nič nestalo, on prišiel domov, najedol sa, matke neublížil. Po prečítaní jej výpovede, táto svedkyňa uviedla, že pravdivá je jej výpoveď z hlavného pojednávania. Voči nemu si všetko vymyslela, pretože je tehotná a nemôže si dovoliť, aby chodil opitý. Rovnako jeho matka A. G. na hlavnom pojednávaní 22.8.2008 vypovedala, že 23.2.2008 prišiel domov opitý, nôž obrátil proti sebe, nikomu sa nevyhrážal a fyzicky ju nijako nenapadol. Jeho brat M. G. na hlavnom pojednávaní 2.10.2008 vypovedal, že 23.2.2008 v kuchyni sedel za stolom a krájal slaninu a keď ho sestra upozornila, aby si zobral drevený lopár, aby

nepoškodil stôl, vyskočil spoza stola s nožom, že ju zabije. Nevedel však, či sestre niečo povedal. Brat nevidel, že by matku napadol. V ďalšom tvrdil, že trestnej činnosti sa nedopustil a je toho názoru, že dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní mu tento skutok nebol jednoznačným a nepochybným spôsobom preukázaný. Preto ho mal súd prvého stupňa pri použití zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“ spod obžaloby oslobodiť.

Podľa § 278 ods. 2 Tr. por. ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 4 alebo 5, **súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebrané na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.**

V tomto ustanovení sú premietnuté zásady bezprostrednosti a ústnosti. Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že podkladom na rozhodnutie súdu môžu byť iba také dôkazy, ktoré boli vykonané v súlade s Trestným poriadkom. Nezáonné dôkazy nemôžu byť podkladom pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu.

V prejednávacom prípade boli pre okresný súd podkladom pre vydanie odsudzujúceho rozsudku najmä výpovede M. Z. – sestry obžalovaného a jeho brata M. G.. Svedok M. G. na hlavnom pojednávaní 2.10.2008 ku skutku vypovedal tak, že: „brat (obžalovaný) na to vyskočil spoza stola s tým nožom, že ju (sestru M. Z.) zabije. Nevie, či jej aj niečo povedal“, pričom z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní ďalej nevyplývalo, že by bol priamym svedkom ďalších udalostí – fyzických a verbálnych útokov proti poškodeným. Svedkyňa M. Z. na hlavnom pojednávaní vypovedala odlišne ako v prípravnom konaní a to tak, že poprela spáchanie skutku obžalovaným, ktorého výpoveďou v prípravnom konaní naopak zo spáchania tohto skutku usvedčovala. Súd prvého stupňa postupom podľa § 264 ods. 1 Tr. por. prečítal zápisnicu o výpovedi tejto svedkyne z prípravného konania.

Podľa § 264 ods. 1 Tr. por., ak sa svedok odchyli v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede, môže mu byť zápisnica o jeho skoršej výpovedi predložená na vysvetlenie rozporov v jeho výpovediach tak, aby súd mohol posúdiť hodnovernosť a pravdivosť jeho tvrdení pri výsluchu na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 264 ods. 2 Tr. por. predloženie skoršej výpovede podľa odseku 1 spočíva v prečítaní tých častí zápisnice o skoršom výsluchu, ku ktorým sa má vyslúchaný vyjadriť a vysvetliť rozpory medzi svojimi výpoveďami.

V zmysle § 263 ods. 3 písm. a) veta za bodkočiarkou Tr. por., ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bol v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude možné vypočuť, možno jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone **riadne**

upovedomený obvinený a ak má obhajcu, jeho obhajca, a ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku.

Dňa 24.2.2008 vyšetrovateľ vydal uznesenie o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia J. G. za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., pre skutok opísaný vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto uznesenie bolo obvinenému J. G. oznámené doručením 14.3.2008.

Poškodení a ostatní svedkovia boli k veci vypočutí nasledovne:

- M. Z. (sestra obžalovaného) 24.2.2008 od 10.00 h. do 11.15 h.,
- T. G. (brat obžalovaného) 24.2.2008 od 11.20 h. do 11.50 h.,
- L. Z. (švagor obžalovaného) 24.2.2008 od 11.55 h. do 12.40 h.,
- A. G. (matka obžalovaného) 24.2.2008 od 12.45 h. do 13.20 h. (využila právo odprieť výpoveď podľa § 130 Tr. por.),
- M. G. (brat obžalovaného) 25.2.2008 od 13.25 h. do 14.25 h.

Obvinený bol prvý a posledný krát v prípravnom konaní vypočutý 14.3.2008 od 12.30 h do 13.30 h., pričom v priebehu tohto výsluchu mu bolo doručené – oznámené uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a po poučení podľa § 213 Tr. por. výslovne prehlásil, že „ustanovenie § 213 Tr. por. nevyužíva“.

Postupom orgánov činných v trestnom konaní po vznesení obvinenia došlo k závažnému porušeniu práva na obhajobu obžalovaného J. G. V dôsledku časového postupu pri vykonávaní vyššie uvedených procesných úkonov nemal obžalovaný reálnu možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu. Na tomto závere nič nemení ani prehlásenie obvineného o „nevyužití § 213 Tr. por.“, keďže k tomuto vyhláseniu došlo až po tom, čo boli výsluchy všetkých svedkov v prípravnom konaní už vykonané a chyby takto vykonaných výsluchov ním nemôžu byť zhojené. V čase výsluchov týchto svedkov obvinený nemal žiadnu vedomosť o ich vykonávaní, pretože o nich nebol upovedomený, pričom nemal ani vedomosť o svojom trestnom stíhaní. Výpovede svedkov sú z tohto dôvodu nezákonné a okresný súd rozhodujúci o obžalobe na hlavnom pojednávaní nemohol zápisnice o výpovediach vyššie uvedených svedkov prečítať a na tieto výpovede prihliadať.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu vyjadrená v ust. § 2 ods. 9 Tr. por. **Právo na obhajobu** je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právo na obhajobu upravuje aj čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Právo na obhajobu realizované osobne alebo prostredníctvom obhajcu bližšie konkretizované v mnohých ustanoveniach Trestného poriadku (najmä § 34, § 44, §

213 Tr. por.) sa vzťahuje na celé trestné konanie a orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv už v prípravnom konaní. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Význam úplného a bezchybného rešpektovania práva na obhajobu v prípravnom konaní je znásobený kontradiktórnosťou súdneho konania, najmä v prípade vykonávania dôkazov – výsluchov svedkov, u ktorých je dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ich nebude možné vypočuť (t.j. odmietnu vypovedať) alebo, že v podstatných bodoch zmenia svoju skoršiu výpoveď – poprú skoršiu výpoveď.

Špecifickým prípadom je zabezpečenie práva na obhajobu v prípadoch, kde usvedčujúcimi dôkaznými prostriedkami sú najmä výpovede osôb, ktoré sú vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Tr. por.

Zákonodarca z dôvodu, aby obvinenému zaručil reálnu možnosť uplatňovať a realizovať svoje právo na obhajobu v ust. § 213 ods. 1 Tr. por. **umožnil obvinenému účasť na vyšetrovacích úkonoch a kladení otázok vypočúvaným svedkom, najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom.** Účasť a kladenie otázok je viazané na žiadosť obvineného a povolenie policajta.

Týmto procesným postupom sa zaručuje právo na obhajobu obvinenému a realizuje sa tak v trestnom konaní zásada rovnosti zbraní, vyjadrená v ust. § 2 ods. 14 Tr. por. a vychádzajúca z čl. 6 ods. 3 Európskeho dohovoru, pretože u vyššie uvedených osôb je už v čase ich výpovede v prípravnom konaní dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ich nebude možné vypočuť a zápisnicu o ich výpovedi možno prečítať len vtedy, **ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku (§ 263 ods. 3 Tr. por.), teda ak takáto výpoveď bola vykonaná kontradiktórne v prípravnom konaní, t.j. ak výsluch svedka bol uskutočnený za prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu alebo ak im prítomnosť pri tomto úkone bola reálne umožnená.**

Spôsob zodpovedajúci ustanoveniam Trestného poriadku je zachovaný vtedy, ak svedok, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ustanovení § 130 Tr. por., bol už pred rozhodnutím súdu vyslúchnutý

- po vznesení obvinenia (§ 206 Tr. por.),
- po poučení o práve odprieť výpoveď aj podľa § 130 ods. 1 Tr. por. a

**- svedok po poučení výslovne vyhlásil, že právo odopriet' výpoveď nevyužíva a
- obvinený bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania tohto výsluchu
a ak má obhajcu, jeho obhajca (§ 263 ods. 3 písm. a/, § 263 ods. 4 Tr. por.).**

Ide o formálno-procesné podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené pri výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v ust. § 130 Tr. por., aby takýto výsluch mohol v ďalšom slúžiť ako právne relevantný dôkazný prostriedok.

Pri výsluchu svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por., musí už procesný policajt predvídateľne postupovať s vedomím, že v ďalšom konaní môže takýto svedok odopriet' výpoveď, resp. skoršiu výpoveď z prípravného konania v konaní pred súdom zmeniť (odchýliť sa od nej v podstatných bodoch, resp. ju poprieť) a teda výsluch musí byť kompletný v takom rozsahu, aby výpoveď preukazovala naplnenie skutkových okolností a tým i dôvodnosť oznámeného obvinenia, ktoré je „conditio sine qua non“ pre rozhodnutie súdu.

Pri vykonaní tohto výsluchu musí procesný policajt plne rešpektovať právo obvineného na obhajobu aj v tom, že ho **riadne upovedomí** o vykonaní výsluchu svedkov, zvlášť tých, u ktorých je dôvodný predpoklad, že ich nebude možné na hlavnom pojednávaní vypočuť (jedna z formálnych podmienok).

Materiálnym obsahom práva obvineného na obhajobu a jeho účasťou je aj právo obhajovať sa prostredníctvom obhajcu pričom na uplatnenie tohto práva musí byť poskytnutá reálna možnosť (Rt 2/2003).

Dôkazy s podstatnými procesnými nedostatkami sú absolútne neúčinné (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Tz/9/2006 z 20.6.2006).

V predmetnej veci bol orgánmi činnými v trestnom konaní vykonaný výsluch svedkyne M. Z. (ktorá je vo vzťahu k obžalovanému osobou uvedenou v ust. § 130 ods. 1 Tr. por.)

- predtým, ako bolo obvinenému oznámené obvinenie
- predtým, ako bol obvinený poučený o svojich právach
- predtým, ako mu bolo umožnené uplatnenie jeho práv a
- bez toho, aby obvinený bol riadne upovedomený o vykonaní týchto výsluchov a aby mu bola poskytnutá reálna možnosť sa týchto výsluchov zúčastniť.

Vykonanie výsluchov svedkov v čase predtým, ako bola obvinenému poskytnutá reálna možnosť sa obhajovať, považuje krajský súd za podstatnú chybu konania, v dôsledku porušenia práva obvineného na obhajobu (čl. 6 ods. 1, 3 písm. b), c), d) Európskeho dohovoru, čl. 50 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 9 a § 213 ods. 1, 2, 3 Tr. por.). Za takejto dôkaznej situácie nemožno výsluch svedkyne M. Z. (ani ostatných svedkov) z prípravného konania

považovať za dôkaz získaný zákonným spôsobom, ani v súlade so zásadou kontradiktórnosti, a preto krajský súd považuje tento dôkaz za nulitný. Okresný súd na hlavnom pojednávaní prečítal zápisnicu o výpovedi tejto svedkyne v rozpore s ust. § 263 ods. 3 písm. a), veta za bodkočiarkou Tr. por., pričom k tomuto dôkaznému prostriedku pri svojom rozhodovaní vôbec nemal prihliadnuť (nemohol zápisnicu o jej výpovedi prečítať, pretože nebola získaná v súlade so zákonom). Rovnako tak nemožno prihliadnuť ani na výsluchy ostatných svedkov vykonané v prípravnom konaní, keďže tieto sú vzhľadom na uvedené absolútne neúčinné, pokiaľ naviac ani neboli na hlavnom pojednávaní vykonané, čo je v rozpore s § 278 ods. 2 Tr. por. Preto okresný súd nemohol na ne pri rozhodovaní prihliadať a vo svojom rozhodnutí na ne poukazovať (výpoveď M. G. z prípravného konania).

Na hlavnom pojednávaní konanom pred okresným súdom 22.8.2008 poškodená M. Z. poprela spáchanie skutku – „v ten deň sa nič nestalo. Boli sme voči bratovi zaujatí a to sme si vymysleli s cieľom, že ho donútime prestať piť. Brat vtedy prišiel domov, iba sa najedol a neublížil mojej mame, neťahal ju za vlasy a ani ju neudrel do nosa“. V rovnakých intenciách vypovedala na hlavnom pojednávaní i poškodená matka obžalovaného A. G. Uviedla: „Môj syn prišiel domov opitý. Nôž obrátil proti sebe. Nikomu sa nevyhrážal. Nijako ma fyzicky nenapadol“. Jediný, kto na hlavnom pojednávaní vypovedal ku skutku, bol svedok M. G. Tvrdenia tohto svedka však nepotvrdzujú spáchanie skutku, ktorý je predmetom obžaloby, nakoľko nimi nebol dostatočne a bez pochybností preukázaný skutkový dej v takom rozsahu, ktorý by obstál proti predchádzajúcim výpovediam poškodených M. Z. a A. G.. Z jeho výpovede v podstate vyplýva, že videl ako sa obžalovaný zaháňal nožom, pričom nevie, či toto konanie bolo sprevádzané i verbálnym „vyhrážajúcim sa“ prejavom adresovaným voči poškodeným. M. G. nebol ani priamym svedkom fyzického útoku na matku obžalovaného A. G.

V takomto dôkaznom prostredí, keď okrem výpovede obžalovaného z prípravného konania, ktorý poprel spáchanie trestnej činnosti, výpovede poškodených M. Z. a A. G., ktoré na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku popreli a výpovede M. G., ktorého svedecká výpoveď sama osebe nie je spôsobilá usvedčiť obžalovaného zo spáchania prečinu, neexistujú iné dôkazy preukazujúce spáchanie trestnej činnosti v zmysle obžaloby, nie je žiadny priestor na pozitívne rozhodnutie o vine a treste obžalovaného.

Čo sa týka použiteľnosti ďalšieho dôkazného prostriedku – trestného oznámenia prečítaného na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 269 Tr. por., krajský súd v tejto súvislosti poznamenáva.

Trestné oznámenie je dobrý a zväčša dostačujúci podklad na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia tak, aby prokurátor mal relevantné informácie na preskúmanie zákonnosti a dôvodnosti vzneseného obvinenia. V ďalšom však trestné oznámenie nemôže slúžiť ako dôkazný prostriedok (ani ako listinný dôkaz) na preukazovanie viny páchatel'a.

Aby výpoveď svedka, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou uvedenou v § 130 Tr. por., učená v prípravnom konaní, mohla byť v konaní pred súdom prečítaná, musí byť takýto svedok už v prípravnom konaní okrem iného poučený aj podľa § 130 ods. 1, 2 Tr. por. o práve odoprieť výpoveď ako svedok, ak je príbuzným **obvineného** v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh... a o práve odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného konania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu...

Svedok sa musí výslovne vyjadriť, či toto právo využíva, alebo nie. Obsah vyjadrenia svedka musí byť uvedený v zápisnici o jeho výsluchu. Len vtedy možno takýto dôkazný prostriedok považovať za vykonaný zákonným spôsobom. Ak nebol takýto svedok poučený o tomto práve alebo sa výslovne nevyjadril, či spomenuté právo využíva, alebo nie, ide o podstatnú chybu konania, v dôsledku čoho takúto výpoveď nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať (§ 263 ods. 3, 4 Tr. por.). Uvedenú chybu možno odstrániť len opätovným vykonaním úkonu zákonným spôsobom (Rt 2/2003:II).

Pri podaní trestného oznámenia bola M. Z. – sestra obžalovaného, poučená podľa § 62 ods. 2 Tr. por., § 345 Tr. zák., § 373 Tr. zák., § 375 Tr. zák., § 339 Tr. zák., § 198 ods. 2 Tr. por., § 46 Tr. por. a podľa § 220 Tr. por.

Ak teda nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať výpoveď **svedka** z prípravného konania, pretože pred týmto výsluchom nebol riadne poučený aj podľa § 130 Tr. por., potom sa prieči logike ale aj právu na obhajobu a zásade kontradiktórnosti, aby súd mohol čítať ako listinný dôkaz trestné oznámenie podané takýmto svedkom.

Krajský súd považuje za neprijateľné, aby sa vina obžalovaného preukazovala a aby sa rozsudok opieral o trestné oznámenie – podané M. Z., ak bolo zároveň nevyhnutné vysloviť, že jej výpoveď ako svedkyne (po poučení aj podľa § 130 Tr. por.), bola pre účely trestného konania nepoužiteľná.

Z vyššie uvedených dôvodov, keďže zákonným spôsobom vykonané dôkazy neboli dostatočné pre pozitívne rozhodnutie o vine obžalovaného, krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a sám postupom § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Žiline, 17. marca 2009

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 9/09

I. Obvinený sa môže právne účinne vzdať práva na preštudovanie spisu až potom, ako mu bol oznámený dátum, čas a miesto vykonania tohto úkonu a v okamihu, keď policajt považuje skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu, alebo na iné rozhodnutie. Ak sa obvinený vzdal práva na preštudovanie spisu, hoci neboli splnené vyššie uvedené podmienky, treba považovať vzdanie sa tohto práva za absolútne neúčinné.

II. Nedodržanie kontradiktórneho postupu pri výsluchu svedkov, ktorí nie sú vo vzťahu k obvinenému osobami uvedenými v ustanovení § 130 Trestného poriadku, nie je samo o sebe dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi. Okrem nedodržania kontradiktórneho postupu pri vykonávaní výsluchov svedkov je potrebné tieto považovať za úkony inak vykonané v súlade so zákonom a nemožno ich považovať za nulitné už v tomto štádiu konania. Nedodržanie kontradiktórnosti sa môže „naplno“ prejaviť až v súdnom konaní, a preto ako podklad na podanie obžaloby a jej prijatie súdom na ďalšie konanie je možné tieto dôkazné prostriedky akceptovať.

Pre svedkov, ktorí nie sú vo vzťahu k obvinenému osobami uvedenými v ustanovení § 130 Trestného poriadku, platí všeobecná povinnosť svedčiť podľa § 127 Trestného poriadku, bez možnosti odprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku, a preto nie je na mieste už v tomto štádiu konania - predbežné prejednanie obžaloby, prejudikovať a predpokladať, že takíto

svedkovia na hlavnom pojednávaní odmietnu vypovedať, zmenia výpovede, zomrú, alebo sa na hlavné pojednávanie nedostavia.

príloha: uznesenie KS ZA sp. zn. 1To/90/2009

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom 11. augusta 2009 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín uznesením, sp. zn. 2T/26/2009 z 3.6.2009 postupom podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. odmietol obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Dolnom Kubíne, sp. zn. Pv 99/2009 z 22.5.2009 a vec vrátil prokurátorovi pre závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že orgány činné v trestnom konaní porušili právo obvineného na obhajobu. V predmetnej veci boli výsluchy svedkov vykonané bez toho, aby bol obvinený upovedomený o ich vykonaní, čím mu bola reálne odňatá možnosť na výkon jeho práva na obhajobu. Súd svedecké výpovede týchto svedkov vyhodnotil ako nulitné, pretože ich nemožno považovať za dôkazy získané zákonným spôsobom. Za nezákonný postup, majúci charakter závažného procesného pochybenia v zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por., považoval okresný súd i to, že obvinený nemal možnosť počas prípravného konania nazerať do spisu, pretože o tomto práve nebol v zmysle § 69 Tr. por. poučený, ako i skutočnosť, že obvinený vyhlásil pri prvom výsluchu, že sa vzdáva práva preštudovať spis po skončení vyšetrovania, hoci vyšetrovanie ešte nebolo skončené a po tomto vyhlásení boli zabezpečené ešte ďalšie dôkazy.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť okresný prokurátor. V písomnom odôvodnení sťažnosti uviedol, že právny záver okresného súdu vyslovený v napadnutom uznesení nemá oporu v ustanoveniach Trestného poriadku. Ustanovenie § 213 Tr. por. jasne hovorí o možnosti povolenia účasti obvineného na vyšetrovacích úkonoch, za súčasného splnenia ďalej formulovaných podmienok určených demonštratívnym výpočtom. Z citácie tohto ustanovenia je jednoznačne zrejmé, že obvinený o účasť na úkone alebo výsluchu svedka musí požiadať a v žiadnom prípade si jeho účasť na úkonoch nemožno vynučiť. Z obsahu zápisnice o výsluchu obvineného je jednoznačne zrejmé, že obvinený sa tohto práva výslovne vzdal. Potom je logické, že policajti ho následne neupovedomili, kedy plánuje ďalšie úkony – výsluchy svedkov vykonať. Podľa jeho názoru neobstojí ani právny záver, že došlo k porušeniu čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva implicitne vyplýva, že odsúdenie môže byť založené na prečítaných výpovediach svedkov z prípravného konania, ak výsluch bol prevedený v súlade s čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru a výsluch svedka na hlavnom pojednávaní, na ktoré má obvinený právo, nemôže byť vykonaný napr. z dôvodu, že svedok zomrel, alebo je nedosiahnuteľný, či odoprel vypovedať. S čítaním sa možno uspokojiť aj v prípade, ak s tým obvinený súhlasí. Poukázal na to, že význam zásady bezprostrednosti Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil v rozsudku Kostovski v. Holandsko, kde jednoznačne vyslovil záver, že použitie výpovede vykonanej vo fáze prípravného konania neodporuje čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru, ak boli rešpektované práva obvineného na obhajobu, ktoré práva spravidla vyžadujú poskytnutie primeranej a dostatočnej možnosti obvinenému popierať usvedčujúce svedectvá a vypočúvať svedka v čase výsluchu alebo neskôr. Uviedol, že z vyšetrovacieho spisu je dostatočne preukázané, že práva obvineného v hore naznačenom smere v žiadnom prípade porušené neboli. Takisto neboli porušené ani iné jeho práva prislúchajúce mu v zmysle ustanovení Trestného poriadku. Obvinený bol vyrozumieť o obsahu uznesenia o vznesení obvinenia, mal právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu, k dôkazom, mal právo navrhnúť vykonanie dôkazov, právo preštudovať spis, právo zúčastniť sa na výsluchoch svedkov, právo zvoliť si obhajcu... Obvinený sa vyjadril vo svojom výsluchu a iné práva si dobrovoľne neuplatnil. Ak svoj názor v priebehu trestného konania zmení, v zmysle zákona mu to bude umožnené. To platí tak v prípade, keď sa obvinený vzdá práva na verejný súdny proces v rámci konania o dohode o vine a treste podľa § 232 ods. 1 a nasl. Tr. por., ako i v prípade, keď súd vydá trestný rozkaz podľa § 353 ods. 1 Tr. por. a obvinený nevyužije svoje právo a nepodá proti nemu v zákonnej lehote riadny opravný prostriedok, v zmysle poučenia súdu. Logicky sa potom ani v jednom z týchto konaní zásada ústnosti a bezprostrednosti v konaní pred súdom neuplatní, keďže oprávnený sa prejavením svojej vôle tohto vzdal. Naznačený právny názor okresného súdu považuje za neprijateľný i v kontexte so zásadou uvedenou v § 2 ods. 2 Tr. por., a to pokiaľ ide o výsluchy svedkov, ich opakovanie a „nútenie“ ich k opätovnej výpovedi k tým istým okolnostiam, ku ktorým už minimálne raz vypovedali, najmä v prípadoch závažných trestných činov súvisiacich s osobnou slobodou svedkov, čo je taktiež jednoznačne v rozpore s významom a účelom trestného konania zahrnutého v ustanovení § 1 Tr. por. Okrem toho pri takomto široko poňatom práve obvineného na obhajobu, by neprítomnosť obvineného, ak miesto jeho pobytu je neznáme, znamenala nevykonávanie výsluchov svedkov, čo môže trvať nielen niekoľko týždňov či mesiacov, ale aj rokov, z čoho potom logicky vzíde už len záver, že svedkovia si pre odstup nebudú prežiť udalosti dobre pamätať, čo pre inak známeho páchatel'a trestného činu môže znamenať len výhodu. Na základe hore uvedených skutočností, keďže práva obvineného neboli v zmysle citovaných právnych noriem nijako dotknuté, či priamo porušené, navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu

predchádzalo, a tak zistil, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná, hoci niektoré jeho argumenty možno akceptovať.

Krajský súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Výrok o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi na došetrenie zodpovedá stavu veci a zákonu, hoci podľa názoru krajského súdu je odmietnutie obžaloby v posudzovanej veci opodstatnené len z dôvodu závažných procesných nedostatkov spočívajúcich v neumožnení realizácie práv prináležiacich a vyplývajúcich obvinenému z ustanovení § 208 a § 69 Tr. poriadku.

Krajský súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že neumožnenie práva preštudovať spis po skončení vyšetrovania v spojení s nepoučením obvineného o jeho práve nazerať do spisu podľa § 69 Tr. por. vykazuje znaky takého závažného procesného pochybenia, ktoré samo osebe odôvodňuje postup podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku.

Podľa § 208 ods. 1 veta prvá až tretia Tr. por., **ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, jeho splnomocnencovi alebo opatrovníkovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania; týchto práv sa môžu tieto osoby výslovne vzdať, o čom musia byť poučené.** Ak nejde o konanie podľa § 204 ods.1 Tr. por., obvineného a obhajcu upozorní policajt na práva podľa prvej vety najmenej tri dni vopred. Túto lehotu možno s ich súhlasom skrátiť.

Podľa § 208 ods. 2 Tr. por. **o úkonoch, využití alebo odmietnutí práv podľa § 208 ods. 1 Tr. por. vykoná policajt záznam do spisu.**

Podľa § 34 ods. 4 Tr. por. **orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.**

Vychádzajúc zo súdnej praxe (ASPI 82/2008), právo na preštudovanie celého spisového materiálu po skončení vyšetrovania zakotvené v ustanovení § 208 Tr. por. je významnou súčasťou práva obvineného na jeho obhajobu. To vyplýva aj z rozsahu oprávnení obvineného a ďalších osôb uvedených v citovanom zákonom ustanovení vrátane práva podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, čo musí byť uvedené v zázname o preštudovaní spisu. Tento inštitút slúži zároveň aj na preverenie procesného postupu vo vyšetrovaní a citelne napomáha naplneniu zásady zistenia skutkového stavu v takej kvalite, ktorá vylučuje dôvodné pochybnosti. Preto významu tohto inštitútu musí zodpovedať aj prístup orgánov činných v trestnom konaní a súdu tak, aby bol reálne v plnom rozsahu naplnený, čo sa v danom prípade nestalo.

V danom prípade orgán činný v trestnom konaní (policajt - vyšetrovateľ) svojím postupom neposkytol obvinenému reálnu možnosť uplatniť jeho zákonné právo vyplývajúce mu z ustanovenia § 208 Tr. poriadku.

Vo všeobecnosti možno povedať, že jednotlivé zákonom deklarované práva nie je možné realizovať bez „súčinnosti“ a aktívneho konania orgánov činných v trestnom konaní (súdu), ktoré sú povinné ich realizáciu umožniť spôsobom zodpovedajúcim a predpokladaným zákonom, pričom je len na subjekte, ktorému uvedené právo prináleží, či toto využije alebo nie. Jednotlivé úkony smerujúce k umožneniu realizácie týchto práv (t.j. upovedomenia, oznámenia a pod.) preto musia byť špecifikované a konkretizované, čo do miesta, času, resp. inej konkretizácie, pričom okamih tejto konkretizácie – upovedomenie musí bezprostredne predchádzať momentu, v ktorom to-ktoré právo možno reálne využiť. Uvedenému nasvedčuje i znenie ustanovenia § 208 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého je povinnosť policajta umožniť obvinenému a osobám tam uvedeným preštudovanie spisu viazaná na čas – okamih, keď považuje vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky postačujúce na podanie návrhu na obžalobu, či iné rozhodnutia.

Je v rozpore nielen s citovaným zákonným ustanovením, ale i so zásadami logiky, aby uvedenú povinnosť – umožnenie preštudovania spisu, mohol policajt splniť v skoršom – prvotnom štádiu trestného stíhania, z ktorého dôvodu potom všeobecné zákonné poučenie dané pri prvom procesnom úkone príslušnému subjektu nemožno považovať za reálne umožnenie realizácie tohto práva. Poučovacia povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu týkajúca sa obvineného sa vzťahuje na všetky štádiá trestného konania, pričom obvinený musí byť vždy poučený o tých právach, ktoré mu v danom štádiu trestného konania prináležia. V každom prípade však treba rozlišovať **všeobecné poučenie** dané pri prvom kontakte – pri prvom procesnom úkone poučovaným subjektom **od dania možnosti na uplatnenie týchto práv**, ktorou vlastne dochádza k zrealneniu (uskutočneniu) toho, čo bolo v rámci všeobecného poučenia len formálne deklarované. **Pokiaľ v čase dania všeobecného poučenia nie je možné právo, na ktoré sa poučenie vzťahovalo, využiť, nemožno sa ho ani vzdať.**

Na tomto mieste je potrebné si uvedomiť, že tak využitie ako i vzdanie sa procesných práv je viazané k určitému okamihu a termínu. Vzdanie sa práva predtým, ako ho možno reálne uplatniť, považuje krajský súd za predčasné a tým i právne neúčinné. Vyhlásenie poučovaného subjektu, ktorým sa vzdáva práva, uplatnenie ktorého je podmienené istými skutočnosťami, ktoré nastanú niekedy neskôr, nemôže poučujúci subjekt v tomto štádiu konania ani prijať a tým sa zbaviť povinnosti, ktorá mu v súvislosti s umožnením uplatnenia tohto práva vzniká. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že ani prípadná snaha o zrýchlenie trestného stíhania nemôže byť na ujmu uplatnenia práv obvineného, či iného subjektu trestného konania.

V predmetnej veci sa obvinený I. T. vzdal práva na preštudovanie spisu už 19.4.2009, v deň, kedy mu bolo oznámené obvinenie a kedy bol prvýkrát vypočutý,

pričom všetky podstatné procesné úkony boli vykonané až po jeho výsluchu. Policajt vykonávajúci skrátené vyšetovanie logicky i právne nemohol už pri prvom procesnom úkone považovať skrátené vyšetovanie za skončené, pričom k dispozícii nemal ani žiadne jeho výsledky (výsluchy svedkov vykonal neskôr), a preto nemohol v tomto štádiu konania postupovať podľa § 208 ods. 1 Tr. poriadku.

Ak sa teda obvinený vzdal práva v čase, keď dokonca nebol ešte ani vypočutý, ide o vzdanie sa práva na preštudovanie spisu absolútne neúčinné a irelevantnosť takéhoto vyjadrenia obvineného znásobuje aj tá skutočnosť, že policajt obvinenému neoznámil dátum, čas a miesto, kedy mienil umožniť preštudovanie spisu. Obvinený sa môže právne účinne vzdať práva na preštudovanie spisu až potom, ako mu bol oznámený **dátum, čas a miesto vykonania tohto úkonu** a v okamihu, keď policajt **považuje skrátené vyšetovanie za skončené** a jeho výsledky za postačujúce...

V danom prípade sa tak nestalo, a preto došlo k porušeniu ustanovenia § 208 ods. 1 Tr. poriadku.

S právom na obhajobu úzko súvisí i právo obvineného nazerať do spisu v zmysle § 69 Tr. poriadku. Právo na prístup k spisu, ktoré je *expressis verbis* zakotvené v ustanovení § 69 Tr. por., možno implicitne vyvodiť i z čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru (t.j. z práva obvineného mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby), ktorý obvinenému priznáva právo mať k dispozícii na účely preukázania svojej neviny alebo zníženia trestu všetky významné skutočnosti, ktoré zozbierali alebo mohli zozbierať kompetentné orgány.

V danom prípade obvinenému nebolo dané ani len všeobecné poučenie o tomto jeho práve vyplývajúcom mu z ustanovenia § 69 Tr. poriadku.

Na týchto porušeníach práva obvineného na obhajobu nemení nič ani argumentácia prokurátora prezentovaná v jeho sťažnosti.

Pokiaľ ide o ďalší dôvod vrátenia veci prokurátorovi na došetrenie, spočívajúci v reálnom odňatí možnosti na výkon práva obvineného na obhajobu, ku ktorému odňatiu malo dôjsť tým, že v predmetnej veci boli výsluchy svedkov vykonané bez toho, aby bol obvinený o ich vykonaní riadne upovedomený, v dôsledku čoho sú tieto výpovede nulitné, pretože ich nemožno považovať za dôkazy získané zákonným spôsobom, s týmto sa krajský súd za danej situácie ako s dôvodom na odmietnutie obžaloby nestotožnil.

Čo sa týka výkladu a poňatia práva obvineného na obhajobu v súvislosti s aplikáciou § 213 Tr. por., krajský súd odkazuje na to, čo, opierajúc sa o Dohovor, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva i rozhodnutia krajského súdu, uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa. Krajský súd k tomuto aj s ohľadom na zameranie sťažnosti prokurátora poznamenáva i nasledovné.

Policajt pri výsluchu obvineného, vykonanom 19.4.2009, tohto poučil aj podľa § 213 Tr. por. o tom: „že policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu vypočúvaným svedkom klásť otázky (v prípade, že je predpoklad, že ich výsluch nebude možný v konaní pred súdom“.

Po takomto poučení obvinený prehlásil: „Vzdávam sa práva účasti na iných výsluchoch svedkov.“ (č. 1. 4).

Takéto vyjadrenie obvineného nemôže zbaviť a ani nezbavilo policajta povinnosti **riadne upovedomiť** obvineného o úkone, v tomto prípade o vykonaní výsluchov svedkov – M. M., E. M. a J. M., pretože táto povinnosť policajtovi vyplýva priamo zo zákona (§ 34 ods. 4 Tr. por., § 213 Tr. por., § 263 ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. por.).

Obvinený, resp. jeho obhajca, musí mať vždy reálnu možnosť realizovať svoje právo na obhajobu a je len na ňom, či ho využije. Tu si treba uvedomiť, že obvinený môže realizovať svoje právo na obhajobu – vyjadrené jeho účasťou na výsluchu svedka a možnosťou klásť mu otázky, až potom, ako bol riadne upovedomený o čase a mieste vykonania výsluchu konkrétneho svedka.

Iba všeobecné poučenie obvineného podľa § 213 Tr. por. je nedostatočné na to, aby sa obvinený mohol právne účinne vzdať práva účasti na výsluchoch vypočúvaných osôb, pretože nezohľadňuje povinnosť policajta, vyplývajúcu mu z ustanovenia § 213 ods. 3 Tr. por., ktorú musí aplikovať vo vzťahu k obvinenému, ktorý nemá obhajcu, a nezohľadňuje ani povinnosť podľa § 263 ods. 3 písm. a), ods. 4 Tr. poriadku. Spomenuté zákonné ustanovenia spolu úzko súvisia a musia byť aplikované v jednote a nie izolovane. Iba tak totižto možno docieľiť, aby výsluch svedka bol súladný nielen s našim Trestným poriadkom, ale aj s Dohovorom.

Policajt preto musí obvinenému včas – v primeranom predstihu oznámiť dátum, čas a miesto vykonania úkonu a meno svedka, ktorého bude vypočúvať. Až po takomto upovedomení sa môže obvinený právne účinne vzdať práva účasti na výsluchu už konkrétneho svedka.

Krajský súd pripomína, že **obvinený musí mať primeranú a dostatočnú možnosť poprieť výpoveď svedka. Vывodzovať právne dôsledky z výpovede svedka, ktorému obvinený nemohol klásť otázky, ktorého nemohol vypočúť alebo dať vypočúť, je neprípustné, pretože jeho právo na obhajobu by bolo skrátené takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný z čl. 6 Dohovoru** (vec Unterpetinger verzus Rakúsko - rozsudok z 24. novembra 1986, vec Kostovski verzus Holandsko - rozsudok z 20. novembra 1999, vec Luca verzus Taliansko - rozsudok z 27. februára 2001, vec Craxi verzus Taliansko - rozsudok z 5. decembra 2002, a ďalšie, vid' aj uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5To/9/2008 či rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1Tpo/17/2008, sp. zn. 1To/82/2008, sp. zn. 1To/17/2009).

Krajský súd v súvislosti s ustanovením § 213 Tr. por. uzatvára, že výpovede svedkov M: M., E. M. a J. M. nebude možné v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní prečítať postupom podľa § 263 ods. 3 Tr. por., nakoľko neboli vykonané kontradiktórne a obvinený nebol **riadne upovedomený** o dni, čase a mieste vykonania týchto úkonov; preto sa ani nemohol právne účinne vzdať práva účasti na výsluchoch menovaných svedkov.

Nakoľko však ide o „obyčajných“ svedkov a nie svedkov, ktorí sú vo vzťahu k obvinenému osobami uvedenými v ustanovení § 130 Tr. por., platí pre nich všeobecná povinnosť svedčiť podľa § 127 Tr. por., bez možnosti odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Tr. por., a preto nemožno už v tomto štádiu konania (predbežné prejednanie obžaloby) prejedikovať a predpokladať, že „obyčajní“ svedkovia na hlavnom pojednávaní odmietnu vypovedať, zmenia výpovede, zomrú, alebo sa na hlavné pojednávanie nedostavia.

Okrem nedodržania kontradiktórneho postupu pri vykonávaní výsluchov menovaných svedkov boli tieto inak vykonané v súlade so zákonom a nemožno ich považovať za nulitné už v tomto štádiu konania. Nedodržanie kontradiktórnosti sa totižto „naplno“ môže prejaviť až v súdnom konaní, a preto ako podklad na podanie obžaloby a jej prijatie súdom na ďalšie konanie je možné tieto dôkazné prostriedky akceptovať. Tu si však treba uvedomiť, že prokurátor sa s takýmito dôkaznými prostriedkami vystavuje riziku „zrútenia“ obžaloby, ak nastane niektorá zo situácií uvedených v § 263 ods. 3 Tr. poriadku.

V súvislosti s konštatovaním (ne)zákonnosti výsluchov svedkov ako dôvodu na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie krajský súd ďalej dodáva, že účelom preskúmania obžaloby nie je riešiť otázku viny obvineného rozborom a zhodnotením dôkazov spôsobom ako na hlavnom pojednávaní. Podľa obsahu spisu však treba hodnotiť výsledky prípravného konania z toho hľadiska, či odôvodňujú postavenie obvineného pred súd (V 10/1980). Vrátenie veci prokurátorovi je opodstatnené vždy vtedy, keď súd nemá vzhľadom na priebeh a výsledky prípravného konania dostatočný a spoľahlivý podklad na riešenie základnej otázky, či je obvinený postavený pred súdom dôvodne. Ak ide o taký nedostatok, ktorý nie je prekážkou pre záver o dôvodnosti obžaloby a ktorý sa dá odstrániť v konaní pred súdom, nie je namieste vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie.

Dôkazná núdza spôsobená nepoužiteľnosťou usvedčujúcich dôkazov zaobstaraných v prípravnom konaní vedie v konaní pred súdom k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku. K odmietnutiu obžaloby podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. by podľa názoru krajského súdu dôkazná núdza mohla viesť vtedy, ak by bola absolútna, t.j. ak by neexistoval ani jediný zákonným spôsobom získaný dôkazný prostriedok odôvodňujúci postavenie obvineného pred súd, resp. podstatný usvedčujúci dôkaz, o ktorý sa opiera obžaloba, by bol získaný nezákonne. **Unesenie dôkazného bremena a „udržanie obžaloby“ je v každom prípade úlohou**

prokurátora, ktorý by už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní mal dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť.

V predmetnej veci boli podkladom na podanie obžaloby samousvedčujúca sa výpoveď obvineného I. T., ktorý sa ku skutku kladenému mu za vinu v celom rozsahu priznal a spáchanie skutku oľutoval (č.l. 4-5 spisu), a výpovede troch svedkov (poškodenej M. M.; svokry poškodenej – E. M. a svokra poškodenej – J. M.). Obvinený i títo svedkovia boli k veci vypočutí v ten istý deň (19.4.2009), pričom výsluchy svedkov nasledovali za výsluchom obvineného.

V štádiu predbežného prejednávania obžaloby ide o dostatočné a presvedčivé množstvo dôkazných prostriedkov potvrdzujúcich dôvodnosť podania obžaloby, a preto si krajský súd neosvojil argumenty súdu prvého stupňa o vrátení veci prokurátorovi aj z dôvodu „nezákonného získania dôkazov – výpovedí svedkov“. Preto ich krajský súd považuje v tomto štádiu konania za zákonné, bolo vysvetlené vyššie.

Podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. samosudca obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

V predmetnej veci bolo závažným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, keď mu nebolo **riadnym spôsobom** umožnené rozhodnúť sa, či využije právo na preštudovanie spisu, a keď nebol **kompletne poučený**, a to aj o práve na nazretie do spisu.

Preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, 11. augusta 2009

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 10/09

O úkladnú vraždu pôjde spravidla vtedy, ak ide o vraždu na objednávku, keď bola sľúbená odmena za vykonanie činu, alebo keď páchatel' odmenu dôvodne očakáva, alebo keď ide o premyslený prípad vraždy, pri ktorej má páchatel' v úmysle získať majetkový prospech bezprostredne alebo dodatočne, napr. vo forme dedičstva po zavraždenom alebo vyplatenia poistnej sumy. Na rozdiel od vraždy (§ 145 Trestného zákona), pri úkladnej vražde (§ 144 Trestného zákona) pôjde o prípady zložitejšie na prípravu, vyžadujúce si určitý predchádzajúci plán a koordináciu v čase priestore i prostriedkoch. Takýto postup páchatel'a musí vždy smerovať k cieľu usmrtiť obeť za každú cenu, ako následok predchádzajúcej prípravy, či už ako akt pomsty, nenávisti, žiarlivosti alebo zisťnosti.

príloha: rozsudok KS ZA sp. zn. 1To/154/2008

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Márie Urbanovej na verejnom zasadnutí konanom 4. februára 2009 prejednal odvolanie podané obžalovaným V. D. proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. **obžalovaného V. D.**, nar. v Žiline, bytom č., okres Žilina,

u z n á v a z a v i n n é h o , ž e

dňa 4.11.2006 asi o 19.00 h., v úmysle získať peniaze, násilím vnikol do rodinného domu č., v obci patriacemu A. O., nar., tak, že pomocou rebríka vyšiel ku chodbovému oknu, rozbil ho pripravenou drevenou latou, ktorou veľkou intenzitou a prudkosťou viackrát, a to najmenej trikrát, udieral do oblasti hlavy v spálni ležiacu poškodenú v úmysle ju usmrtiť, spôsobiac jej trieštivé vpáčivé zlomeniny v strede čelovej kosti, trieštivé zlomeniny oboch predných lebečných jám, roztrhnutie podlebnice a vnútrolebkové poranenia, na následky ktorých bezprostredne nato zomrela a pri jej obrane jej spôsobil ďalšie rozsiahle poranenia, a to zlomeninu ľavej hornej končatiny v oblasti lakťa, tržnozmliažené rany, rozsiahle poranenia oboch očí, zlomeninu nosa a tváre a potom jej z uzamknutej skrine odcudzil peňažnú hotovosť vo výške najmenej 59.000,- Sk (päťdesiatdeväťtisíc Sk) – 1.958,44 Eur (tisícdeväťstopäťdesiatosem eur a štyridsaťštyri centov),

t e d a

úmyselne usmrtil chránenú osobu – osobu vyššieho veku a konal tak v úmysle získať majetkový prospech,

č í m s p á c h a l

obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), e) Tr. zák.

Z a t o h o o d s u d z u j e

podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. a § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere **23 (dvadsaťtri) rokov**.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody **z a r a d' u j e** do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému V. D. **u k l a d á** ochranný dohľad na **1 (jeden) rok**.

Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Tr. Zák. obžalovaný bude povinný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody jedenkrát v kalendárnom týždni osobne sa hlásiť u probačného a mediáčného úradníka, okresnému súdu v mieste svojho pobytu.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. **u k l a d á** obžalovanému V. D. **povinnosť nahradit' škodu poškodenej A. K., nar. v Žiline, trvale bytom, okres Žilina, vo výške 2.742,35 Eur (dvetisíc sedemstoštyridsať dva eur a tridsať päť centov) - 82.616,- Sk (osemdesiat dvatisíc šesťstošesnať Sk)**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný V. D. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. c), d), f) Tr. zák., pre skutok, že

z dôvodu premysleného motívu odcudzenia finančných úspor svojej tete A. O., nar.1930, dňa 4.11.2006 asi o 19.00 h. násilím vnikol do jej rodinného domu č. 4 v obci, tak, že pomocou rebríka vyšiel ku chodbovému oknu, rozbil ho pripravenou drevenou latou, ktorou veľkou intenzitou a prudkosťou viackrát, a to najmenej trikrát, udieral do oblasti hlavy v spálni ležiacu poškodenú v úmysle ju usmrtiť, spôsobiac jej trieštivé vpáčivé zlomeniny v strede čelovej kosti, trieštivé zlomeniny oboch predných lebečných jám, roztrhnutie podlebnice a vnútrolebkové poranenia, na následky ktorých bezprostredne nato zomrela a pri jej obrane jej spôsobil ďalšie rozsiahle poranenia, a to zlomeninu ľavej hornej končatiny v oblasti lakťa, tržnozmliažené rany, rozsiahle poranenia oboch očí, zlomeninu nosa a tváre

a potom jej z uzamknutej skrine odcudzil peňažnú hotovosť vo výške najmenej 59.000,- Sk.

Za tento trestný čin mu okresný súd uložil podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 47 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 48 ods. 3 písm. a), b) Tr. zák. súd prvého stupňa obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť škodu poškodenej A. K. vo výške 82.616,- Sk.

Proti výroku o vine a treste rozsudku okresného súdu podal riadne a včas odvolanie obžalovaný, ktoré obhajca odôvodnil okrem iného nasledovne: „Rozhodujúcim dôkazným prostriedkom pre vyslovenie viny obžalovaného zo spáchania skutku bolo jeho priznanie v prípravnom konaní v rámci výpovede 21.2.2007 a následnej previerke výpovede na mieste samom pri výsluchu pred sudcom pri rozhodovaní o väzbe 23.2.2007, v rámci výpovede obvineného pred vyšetrovateľom 21.3.2007 a počas rekonštrukcie činu 13.6.2007. Vo všetkých týchto výpovediach obžalovaný takmer zhodne popísal spáchanie skutku. Zabezpečenie ostatných dôkazov v rámci vyšetrovania vyplývalo len z horeuvedených výpovedí obžalovaného. Následné popieranie spáchania skutku obžalovaným na hlavnom pojednávaní považoval súd za účelové. S právnou kvalifikáciou súdeného skutku ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. c), d), f) Tr. zák. sa nestotožňujem, nakoľko je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Páchateľ úkladnej vraždy podľa § 144 Tr. zák. musí iného usmrtiť s vopred uváženou pohnútkou. Takáto vopred uvážená pohnútko nebola v konaní preukázaná a ani po subjektívnej stránke obžalovaného voči poškodenej neexistovala. Neexistovali medzi nimi spory, nenávisť, či iná okolnosť, ktorá by privodila pohnútku u obžalovaného usmrtiť úkladnou vraždou svoju tetu, s ktorou, ako bolo preukázané, mal dobré vzťahy. Zámerom obžalovaného bolo nepochybne odcudziť svojej tete finančné úspory. V kritický deň 4.11.2006 pricestoval autobusom o 18.30 h. do obce k domu svojej tety. So sebou nemal žiadny predmet, ktorý by bol spôsobilý k spáchaniu vraždy. Po zistení, že dom je zamknutý a nesvieti sa v ňom, vzhľadom na ešte len večerný čas, domnieval sa, že teta nie je doma, ale pravdepodobne v kostole, kde pravidelne chodievala. Ako vyplýva z výpovedí obžalovaného, pokúsil sa dostať do domu formou rebríka cez zadnú časť domu, avšak sieťku na okne, cez ktorú chcel vniknúť dnu, sa mu nepodarilo odtrhnúť. Prešiel preto s rebríkom k príľahlej strane domu, na dvore našiel drevenú latu, ktorou rozbil sklo na okne, cez ktoré vošiel dnu. Tento skutkový dej je v rozpore s názorom súdu, podľa ktorého si obžalovaný vopred dobre uvážil usmrtenie A. O., keď si vopred premyslel predmet, ktorý bude spôsobilý túto usmrtiť. Ako vyplýva z výpovede obžalovaného, A. O. napadol, až keď bol vyrušený pri hľadaní peňazí v skrini, čo ho šokovalo, keďže nepredpokladal, že sa táto v byte nachádza. V priebehu trestného konania nebol preukázaný opak, že by obžalovaný najskôr nebohú zavraždil, aby sa potom zmocnil peňazí. Pokiaľ ide o právnú kvalifikáciu konania podľa § 144 ods. 2 písm. c) Tr. zák., t. j. že sa obžalovaný skutku dopustil závažnejším spôsobom konania – vlámaním v zmysle §

138 písm. e) Tr. zák. Podľa nášho názoru vlámanie ako závažnejší spôsob konania nemožno aplikovať k skutkovej podstate trestného činu vraždy, resp. úkladnej vraždy. Podľa záveru znaleckého posudku, pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, znalci nenavrhli uložiť ani žiadne iné opatrenia. Poukazujem na prvotnú výpoveď obžalovaného 21.2.2007, v ktorej okrem iného uviedol, že po spáchaní skutku mal slabú chvíľku, nad všetkým rozmýšľal, chcel spáchať samovraždu a dokonca napísal 4 listy na rozlúčku. Zrejme pod tlakom vnútorných psychických procesov a svedomia obžalovaný vo všetkých výpovediach v prípravnom konaní sa ku skutku v plnom rozsahu priznal a detailne popisoval jeho spáchanie. Jeho priznanie bolo rozhodujúcou okolnosťou pre vykonávanie ďalších dôkazov v rámci vyšetrovania, ktorých vodítkom bola výpoveď obžalovaného, na čom nemení nič ani okolnosť, že v konaní pred súdom obžalovaný skutok popieral. Vychádzajúc z uvedeného sú tu nepochybné okolnosti, svedčiace o možnosti nápravy obžalovaného po vykonaní trestu odňatia slobody. Časový odstup 15 rokov medzi spáchaním predchádzajúcich trestných činov, ako aj záver znalcov, že pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, vyvracia podmienku podľa § 47 ods. 1 písm. a) v tom, že uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, vyžaduje účinná ochrana spoločnosti. Navrhujem, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008 a rozhodol tak, že obžalovaného V. D. uzná vinným z trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. a uloží mu trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby“.

Na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní na Krajskom súde v Žiline doplnil obžalovaný odvolanie vyjadrením, že pokiaľ na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom poprel spáchanie skutku: „bol to len jeho prejav vzdoru voči zmene právnej kvalifikácie na úkladnú vraždu“.

K odvolaniu sa vyjadril prokurátor tak, že: „Rozsudok okresného súdu považujem za správny vo všetkých jeho výrokoch. Súd prvého stupňa správne posúdil konanie obžalovaného ako úkladnú vraždu, a taktiež aj v súlade so zákonom mu uložil doživotný trest odňatia slobody. Priznanie obžalovaného na dnešnom verejnom zasadnutí, považujem za formálne a neakceptovateľné, vynútené tou situáciou, že mu bol uložený doživotný trest odňatia slobody. S ohľadom k tomu takéto priznanie nemá význam pre samotné rozhodnutie o treste“.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania, uvedené v ust. § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného postupu - § 2 ods. 7, práva na obhajobu - § 2 ods. 9, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 a rovnosti

strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14 Tr. por. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

* * *

Krajský súd po vyhodnotení dôkazov, vykonaných pred okresným súdom a po doplnení dokazovania, priamo odvolacím súdom na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že:

obžalovaný po tom, ako ho 28.10.2006 „vyhodila“ z domu družka J. Š., navštívil svojho bratranca A. B., u ktorého býval až do 30.10.2006. Dňa 30.10.2006 sa v ranných hodinách stretol s A. O., od ktorej si požičal 2.000,- Sk. Hneď na to sa za tieto peniaze ubytoval v ubytovni Remy v Žiline. Keď mu dochádzali peniaze, rozhodol sa urobiť nejakú „zlodejinu“, hoci aj u tety Milky, ako každý prezýval A. O.. Preto už 3.11.2006 zobral z miestnosti upratovačiek v ubytovni Remy gumené rukavice a 4.11.2006 po tom, ako celý deň popíjal piva, odišiel o 18.30 h. autobusom zo Žiliny do Po príchode k domu A. O. našiel vo dvore rebrík a drevenú latu a cez okno, ktoré rozbil, sa dostal do domu. Tu prehľadával skrine s úmyslom nájsť peniaze a keď ho vyrušila A. O., najmenej 3-krát ju udel latou do oblasti hlavy. Keď našiel peniaze (59.000,- Sk), tieto zobral a z domu odišiel. Časť peňazí minul v erotickom salóne, časť si zobral do Čiech, keď tam odišiel pracovať. Poškodená A. O., po napadnutí obžalovaným, utrpela vážne smrteľné zranenia, ktorým v nočných hodinách podľahla.

* * *

Obžalovaný V. D. sa počas trestného konania viackrát vyjadril k súdenému skutku.

V prípravnom konaní

- pri výsluchu pred vyšetrovatelkou 21.2.2007 (č. l. 28-35)
- pri previerke výpovede na mieste 21.2.2007 (č. l. 40-53)
- pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie 23.2.2007 (č. l. 13-16)
- pri výsluchu pred vyšetrovatelkou 21.3.2007 (č. l. 36-39)
- pri rekonštrukcii 13.6.2007 (č. l. 465-502) a v

konaní pred súdom

- na hlavnom pojednávaní 6.8.2008 (č. l. 978-981)
- na verejnom zasadnutí pred krajským súdom 4.2.2009 (č. l. 1214-1217)

Obžalovaný sa v šiestich z celkovo siedmich vyjadrení v rámci trestného konania ku skutku **priznal**. Jediný krát poprel spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom.

Krajský súd vyhodnotiac výpovede, vyjadrenia a tvrdenia obžalovaného jednotlivo i v súhrne a v spojení aj s ďalšími dôkazmi, dospel k záveru, že priznávajúce sa vyjadrenia obžalovaného sú pravdivé a vierohodné. Obžalovaný v nich opísal priebeh samotného útoku voči poškodenej a časový sled udalostí pred i po čine kompletne, úplne, zrozumiteľne a mimoriadne detailne. Tieto jeho vyjadrenia sú v absolútnom súlade s ďalšími usvedčujúcimi dôkazmi, a preto ani krajský súd, podobne ako súd prvého stupňa, nemá žiadne ani tie najmenšie pochybnosti o tom, že súdený skutok spáchal práve obžalovaný V. D..

Pokiaľ obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom poprel spáchanie skutku, zmenu výpovede logicky vysvetlil pred krajským súdom – ako reakciu na zmenu právnej kvalifikácie na úkladnú vraždu. Pred odvolacím súdom však opätovne priznal spáchanie skutku a tento i oľutoval.

Okrem priznania sa obžalovaného je tento zo spáchania skutku usvedčovaný viacerými dôkazmi, zo štruktúry ktorých medzi najdôležitejšie patria výpovede svedkov A. K., A. K. st., A. G., E. K., J. K., Mgr. M. T., M. B., E. K. a ďalej sú to znalecké posudky a viaceré listinné dôkazy.

Svedkyňa A. K. a svedok A. K. – dcéra a zať nebohej, našli poškodenú A. O. ráno 5.11.2006 „ubitú“ na smrť v posteli jej rodinného domu, keď k nej prišli pre kapustu. Svedkovia videli rozbité okno do predsiene, na zemi popadané kvetináče a rebrík opretý o dom. Svedkyňa A. K. si ako poškodená uplatnila v rámci adhézneho konania škodu vo výške 82.616,- Sk.

Zhodne, ako títo svedkovia, vypovedal aj obžalovaný – rebrík oprel o dom, rozbil okno, vošiel dnu a spadol na nejaký stôl s kvetináčmi, čím spôsobil dosť veľký hluk. Poškodenú napadol v posteli. Menovaní svedkovia teda potvrdzujú výpoveď obžalovaného.

Svedkyňa A. G. – upratovačka v ubytovni Remy 3.11.2006 zistila, že jej z „kumbálu“ zmizli zelené gumené rukavice. Obžalovaný V. D. vtedy býval na izbe č. 215. Aj tu je opäť úplná zhoda s výpoveďou obžalovaného, ktorý uviedol: „Dňa 3.11.2006 na ubytovni som išiel do kumbálu upratovačiek, ktorý sa nachádzal oproti mojej izbe a odtiaľ som zobral gumené rukavice zelenej farby, tenšie, hladké na prstoch vrúbkované...“.

Svedkyňa E. K. – recepcná v ubytovni Remy uviedla, že v čase, keď tam bol ubytovaný obžalovaný, našla igelitku, v ktorej videla červenú vetrovku, ktorú predtým nosil obžalovaný V. D. – naposledy ju na ňom videla 5.11.2006. Túto vetrovku potom dala bezdomovcovi, pánovi Kovalčíkovi. Obžalovaný k tejto skutočnosti uviedol, že nosil červenú vetrovku s bielymi pásikmi – mal ju aj na mieste činu. Túto dal po čine do igelitky a nechal za dverami izby, aby ju chyzná na druhý deň vyhodila do kontajnera. Svedkyňa E. K. teda nepochybne potvrdila pravdivosť vyjadrenia obžalovaného ohľadom vetrovky.

Svedkyňa Mgr. M. T., ktorá prevádzkuje erotický podnik Divokí Anjeli v Žiline a **svedkyne M. B. a E. K.**, ktoré v podniku v čase činu pracovali, zhodne potvrdili, že obžalovaný V. D. bol v ich podniku dvakrát a to 5.11.2006 a 8.11.2006, kedy mu poskytli erotické služby, za ktoré zaplatil 16.200,- Sk a 13.000,- Sk. Svedkyne vypovedali súladne s tvrdením obžalovaného, ktorý vysvetlil, že ešte v sobotu 4.11.2006, v ten večer, keď prišiel od tety Milky (nebohá), volal družke, ktorej chcel dať peniaze na vyplatenie dlhu, ale keď mu to zodvihol nejaký muž, našťval sa a na druhý deň išiel do erotického salónu, potom tam bol aj druhý krát a celkom minul asi 25.000,- Sk.

Svedkovia **J. L., J. H., V. Ď. a H. B.** – všetci policajti, úplne a jednoznačne vyvrátili tvrdenia obžalovaného v jedinej výpovedi, kde nepriznal spáchanie činu, spočívajúce v tom, že k priznaniu ho prinútili. Vysvetlili, že obžalovaný sa ku skutku priznal spontánne a nikto na neho nevyvíjal žiadny nátlak. Tým úplne vyvrátili vyvíňujúcu sa výpoveď obžalovaného.

* * *

Za účelom zistenia a ustálenia príčin smrti a mechanizmu vzniku zranení, ako aj ich rozsahu bolo vykonané znalecké dokazovanie, v rámci ktorého znalci z odboru zdravotníctvo – odvetvie súdne lekárstvo – MUDr. Jaroslav Ivan a MUDr. Lívia Jančiová zistili, že bezprostrednou príčinou smrti nebohej A. O. bolo pomliaždenie a prekrvácanie mozgu pri trieštivých vpáčených zlomeninách kosti lebky. Vzhľadom na rozsah a charakter zranení lebky a životne dôležitého orgánu mozgu, zranenia boli od prvopočiatku smrteľné a smrti by nebolo možné zabrániť ani včasnou lekárskou pomocou. Čas smrti stanovili približne o 01.00 h. s odchýlkou +/- 2,8 h. Po utrpení poranenia mozgu sa vyvíjal u nebohej poúrazový opuch mozgu a až tento v konečnom dôsledku spôsobil smrť. Stanoviť presnú dobu, od vzniku zranení po smrť, nebolo možné. Aj znalcami vyššie uvedená doba smrti je len približná. Môže byť zaťažená odchýlkou aj nad uvedený rámec. Vzhľadom na uvedené, pripustili, že k útoku na telo nebohej, ktorý mal za následok jej smrť, mohlo dôjsť 4.11.2006 v čase asi o 19.00 h., ako to uvádzal obžalovaný.

V súvislosti s mechanizmom vzniku zranení, znalci dospeli k záveru, že: „Útok na telo poškodenej bol vedený **veľkou intenzitou a prudkosťou, pričom smeroval na hlavu**. Útočník musel viesť údery veľkou intenzitou, v smere zhora nadol, údery boli vedené na oblasť hlavy, pričom nebohá **sa útoku bránila** a to tak, že si hornými končatinami, vystretými proti útočníkovi a ohnutými v lakt'ových kĺboch chránila hlavu. Nie je možné vylúčiť, že v prvotnej fáze útoku nebohá na posteli sedela a až následne bol útok vedený na ležiace telo. Zranenia hlavy, ktoré mali za následok smrť nebohej A. O., boli spôsobené najmenej tromi údermi tupým, resp. tupohranatým predmetom. Z lokalizácie charakteru a rozsahu zranení možno povedať, že útočník zasiahol hlavu poškodenej prudkým úderom, tupým, resp. tupohranatým predmetom najmenej trikrát a to do oblasti pravej strany čela, do oblasti stredu čela a do oblasti

očí a koreňa nosa. Zranenia v oblasti očí a koreňa nosa, boli spôsobené úderom dlhým, tupým resp. tupohranatým predmetom, ktorého dĺžka výrazne presahovala šírku. Aj ďalšie dve poranenia na hlave a to poranenia na pravej strane hlavy a v strede čela, mohli byť spôsobené úderom takým predmetom. Ostatné poranenia na hlave mohli byť spôsobené tupým predmetom, ale aj rukou – päšťou. Horné končatiny pri bránení sa poškodenej boli zasiahnuté tupým, resp. tupohranatým predmetom najmenej trikrát. Z lokalizácie a charakteru zranení vyplýva, že nebohá sa útoku **bránila**. Možno konštatovať, že zranenia boli spôsobené pevným predmetom, ktorým mohla byť drevená lata“.

Znalci dospeli k záveru, že najskôr vznikli poranenia na horných končatinách a až potom poranenia na hlave, nakoľko po prvom údere, ktorý prerazil lebku a spôsobil poranenie mozgu, poškodená upadla do **bezvedomia** a ďalšiemu útoku sa nebránila. Z uvedeného znalci usúdili, že **útočník pokračoval v útoku na hlavu poškodenej aj v čase, keď sa nebránila**. Všetky popisované zranenia vykazovali známky vitality, teda vznikli na živom tele. Z mnohopočetnosti rozsahu, charakteru a lokalizácie zranení na tele nebohej, mohli konštatovať, že tieto si nebohá A. O. nemohla spôsobiť sama, jednoznačne boli spôsobené inou osobou. Znalci usúdili, že miesto napadnutia a miesto usmrtenia, je zhodné s miestom nálezu mŕtveho tela.

Záveru znalcov sú takmer v absolútnom súlade s tvrdeniami obžalovaného.

„Ked' som tetu Milku udieral latou, sedela na posteli, po prvom údere zodvihla obidve ruky smerom k hlave, akoby si chcela chrániť hlavu, potom si ľahla. Potom som počul, ako sa pohla perina a latou som tetu Milku opäť udrel dvakrát po sebe do oblasti hlavy“.

Aj s ohľadom k výraznej zhode medzi týmito dôkazmi (znalecký posudok a výpoveď obžalovaného), považuje krajský súd usvedčujúcu dôkaznú situáciu za nespochybniteľnú a nezvratnú.

* * *

Okolnosti prípadu a pochybnosti o kvalite duševného zdravia obžalovaného V. D. si vyžiadali potrebu preskúmania jeho duševného stavu znalcami z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia. Nimi podaný posudok poslúžil na posúdenie otázky príčetnosti obžalovaného v čase činu ako jednej zo základných podmienok trestnej zodpovednosti a ako podklad pre úvahy o zákonnosti, primeranosti a spravodlivosti trestu.

Vyšetrením obžalovaného, znalkyne MUDr. Mária Kianičková, MUDr. Dagmar Štrocholcová a PhDr. Stela Jančárová zistili, že v súčasnosti netrpí, v minulosti a ani v čase činu netrpel duševnou chorobou, v zmysle psychózy ani mentálnej retardácie. Ide u neho o psychopaticky štruktúrovanú osobnosť, emočne a afektívne labilnú, dráždivú so sklonom k impulzivite, nezdržanlivosti a absenciou morálnych zábran. V čase činu mohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre

spoločnosť a mohol svoje konanie ovládať. Nezistili u neho závislosť na alkohole, pričom pobyt obžalovaného na slobode, nie je z hľadiska psychiatrického nebezpečný. Ďalej znalkyne uviedli, že u obžalovaného V. D. ide o psychopaticky štruktúrovanú osobnosť, s rysmi abnormity na pozadí disociálneho vývinu. V popredí osobnosti je výrazný sklon k impulzivite, pričom na vrchole impulzivity absentuje schopnosť predvídať dôsledky konania. Veľmi podstatnou osobnostnou črtou je egocentrizmus, zameriavanie sa na vlastné záujmy. U obžalovaného je primárne napĺňanie vlastných potrieb, až potom začína uvažovať nad tým, čo pre iných znamenajú základné životné hodnoty. V prípade obžalovaného nie je rozvinutá oblasť vyšších citov. Absentuje citová rezonancia s inými ľuďmi, schopnosť vcítiť sa do prežívania iných. Významnou osobnostnou črtou obžalovaného je podozrievavosť, vzťahovačnosť voči sociálnemu okoliu, čo súvisí s nedostatočnou kritickosťou úsudku na báze poruchy osobnosti. Porucha osobnosti je definovaná ako abnormita trvalej povahy. V prípade poruchy trpí tak konkrétna osoba, ako aj jej okolie. Takýto stav je liečiteľný, iba ak si to osoba sama uvedomuje a sama sa rozhodne na sebe pracovať, sama sa rozhodne liečiť, teda liečenie zo strany takejto osoby musí byť dobrovoľné, musí to sama chcieť, jedine vtedy je tento stav psychoterapeuticky ovplyvniteľný. Výsledok je ale aj v takomto prípade neistý.

K prognóze správania sa obžalovaného do budúcnosti, osobitne či možno u neho vylúčiť opakovanie sa takéhoto alebo obdobného protiprávneho konania, znalkyne uviedli, že v tomto smere nie je možné učiniť jednoznačnú odpoveď, či obžalovaný do budúcnosti bude opakovať takéto alebo obdobné konanie. S poukazom na výsledky vyšetrenia obžalovaného, však u obžalovaného skôr nemožno vylúčiť opakovanie takéhoto alebo obdobného konania, teda nemožno vylúčiť, že sa v budúcnosti nedopustí obdobnej trestnej činnosti. U obžalovaného, ani klinicky ani psychologicky, znalkyne nezistili známky vývoja alkoholovej závislosti a nakoľko pobyt obžalovaného na slobode z ich pohľadu nie je pre spoločnosť nebezpečný, nenavrhlí uložiť obžalovanému žiadne ochranné opatrenie.

So zreteľom na uvedené znalecké závery odvolací súd konštatuje, že obžalovaný V. D. bol v čase činu plne pričítaný, a teda je trestne zodpovedný za svoje konanie.

* * *

V rámci súdneho konania boli na hlavnom pojednávaní vykonané i ďalšie dôkazy, či už ich prečítaním alebo oboznámením.

Na **fotkách z ohliadky miesta činu** je zreteľne vidieť miesto činu – poškodená sieťka na okne domu, rebrík pod iným oknom, rozbité sklo v izbe na stolíku, spadnutý kvetináč, nebohá v posteli aj jej povrchové zranenia na tele.

Tento obrazový záznam je v dobrom súlade s výpoveďami obžalovaného, v ktorých opisoval priebeh činu a okolnosti, za ktorých k nemu došlo.

Ďalšie **fotografie z rekonštrukcie** činu a zápisnica z tohto úkonu jasne dokumentujú pravdivosť priznania sa obžalovaného a reálny priebeh skutkového deja.

Znalci z kriminalisticko-expertízneho ústavu PZ SR, Slovenská Ľupča, v rámci **trasologickej expertízy** zistili, že odtlačok obuvi v trasologickej stope č. 4 (zaistenej na sklenenom úlomku na parapetnej doske v dome nebohej) zodpovedá tvarom, veľkosťou a dezénovým prvkom podošve poltopánky, ktorú mal v čase činu obutú obžalovaný. Jedná sa o zhodnú skupinovú príslušnosť. Odtlačok v trasologickej stope č. 5 zaistenej na tom istom mieste, ako stopa č. 4, zodpovedá tvarom, veľkosťou, dezénovým prvkom a opotrebením podošve ľavej poltopánky obžalovaného.

Tento dôkaz taktiež dokumentuje prítomnosť obžalovaného na mieste činu a preukazuje pravdivosť jeho tvrdení.

Z odpisu registra trestov a priloženého spisu vyplýva, že obžalovaný V. D. bol v minulosti už 9-krát súdne postihnutý, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 29T/219/2005 z 30.12.2005 a to za trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Výkon trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu vo výmere 1 rok. Skúšobná doba mu plynula od 23.2.2006 do 23.2.2007.

V predmetnej veci doposiaľ nebolo rozhodnuté o osvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe a ani nenastala zákonná fikcia neodsúdenia. Z toho teda vyplýva, že obžalovaný V. D. sa teraz súdeného trestného činu dopustil v čase plynutia skúšobnej doby, určenej mu pri predchádzajúcom podmienene odsúdení. V predchádzajúcich ôsmich prípadoch jeho odsúdení sa na obžalovaného hľadí ako na netrestaného.

Krajský súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu a všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo i v súhrne dospel k jednoznačnému záveru, že súdený skutok, v rozsahu upravenom krajským súdom v tomto rozsudku, sa stal, že ho spáchal obžalovaný, a že boli splnené všetky podmienky na vyvedenie trestnej zodpovednosti voči obžalovanému V. D.

* * *

Právna kvalifikácia

Podľa názoru odvolacieho súdu, obžalovaný svojím konaním uvedeným vo výroku o vine naplnil všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), e) Tr. zák.

Tento trestný čin spácha ten, kto **úmyselne usmrť chránenú osobu** v úmysle získať **majetkový prospech**.

Trestný zákon v ust. § 15 diferencuje **úmyselné zavinenie** na dve základné formy, priamy a nepriamy úmysel. Páchateľ koná v priamom úmysle (pri trestnom čine vraždy) v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák. v prípade, keď predmet, proti ktorému útok vedie, chce usmrtiť a vie, že spôsobom, ktorý útok vedie, plánovaný následok dosiahne. V prípade nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Tr. zák. si je páchatateľ vedomý, že svojím konaním môže predmet útoku usmrtiť a pre prípad, že k následku dôjde, je s tým uzrozumený.

Obžalovaný V. D. konal kritického dňa voči poškodenej A. O. spôsobom nezlučiteľným s jej životom. V čase útoku konal cielene a vedome s úmyslom menovanú usmrtiť.

Rozumová i vôľová zložka zavinenia v konaní obžalovaného bola naplnená tým, že voči A. O. útočil **drevenou latou, veľkou intenzitou, opakovane a útok smeroval na životne dôležitý orgán – hlavu** a to dokonca aj potom ako sa už **nebránila**, keď upadla do bezvedomia. Zo spôsobu vykonania činu teda nemožno vyvodiť iný záver, len ten, že obžalovaný V. D. chcel A. O. usmrtiť. Za účelom naplnenia tohto úmyslu aj cielene konal.

Krajský súd posúdil konanie obžalovaného ako konanie v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák., pretože obžalovaných chcel A. O. usmrtiť, pričom vedel, že jeho útok drevenou latou bude mať smrteľné následky.

Chránenou osobou sa v zmysle § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. rozumie osoba vyššieho veku. Za osobu vyššieho veku sa podľa § 127 ods. 3 Tr. zák. považuje osoba staršia ako 60 rokov. Obžalovaný poznal nebohú A. O. (tetu Milku) od detstva, a teda celkom jednoznačne vedel, že menovaná mala v čase činu viac ako 60 rokov. Preto ako z hľadiska objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu vraždy, tak aj z hľadiska subjektívnej vedomosti obžalovaného o tom, že útočí na osobu staršieho veku, bolo potrebné jeho konanie posúdiť podľa písm. c) ods. 2 § 145 Tr. zák.

Obžalovaný V. D. vo svojich výpovediach nepochybniteľne deklaroval, že chcel získať peniaze – **majtkový prospech**, keď chcel: „urobiť nejakú zlodejinu hoci aj u tety Milky“. Po vniknutí do domu A. O., keď ju usmrtil, odcudzil zo skrine 59.000,- Sk. S ohľadom k tomu krajský súd kvalifikoval jeho konanie aj podľa písm. e) ods. 2 § 145 Tr. zák.

Krajský súd na rozdiel od súdu prvého stupňa neposúdil konanie obžalovaného ako úkladnú vraždu, pretože v konaní obžalovaného nezistil **vopred uvážení pohnútku**.

Tu sa žiada poznamenať, že vopred uvážení pohnútku, ako pojmový znak trestného činu úkladnej vraždy nemožno stotožňovať s úmyslom získať majtkový

prospech, vyjadreným v písm. f) ods. 2 § 144 Tr. zák., resp. v písm. e) ods. 2 § 145 Tr. zák.

O úkladnú vraždu pôjde spravidla vtedy, ak ide o vraždu na **objednávku**, keď bola sľúbená odmena za vykonanie činu, alebo keď páchatel' odmenu dôvodne očakáva, alebo keď ide o **premyslený prípad vraždy**, pri ktorej má páchatel' v úmysle získať majetkový prospech bezprostredne alebo dodatočne, napr. vo forme dedičstva po zavraždenom alebo vyplatenia poistnej sumy. Na rozdiel od vraždy (§ 145 Tr. zák.), pri úkladnej vražde (§ 144 Tr. zák.) **pôjde o prípady zložitejšie na prípravu, vyžadujúce si určitý predchádzajúci plán a koordináciu v čase priestore i prostriedkoch. Takýto postup páchatel'a musí vždy smerovať k cieľu usmrtiť obeť za každú cenu, ako následok predchádzajúcej prípravy, či už ako akt pomsty, nenávisti, žiarlivosti alebo zisťnosti.**

Odvolačný súd nezistil v konaní obžalovaného takú sofistikovanú prípravu, či plán, ktorý by preukazoval, že konal s vopred uváženou pohnútkou, a preto v otázke právneho posúdenia súdeného skutku rozhodol inak ako súd prvého stupňa.

Pokiaľ okresný súd v odsudzujúcom rozsudku ustálil, že obžalovaný spáchal obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy vlámaním – písm. c) ods. 2 § 144 Tr. zák., nepostupoval správne. V tomto prípade sa obžalovaný vlámaním dostal do domu poškodenej, čo by mohlo byť kvalifikované ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. Nemožno však vysloviť, že by obžalovaný usmrtil poškodenú vlámaním. Vlámanie sa logicky i právne nemôže vzťahovať na trestný čin úkladnej vraždy ani na trestný čin vraždy. Prečin porušovania domovej slobody je v predmetnej veci fakticky konzumovaný závažnejším a hlavným trestným činom vraždy, a preto krajský súd nekvalifikoval konanie obžalovaného aj ako prečin porušovania domovej slobody.

* * *

Výrok o treste

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu – rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom – potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na

ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Krajský súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, pri súčasnom zohľadnení jednej poľahčujúcej a jednej priťažujúcej okolnosti.

Obžalovaný V. D. sa k trestnému činu priznal a tento pred krajským súdom aj oľutoval. Jeho priznanie i ľútosť, považoval krajský súd za úprimné a kompletne. Pokiaľ nepripúšťal, že spáchal úkladnú vraždu a nepripúšťal konanie s **vopred uváženou pohnútkou**, išlo o prirodzenú reakciu, pretože takto skutočne nekonal. Obžalovaný sa úplne priznal k vražde – podrobne opísal všetky okolnosti prípadu, i priebeh skutkového deja a pri objasňovaní trestnej činnosti bol nápomocný orgánom činným v trestom konaní, či už pri previerke na mieste, alebo pri rekonštrukcii. Odvolací súd preto pri ukladaní trestu zoberal do úvahy túto poľahčujúcu okolnosť, vyjadrenú v ust. § 36 písm. l) Tr. zák.

Na druhej strane nebolo možné prehliadnuť, že obžalovaný spáchal skutok po tom, čo už bol za trestný čin odsúdený a to dokonca v skúšobnej dobe určenej mu pri predchádzajúcom „podmienečnom odsúdení“ trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 29T/219/2005 z 30.12.2005. Práve spáchanie teraz súdeného trestného činu v skúšobnej dobe „podmienečného odsúdenia“, vylučovalo možnosť na toto odsúdenie neprihliadnuť, a preto krajský súd pri ukladaní trestu zohľadnil túto priťažujúcu okolnosť, uvedenú v ust. § 37 písm. m) Tr. zák.

Za takéhoto stavu mohol súd obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 20 do 25 rokov, alebo trest odňatia slobody na doživotie. Podľa názoru odvolacieho súdu, trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, dostatočne a spravodlivo zohľadňuje účel trestu z hľadiska jeho individuálnej i generálnej prevencie a možno dôvodne očakávať, že ho s porozumením prijme aj spoločnosť ako trest primerane vyjadrujúci aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Na výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože iné rozhodnutia zákon nepripúšťa.

Pokiaľ súd prvého stupňa uložil obžalovanému V. D. trest odňatia slobody na doživotie, krajský súd sa s takýmto trestom nestotožnil, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, neboli na uloženie takéhoto trestu splnené podmienky.

Podľa § 47 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na doživotie, možno páchatel'ovi uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje a len za podmienok, že

- a) uloženie takéhoto trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- b) nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do 25 rokov.

Obidve tieto podmienky musia byť kumulatívne splnené, aby bolo možné túto sankciu použiť.

Zo záverov znalkýň z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia, okrem už vyššie uvedeného vyplynulo, že pobyt obžalovaného na slobode, z hľadiska psychiatrického **nie je nebezpečný**. K prognóze správania sa obžalovaného do budúcnosti **nemohli určiť jednoznačnú odpoveď** a k poruche osobnosti zistenej u obžalovaného vysvetlili, že táto je **liečiteľná**, ak by to sám obžalovaný chcel.

Formuláciou podmienky uvedenej v písm. b) ods. 1 § 47 Tr. zák. – „**nie je nádej**“, dáva zákon najavo, že nestačí nedostatok istoty, že sa páchatel napraviť trestom kratšieho trvania, ale naopak, vyžaduje sa **rozumná istota** (prognóza), vychádzajúca zo súčasných znalostí a možností napraviť páchatel'a trestom odňatia slobody časovo obmedzenými do 25 rokov. Záver o tom, že nie je nádej, že by bolo možné páchatel'a napraviť trestom odňatia slobody do 25 rokov znamená subsidiaritu trestu odňatia slobody na doživotie vo vzťahu k miernejšiemu trestu odňatia slobody v prípade obžalovaného V. D., k trestu odňatia slobody od 20 do 25 rokov. To znamená, že krajský súd, ale aj okresný súd bol pri ukladaní trestu z hľadiska osoby obžalovaného povinný najskôr skúmať, či k dosiahnutiu účelu trestu postačuje miernejšia alternatíva a až po negatívnom závere by mohli prikročiť k uloženiu trestu odňatia slobody na doživotie.

Odvolací súd po zohľadnení aj záverov znalkýň z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia, dospel k právnomu záveru, že nemožno spoľahlivo a bezpečne ustáliť, že nie je nádej na nápravu obžalovaného Vojtecha Dočiara, najmä ak mu bol uložený dlhotrvajúci trest odňatia slobody v spojení aj s ochranným dohľadom. Po vykonaní trestu bude mať obžalovaný 69 rokov a možno rozumne dôvodit', že výkon uloženého trestu zabezpečí zákonom vyžadovanú a predpokladanú nápravu a takýto trest v dostatočnej miere zabezpečí účinnú ochranu spoločnosti.

* * *

Výrok o ochrannom opatrení

V zmysle § 76 ods. 1 Tr. zák. bol odvolací súd povinný obligatórne obžalovanému uložiť ochranný dohľad, pretože obžalovaného odsúdil za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody. Podľa § 78 ods.1 Tr. zák sa ochranný dohľad ukladá na jeden až tri roky. Krajský súd v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami rozhodol, že obžalovaný V. D. bude povinný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody po dobu 1 roka, jedenkrát v kalendárnom týždni osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v mieste svojho bydliska. Takýto rozsah povinnosti obžalovaného v spojení s trestom odňatia slobody na 23 rokov považuje súd druhého stupňa za dostatočne prísny a primeraný na to, aby

mala spoločnosť reálnu možnosť nielen kontrolovať obžalovaného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ale mu aj prípadne pomôcť zaradiť sa do spoločnosti.

* * *

Výrok o náhrade škody

Poškodená A. K. – pozostalá po nebohej A. O., si v trestnom konaní riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 82.616,- Sk. Z toho čiastku 59.000,- Sk ako peniaze, preukázateľne odcudzené obžalovaným z domu nebohej a čiastku 23.616,- Sk ako náklady na pohreb. Z listinných dôkazov, vykonaných na hlavnom pojednávaní, či už išlo o príjmové doklady, resp. o pokladničné bločky, jednoznačne vyplynula oprávnenosť uplatneného nároku na náhradu škody menovanou, a preto krajský súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej A. K. škodu vo výške 2.742,35 Eur ako ekvivalent k sume 82.616,- Sk a to s ohľadom na ust. § 567b Tr. por.

So zreteľom k vyššie uvedenému preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Žiline, 4. februára 2009

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline prijatý
8.12.2009

Jtk 11/09

V prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka ako jediný dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov (napr. odborné vyjadrenie, znalecký posudok, stopy, výpovede svedkov či listinné dôkazy), musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný či dokonca vyvrátený.

príloha: uznesenie KZ ZA sp. zn. 1To/97/2009

U Z N E S E N I E

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Adriany Gallovej na verejnom zasadnutí konanom 3. septembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora **z a m i e t a**, pretože nie je dôvodné.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodeného J. Š. **z a m i e t a**, pretože bolo podané osobou neoprávnenou.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 13T/54/2007 z 30.6.2009 bol obžalovaný M. M. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Martin, sp. zn. 2Pv 376/07 z 18.12.2007, pre skutky právne kvalifikované v bodoch 1/ a 2/ ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť tak, že

1/ v presne nezistené dni, asi týždeň pred dňom 14.1.2007 sa obžalovaný a doposiaľ nestotožnení rusky hovoriaci muži telefonicky opakovane vyhrážali J. Š., nar., že ak nedonesie dňa 14.1.2007 M. M. do bývalého areálu Poľnohospodárskych stavieb Žilina, so sídlom Diviaky, sumu 500.000,-Sk, tak mu ukradnú dva nové kamióny v celkovej hodnote 7.000.000,-Sk a osem kamiónov v hodnote 10.000.000,- Sk mu zapália, pričom uvedené kamióny boli zaparkované v bývalom areáli Poľnohospodárskych stavieb Žilina, ktorého majiteľom je obžalovaný, poškodený zo strachu o svoj majetok priniesol požadovanú sumu na určené miesto, kde peniaze prevzal obžalovaný v prítomnosti dvoch neznámych ozbrojených mužov, ktorí však poškodenému ničím nehrozili,

2/ dňa 2.3.2007 okolo 18.00 hod. v Turčianskych Tepliciach – Diviakoch, v areáli autokempingu kde J. Š. prišiel zo strachu o svoj majetok na výzvu obžalovaného zo dňa 1.3.2007 bez udania účelu stretnutia, povedal obžalovaný

poškodenému, že ak do konca augusta 2007 neodkúpi areál bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina v Turčianskych Tepliciach – Diviakoch, ktorého bol obžalovaný majiteľom, za sumu 4.000.000,-Sk, tak ho jeho chlanci obesia alebo zastrelia, čím u poškodeného vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a majetok,

3/ dňa 31.3.2007 okolo 9.00 hod. v priestoroch bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina v Turčianskych Tepliciach – Diviakoch, pred najmenej tromi osobami udrel dvakrát päťou do oblasti tváre J. Š., pričom sa mu vyhrážal, že ho dá zabiť, čím mu nespôsobil zranenie vyžadujúce si vystavenie práceneschopnosti, svojím konaním u poškodeného vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodeného J. Š. odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku okresného súdu podal riadne a včas odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Martin. V písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasí. Obžalovaného zo spáchania predmetného skutku jednoznačne usvedčoval tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní svedok – poškodený J. Š., ktorý potvrdil, že obžalovaný ho vydieral tak, že ak mu nedonesie požadovanú sumu, ukradne mu kamióny a ďalšie mu zapália, ďalej, že ak neodkúpi predmetný areál, tak ho jeho chlanci obesia, alebo zastrelia a tiež ho udrel opakovane päťou do tváre, pričom sa mu vyhrážal, že ho dá zabiť, čím u neho vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a majetok. Preto rozhodnutie okresného súdu považuje za nedôvodné. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie aj poškodený J. Š., ktoré odvolanie zahlásil po vyhlásení predmetného rozsudku priamo do zápisnice okresného súdu o hlavnom pojednávaní (č. l. 147 spisu). Podanie odvolania odôvodnil tým, že i napriek poučeniu, že ako poškodený môže podať opravný prostriedok len vo vzťahu k rozhodnutému nároku o náhrade škody, je presvedčený, že sa môže odvolať i čo do viny a trestu obžalovaného a túto možnosť aj využije.

Krajský súd na podklade odvolania podaného prokurátorom preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom mal na zreteli aj povinnosť prihliadnúť na všetky prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Preskúmaním trestného spisu krajský súd zistil, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy, v záujme zistenia skutkového stavu veci a to pri plnom uplatnení všetkých základných zásad trestného konania uvedených v ust. § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2

ods. 7, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14. V odôvodnení rozsudku v súlade s § 168 Tr. por. stručne, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a vysvetlil, na základe akých dôvodov dospel k oslobodzujúcemu rozhodnutiu. Závery okresného súdu prezentované vo výrokovej časti rozsudku a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si krajský súd takmer v celom rozsahu osvojil, a preto v zásade na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje, a to až na nasledovné zistenie.

V súvislosti s odôvodnením napadnutého rozsudku krajský súd len podotýka, že posledný odsek odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 158 spisu) nekorešponduje (nie je v súlade) nielen s jeho výrokovou časťou, ale svojím obsahom nie je konzistentný ani ako celok, nakoľko sa v ňom v podstate uvádza, že obžaloba nepredložila súdu dostatok nepochybných dôkazov, ktoré by bez najmenších pochybností dokázali, že skutky spáchal obžalovaný, z ktorého dôvodu okresný súd obžalovaného podľa § 285 písm. a) Tr. por. spod obžaloby v plnom rozsahu oslobodil. Uvedené konštatovanie v jeho prvej časti evokuje oslobodzovací dôvod podľa § 285 písm. c) Tr. por., hoci zo záverečnej konštrukcie uvedeného konštatovania, ako i zo samotného výroku napadnutého rozsudku je nepochybné, že obžalovaný bol spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Tr. por.. Keďže uvedený nedostatok nemá žiaden vplyv na správnosť rozhodnutia okresného súdu, nakoľko záväzná je len výroková časť (enunciát) rozhodnutia obsahujúca v koncentrovanej podobe vlastné rozhodnutie súdu, z ktorej je v danom prípade zrejmé, o ktorý z dôvodov uvedených v ust. § 285 Tr. por. sa oslobodzujúci rozsudok opiera, krajský súd na uvedenú nezrovnalosť len poukazuje.

Aj podľa názoru krajského súdu, výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade odôvodňujú postup podľa § 285 písm. a) Tr. por., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. K tomuto dôvodu oslobodenia krajský súd poznamenáva, že v takomto prípade sa nevyžaduje, aby bolo bez pochybností preukázané, že sa skutok nestal, stačí len pochybnosť o tom, či sa stal.

Podstata žalovanej trestnej činnosti podľa obžaloby mala spočívať v tom, že obžalovaný M. M. mal poškodeného J. Š. vyššie uvedeným spôsobom vydierať – t.j. nútiť ho pod hrozbou zničenia majetku (podpálenia a ukradnutia kamiónov), aby mu do areálu bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina doniesol sumu 500.000,-Sk, v dôsledku čoho, mal poškodený zo strachu o svoj majetok obžalovanému požadovanú sumu 500.000,-Sk na mieste určenia za prítomnosti dvoch neznámych ozbrojených mužov aj dať (skutok 1/), tiež ho mal pod hrozbou fyzickej likvidácie (obesením, zastrelením) nútiť k odkúpeniu spomínaného areálu, vlastníkom ktorého bol už v tom čase obžalovaný (skutok 2/). Obžalovaný mal poškodeného i fyzicky napadnúť pričom sa mu mal opätovne vyhrážať jeho zabitím (skutok 3/). Trestné stíhanie vedené proti obžalovanému M. M. bolo založené len na svedeckých výpovediach.

V prejednávacom prípade boli v prípravnom konaní zadovážené a na hlavnom pojednávaní okresným súdom vykonané dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporovali. Na jednej strane výpoveď poškodeného J. Š., ktorý obžalovaného usvedčoval zo spáchania súdených skutkov. Na druhej strane výpoveď obžalovaného M. M., ktorý spáchanie skutkov v celom rozsahu popieral a tvrdil, že obvinenia poškodeného chápe ako reakciu a obranu poškodeného v rámci trestného konania, ktoré sa proti poškodenému vedie na základe trestného oznámenia z 31.3.2007, ktoré na neho podal. Ďalší svedkovia vypočutí ohľadne skutkových okolností, najmä pokiaľ ide o skutok 3/, neboli priamymi svedkami konfliktu a verziu poškodeného nepotvrdili. Žiaden z vypočutých svedkov nevedel ku skutkom uvedeným v obžalobe nič bližšie uviesť a v tomto konaní žiadne iné usvedčujúce dôkazy produkované neboli.

Na preukázanie viny obžalovaného, súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje **možnosť akéhokoľvek iného záveru**. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď v prejednávacom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú a súd svoje rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov.

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka (poškodeného) k obžalovanému alebo poškodenému, teda či svedok s obžalovaným alebo poškodeným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným alebo svedkom a poškodeným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

V danom prípade je nepochybné, že obžalovaný a poškodený mali medzi sebou obchodné spory, dôvodom ktorých bol ich vlastný záujem o odkúpenie areálu bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina v Turčianskych Tepliciach – Diviakoch. Podľa vyjadrenia poškodeného on sa začal zaujímať o kúpu tohto areálu v roku 2006 (č. l. 133 spisu). Z fotokópie opatrenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 39-24K

120/02-436 zo 4.12.2006, právoplatného a vykonateľného 15.12.2006 (č. 1. 70 – 72, 136 - 138 spisu), vyplýva, že súd udelil správcovi konkurznej podstaty JUDr. Igorovi Čerevkovi súhlas na predaj v tomto opatrení špecifikovaného majetku zahŕňajúceho predmetný areál za cenu 350.000,-Sk záujemcovi M. M.. Na základe uvedeného opatrenia uzavrel správca konkurznej podstaty s obžalovaným M. M. ohľadne predmetného areálu kúpnu zmluvu (č. 1. 73 – 74, 139 - 140 spisu), na čo poškodený, hoci nebol účastníkom predmetného konkurzného konania, reagoval žiadosťou adresovanou správcovi konkurznej podstaty o zrušenie predmetnej zmluvy (č. 1. 141 spisu). Obžalovaný sa stal právoplatným vlastníkom nehnuteľností od 12.3.2007. Z fotokópie výzvy obžalovaného na vypratanie nehnuteľnosti, odovzdanie kľúčov a náhrady škody z 23.3.2007 adresovanej poškodenému (č. 1. 68, 142 spisu) je zrejmé, že predmetný areál mal poškodený v tamtom období užívať neoprávnene, z ktorého dôvodu obžalovaný poškodeného vyzval, aby mu obratom umožnil vstup na jeho pozemky a sprístupnil mu všetky budovy v lehote do 30.3.2007, pretože v opačnom prípade, požiada o súdny výkon rozhodnutia, pričom od 13.3.2007 do 30.3.2007 mu účtuje za neoprávnene užívanie jeho budovy náhradu škody 30.000,-Sk. Imanentná snaha poškodeného o získanie predmetného areálu a nespokojnosť s tým, že sa mu tento zámer nepodarilo dosiahnuť, bola v konaní pred súdom zvýraznená i jeho nasledovným vyjadrením zachytenom v zápisnici o hlavnom pojednávaní okresného súdu konanom 30.6.2009 (č. 1. 145 spisu): „Chcem povedať, že som sa lepšie zamyslel nad celou vecou, a preto chcem teraz vysvetliť, na čo obžalovaný použil tých mojich 500.000,-Sk. Použil ich na svoje dlhy a úplatky sudkyňi, a to JUDr. Dzurošková, ktorá pojednávala konkurz a SKP JUDr. Čerevkovi. Spolu s M. urobili celý tento podvod, a tým sa to začalo. Idem na políciu v tejto veci podať trestné oznámenie. Zároveň zakladám do spisu písomné podklady. To, že sudkyňa Dzurošková zobrala úplatok v tejto veci je jasné, lebo v opačnom prípade by neurobila tretie kolo dražby druhý krát. Ja chcem ešte povedať, že ja sám som dal úplatok SKP JUDr. Čerevkovi, ktorý mi ho potom vrátil, pretože bol zrejme malý. Pán M. mu dal väčší úplatok.“ Podľa názoru krajského súdu i uvedené tvrdenie poškodeného prispieva k vytvoreniu obrazu nielen o jeho osobe, ale i celkovej atmosfére a okolnostiach prejednávaneho prípadu.

Načrtnuté obchodné spory obžalovaného a poškodeného prerástli až do vzájomného podávania trestných oznámení na svoje osoby, pričom z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, ako i z výpovede poškodeného (č. 1. 100 spisu), na čo v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal i okresný súd, je zrejmé, že predmetné trestné stíhanie iniciované poškodeným bolo reakciou na to, že voči nemu sa na základe trestného oznámenia podaného obžalovaným začalo viesť trestné stíhanie (č. 1. 1 – 5 spisu), pričom skutky 2/ a 3/ v predmetnej trestnej veci (právne kvalifikované ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.) sú v danom prípade opačnou verzou tých skutkov (právne kvalifikovaných ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.), pre ktoré je poškodený J. Š. práve z iniciatívy obžalovaného M. M. na základe uznesenia vyšetrovateľa PZ OR PZ ÚJaKP Martin ČVS:ORP-324/1-OVK-MT-2007 z 3.5.2007 trestne stíhaný ako

obvinený. Okolnosti prešetrovaných trestných činov poškodený J. Š., uviedol až v sťažnosti zo 4.5.2007 proti uneseniu, ktorým mu bolo na základe trestného oznámenia M. M., vznesené obvinenie. V obidvoch prípadoch (trestných veciach) je daná totožnosť v čase a mieste spáchania skutkov (skutky sa mali stať 2.3.2007 v čase okolo 18.00h. v areáli autokempingu v Turčianskych Tepliciach – Diviakoch a 31.3.2007 v čase okolo 9.00h. v priestoroch bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina v Turčianskych Tepliciach - Diviakoch), s tým, že každý z podávateľov trestného oznámenia tvrdí, že on je tým, kto bol konaním toho druhého poškodený (t.j. sú v opačnom procesnom postavení), pričom každý z nich uvádza ako motív konania skutočnosť opozitnú (v tomto konaní poškodený J. Š. pri skutku, ktorý sa mal stať 2.3.2007, v podstate tvrdí, že obžalovaný M. M. ho mal hrozbou jeho fyzickej likvidácie nútiť k odkúpeniu areálu bývalých Poľnohospodárskych stavieb Žilina – „ak neodkúpi, tak...“; v spomínanej druhej trestnej veci M. M. v pozícii poškodeného tvrdí, že 2.3.2007, ho J. Š. - v tamtej veci obvinený, hrozbou jeho fyzickej likvidácie nútil k tomu, aby mu tento areál odpredal – „ak neodpredá, tak...“). Totožnosť v čase a mieste je v obidvoch trestných veciach daná i pri skutku právne kvalifikovanom ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorý sa mal stať 31.3.2007, rozdielna sú len verzie ohľadne toho, kto mal koho napadnúť.

Z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že v predmetnej trestnej veci jediným priamym dôkazom boli výpovede svedka poškodeného J. Š. **Tento dôkaz však krajský súd z rovnakých dôvodov ako okresný súd považuje za nedostatočný na vyslovenie záveru o vine obžalovaného.** Výpovede poškodeného J. Š. vzhľadom na absenciu nepochybných a istých vyjadrení ohľadne najpodstatnejších okolností dôležitých pre trestné konanie, a existenciu množstva podstatných rozporov v nich sa vyskytujúcich, vyzneli v ich súhrne nejednoznačne a nepresvedčivo. Súd prvého stupňa správne v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na významné a neprehliadnuteľné rozpory v jeho výpovediach týkajúcich sa podstatných okolností žalovaných skutkov, a to najmä v nasledovných skutočnostiach. Pri skutku 1/ poškodený počas trestného konania uvádzal rôzne účely a dôvody odovzdania sumy 500.000,-Sk obžalovanému, pričom vlastnými výpoveďami spochybnil i tvrdenia o prítomnosti „rusky hovoriacich“ mužov pri tomto skutku. Pri skutku 2/ poškodený popisoval priebeh stretnutia s obžalovaným v absolútnom rozpore s tým, ako to urobili ostatní prítomní svedkovia, naviac v priebehu trestného konania uvádzal rozdielne výšky sumy, za ktorú mal byť nútený predmetnú nehnuteľnosť odkúpiť, pričom rozpory sa vyskytli i ohľadne vyjadrenia k otázke strachu z konania obžalovaného v nadväznosti na dôvod podania trestného oznámenia na obžalovaného. K nevierohodnosti výpovedí poškodeného ku skutku 3/ prispieva i to, že poškodený spočiatku odmietol uviesť svedkov tejto udalosti, ako i nesporný fakt, že príslušníkov polície volal obžalovaný M. M., ktorým mal byť poškodený napadnutý. Naviac poškodený k dôkaznej núdži prispel i vlastným konaním, nakoľko podľa jeho slov on sám zničil usvedčujúce dôkazy – údajné výhražné listy od obžalovaného, ktorá skutočnosť sama osebe zvyšuje kontraproduktívnosť a nevierohodnosť jeho predchádzajúcich tvrdení.

V tejto súvislosti krajský súd pripomína, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď poškodeného (svedka) ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov (odborné vyjadrenie, znalecký posudok, stopy, výpovede svedkov či listinné dôkazy), musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný či dokonca vyvrátený.

Aj podľa názoru krajského súdu, po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov neboli spoľahlivo preukázané všetky okolnosti žalovaných skutkov, a teda nebola vylúčená možnosť akéhokoľvek iného záveru, než ako je uvedené v obžalobe.

V súvislosti s „dôkaznou núdzou“, aká sa vyskytla aj v posudzovanom prípade, krajský súd poukazuje na zásadu „in dubio pro reo“, teda „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ vyplývajúcu z ust. § 2 ods. 4 Tr. por., použitie ktorej prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

S poukazom na vyššie uvedené, krajský súd považuje napadnutý rozsudok za zákonný a oslobodzujúci rozsudok v plnom súlade so zásadou „in dubio pro reo“, ktorý záver nedokážu spochybnit' ani skutočnosti uvádzané prokurátorom v jeho odvolaní.

Čo sa týka odvolania poškodeného J. Š., toto krajský súd posúdil ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Poškodenému prislúcha právo podať odvolanie len v rozsahu vymedzenom § v § 307 ods. 1 písm. c) Tr. por. v zmysle, ktorého poškodený môže podať odvolanie len pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Výrok o náhrade škody však má oporu vo výroku o vine. Z ustanovenia § 288 ods. 3 Tr. por. vyplýva, že ak okresný súd obžalovaného oslobodí spod obžaloby, obligatórne (povinne) poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy odkáže na občianske súdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Ak sa poškodený v takomto prípade odvolal proti tomuto výroku rozsudku, je osobou neoprávnenou na podanie odvolania a jeho odvolanie musí byť zamietnuté ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, lebo nárok na náhradu škody možno priznať len odsudzujúcim rozsudkom. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku smeruje vždy svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprislúcha.

Z uvedeného dôvodu podkladom na preskúmanie správnosti výroku napadnutého rozsudku nebolo odvolanie poškodeného, ale len odvolania prokurátora. Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd odvolanie poškodeného J. Š. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol ako odvolanie podané osobou neoprávnenou.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Žiline, dňa 3. septembra 2009

JUDr. Pavol Polka
predseda senátu

ROKOVACÍ PORIADOK TRESTNOPRÁVNEHO KOLÉGIA KRAJSKÉHO SÚDU V ŽILINE

článok I Kolégium

Trestnoprávne kolégium Krajského súdu v Žiline (ďalej len „kolégium“) je kolektívny orgán, ktorého členmi sú sudcovia určení rozvrhom práce Krajského súdu v Žiline, vrátane sudcov dočasne pridelených na výkon súdnictva do trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline.

článok II Činnosť kolégia

Kolégium najmä:

a) prerokúva a vyjadruje sa k podnetom sudcov na prijatie stanoviska k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach senátov tohto kolégia,

b) prerokúva a vyjadruje sa k podnetom predsedu krajského súdu, predsedov okresných súdov a predsedu kolégia na prijatie stanoviska k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach okresných súdov v obvode krajského súdu,

c) oboznamuje sa s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a to v záujme zachovania jednotného výkladu a jednotného používania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj s rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev a Európskeho súdu pre ľudské práva,

d) rozhoduje o predložení podnetu na zjednotenie výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov najvyššiemu súdu,

e) vyjadruje sa k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, konanie pred súdmi a postavenie sudcov,

f) pripravuje podnety na zmeny právnych úprav, týkajúcich sa konania pred súdmi,

g) prerokúva návrh rozvrhu práce, ak o to požiada predseda súdu,

h) prerokúva iné otázky, ak tak ustanovuje zákon,

i) rozhoduje o podnetoch na zaradenie stanoviska, judikátov a vyjadrení do Zbierky kolégia,

j) kolégium aspoň raz ročne organizuje porady so sudcami okresných súdov v obvode Krajského súdu v Žiline.

článok III

Rokovanie kolégia

a) Kolégium sa schádza minimálne štyrikrát ročne, vždy však v druhý utorok v marci, júni, septembri a decembri príslušného kalendárneho roka.

b) Rokovanie zvoláva, určuje jeho program a vedie predseda kolégia. Rokovania sú verejné.

c) Na rokovaní majú právo zúčastniť sa predseda krajského súdu, podpredsedovia krajského súdu, členovia iných kolégií, justiční čakatelia, vyšší súdni úradníci poverení konaním a rozhodovaním alebo vykonávaním iných úkonov súdu podľa osobitného zákona, ako aj iné osoby, ktoré na rokovanie pozval predseda kolégia.

d) Kolégium je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jeho členov.

e) Kolégium rozhoduje uznesením, ktoré prijíma verejným hlasovaním. Hlasujú len členovia kolégia. Každý člen kolégia prítomný na rokovaní je povinný hlasovať.

f) Uznesenie o stanovisku kolégia a uznesenie o judikáte kolégia je prijaté, ak za jeho prijatie hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých členov kolégia. Uznesenie o vyjadrení kolégia a uznesenie o iných rozhodnutiach kolégia je prijaté, ak za jeho prijatie hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov kolégia. Každý člen kolégia sa môže k prijatému uzneseniu kolégia písomne vyjadriť.

g) O priebehu rokovania sa spíše zápisnica, ktorú podpisuje predseda kolégia a ten, kto ju spísal. K zápisnici sa pripoja i prípadné písomne vypracované vyjadrenia členov kolégia. Zápisnicu zo zasadnutia kolégia overuje kolégiom zvolený overovateľ, ktorým je člen kolégia.

článok IV

Predseda kolégia

A./ a) Predsedu kolégia vymenúva predseda krajského súdu po prerokovaní so sudcami kolégia.

b) Predsedu kolégia odvoláva predseda krajského súdu na návrh najmenej polovice členov kolégia alebo v odôvodnených prípadoch aj bez návrhu po prerokovaní s členmi kolégia.

c) V čase neprítomnosti predsedu kolégia trvajúcej viac ako šesť týždňov vykonáva jeho činnosť zástupca určený predsedom krajského súdu, ktorým môže byť len predseda senátu.

Predseda kolégia najmä:

B./ a) zvoláva aspoň štyrikrát do roka rokovanie kolégia, určuje jeho program, vedie rokovanie kolégia, rozhoduje o prizvaní ďalších osôb na rokovanie kolégia,

b) na základe právoplatných rozhodnutí krajského súdu, okresných súdov v obvode krajského súdu a podnetov predsedov grémií alebo predsedov okresných súdov v obvode krajského súdu, dáva kolégiu pripravené podnety na prijatie stanoviska k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov najvyššiemu súdu,

c) upozorňuje kolégium na rozpory v rozhodovaní senátov alebo samosudcov,

d) sleduje rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, a to v záujme zachovania jednotného výkladu a jednotného používania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov,

e) spolupracuje pri tvorbe rozvrhu práce a z poverenia predsedu krajského súdu prerokúva návrh rozvrhu práce so sudcami kolégia,

f) predkladá kolégiu pripravené podnety na prijatie stanoviska, judikátu a vyjadrenia kolégia (ďalej len „podnety“),

g) podnety predkladá členom kolégia minimálne desať dní pred rokaním kolégia.

h) predseda kolégia môže poveriť vykonávaním niektorých úloh podľa čl. IV.B písm. a) až g) niektorého z členov kolégia.

článok V

Asistent predsedu kolégia

a) Asistenta predsedu kolégia (ďalej len „asistent“) určí predseda krajského súdu spravidla z vyšších súdnych úradníkov.

b) Asistent vykonáva odbornú-administratívnu agendu podľa pokynov predsedu kolégia – najmä pripravuje podklady na rokovanie kolégia, spisuje zápisnicu o rokovaní kolégia, vedie evidenčné pomôcky, Zbierku kolégia a archív kolégia.

článok VI

Stanovisko kolégia

a) Kolégium rozhoduje o prijatí stanoviska a o jeho zaradení do Zbierky kolégia (čl. II písm. i/) vtedy, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach

- senátov tohto kolégia
- okresných súdov v obvode Krajského súdu v Žiline.

b) Podnet na prijatie stanoviska a jeho zaradenie do Zbierky kolégia sa podáva predsedovi kolégia vo forme právnej vety spolu s rozhodnutiami, v ktorých bola zistená nejednotnosť a s odôvodneným návrhom na riešenie problému. Kolégium nie je návrhom na riešenie viazané.

c) Pred prijatím stanoviska môže predseda kolégia požiadať o vyjadrenie najmä iné kolégium Krajského súdu v Žiline, grémiá okresných súdov v obvode Krajského súdu v Žiline, prípadne iné subjekty.

d) Prvopis stanoviska sa založí do Zbierky kolégia, rovnopis vyhotovenia sa doručí všetkým sudcom kolégia, grémiám okresných súdov, prípadne iným subjektom.

e) Na žiadosť sudcu, ktorý sa zúčastnil na zasadnutí kolégia a nesúhlasil s prijatým stanoviskom, sa k stanovisku pripojí jeho nesúhlasné písomné vyjadrenie, ak ho doručí v lehote do piatich pracovných dní od prijatia stanoviska.

článok VII

Judikát kolégia

a) Kolégium rozhoduje o prijatí judikátu a o jeho zaradení do Zbierky kolégia (čl. II písm. i), ak ide o rozhodnutie krajského súdu alebo okresného súdu v obvode Krajského súdu v Žiline, týkajúce sa otázky zásadného významu.

b) Podnet na prijatie a zaradenie judikátu do Zbierky kolégia sa podáva predsedovi kolégia vo forme právnej vety spolu so samotným rozhodnutím a stručným odôvodnením, z ktorého vyplýva, prečo sa rozhodnutie týka otázky zásadného významu. Podaným podnetom nie je predseda kolégia viazaný.

c) Na postup, týkajúci sa rozhodnutia o judikáte, sa primerane použijú ustanovenia čl. VI písm. c), d), e).

článok VIII

Vyjadrenie kolégia

a) Kolégium rozhoduje o prijatí vyjadrenia a o jeho zaradení do Zbierky kolégia, ak ide o právny problém doposiaľ neriešený a jeho výklad nie je jednotný.

b) Podnet na prijatie a zaradenie vyjadrenia do Zbierky kolégia sa podáva predsedovi kolégia vo forme právnej vety spolu s odôvodneným návrhom na riešenie problému. Podaným podnetom nie je predseda kolégia viazaný.

c) Na postup, týkajúci sa rozhodnutia o vyjadrení, sa primerane použijú ustanovenia čl. VI písm. c), d), e).

článok IX

Evidencia stanovísk, judikátov a vyjadrení

a) Asistent predsedu kolégia vedie evidenciu stanovísk, judikátov a vyjadrení v Zbierke kolégia.

b) Do Zbierky kolégia sa stanoviská, judikáty a vyjadrenia zapisujú tak, že každý rok sa po označení Stk, Jtk a Vtk číslujú od č. 1 lomeno posledné čísla letopočtu (napr. Stk 1/09, Jtk 1/09, Vtk 1/09).

Účinnosť

Rokovací poriadok nadobúda účinnosť 29. apríla 2009

JUDr. Martin Bargel
predseda trestnoprávneho kolégia